Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Nr. 26 ● Miercuri 26 VI 1968 ● 16 pagini ● 0,50 lei

PRO DOMO

Echitate socială și etică socialistă

Evenimente de mare însemnătate pentru tineretul nostru studios au traversat efervescentul an universitar pe care-l încheiem acum: a fost adoptată, în urma unor largi și îndelungate dezbateri, legea privind dezvoltarea învățămîntului superior; au fost date în folosință noi amfiteatre, laboratoare și complexe studențești; a apărut al 16-lea centru universitar al țării; a sporit alocația de hrană pentru elevii și studenții bursieri; au fost aplicate recentele măsuri privind reducerea numărului de examene, reprofilarea examenului de stat și repartizarea absolvenților în munca de cercetare...

Săptămîna aceasta am fost martori la adoptarea altor măsuri de mare importanță inspirate de partid. Plenara din 19 iunie a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Sesiunea Marii Adunări Naționale au dezbătut un complex de probleme interesînd viața economică și socială a întregii țări. Despre spiritul de profundă echitate socială al acestor măsuri, despre înalta etică socialistă în numele căreia au fost stabilite, despre adeziunea și satisfacția deplină cu care le-au primit toți cei care lucrează în facultăți — cadre didactice și studenți — ne vorbesc mai jos un profesor și o viitoare absolventă în științe juridice.

Acad. prof. MILTIADE FILIPESCU
decanul Facultății de geografie-geologie din București

Plecam în anul 1963 din direcția Institutului geologic pentru ca să mă pot dedica numai și numai învățămîntului. O făceam dintr-o pornire lăuntrică, din convingere. Simțeam că nu te poți împărți în 10 locuri cu 10 răspunderi și, mai mult, că cercetarea ar fi rămas într-un astfel de context pe ultimul plan.

(Continuare în pag. a 6-a)

CÎND AȚI ÎMPLINIT
18 ANI V-AȚI SĂRBĂTORIT
MAJORATUL VÎRSTEI
ASTĂZI
CÎND PĂRĂSIȚI BĂNCILE
FACULTĂȚII
PENTRU A INTRA ÎN VIAȚĂ
VĂ SĂRBĂTORIȚI MAJORATUL
PROFESIEI
VOUĂ, COLEGI ABSOLVENȚI
AI PROMOȚIEI 1968
CÎTEVA CALDE CUVINTE
DE LAUDĂ
FELICITARE ȘI ÎNDEMN

VACANȚA



Foto-perspectivă de Emil COJOCARU

Anunțăm cititorii că, în timpul verii, „Viața studențească" va apare lunar, în 32 de pagini, la prețul de 1 leu.

Oficiile poștale mai primesc abonamente pînă la 15 iulie. Costul unui abonament pe trimestrul III (iulie-august-septembrie) este de 3 lei.

Abonații care doresc să primească revista în localitatea unde se deplasează pe timpul vacanței se pot adresa, în acest sens, cu 5 zile înainte de plecare, oficiului P.T.T.R. care îi deservește.

Proximul nostru număr — la 24 iulie.

Profesia de a gîndi

Istoria-i primește din față pe cei tineri. Și îi consemnează activ epocilor sale, timpului său imemorabil, ca într-o efigie unde inima bate într-un uriaș piept de frunți. Am astfel senzația unui echilibru rotund, aici, unde însăși vocația noastră de a fi s-a îngemănat cu Dunărea și cu Carpații, cînd printre atîtea neliniști și încercări a trebuit să ne păstrăm, prin însăși ființa noastră, un fermecător echilibru de balanță. Că așa cum arătăm noi astăzi, și cum vom arăta mai departe, la viitorul demn al propriilor noastre înfăptuiri, am fost suflet cu suflet gîndiți, frunte cu frunte, printr-un întreg șir de generații, printr-o stăruitoare familie de exemple. Și ca să luăm exemplul anului 1848, mărturia lui se cuvine a fi purtată coroană pe cap, să ne dăm larg înconjur vieții cu acei tineri veșnici, primiți de istorie ca într-o catedrală, cînd spiritele lor luminau de deasupra și învingeau, feerice, pentru popor. Căci o familie întreagă de intelectuali își asuma atunci pilduitoare profesia de a gîndi și lucra, prefigurîndu-ne o aleasă devenire. Aveau, pe umerii dinlăuntru ai frunții, asumat — așadar — universul uneia dintre profesiile cele mai nobile, profesia de a gîndi. Steaua tuturor profesiilor și a tuturor universurilor, aceea de a-ți lumina ție însuți întîi, de a te edifica pe tine însuți, ca într-o aeriană construcție fără schele, de a te cunoaște deci, de a acționa pentru ca să luminezi și altora apoi, cu atît mai intens cu cît arderea înăuntru se petrece mai tare, cu cît mai tenace-i combustia și prospețimea ei. Ceea ce ne explică de fapt și ne condiționează, ceea ce ne redă, pe noi, nouă, și ceea ce ne adeverește, superbă deci, profesia de a gîndi și a te gîndi mai departe, puterea de a ți-o însuși.

Plecăm din studenție ca după un plonjon fantastic în adîncuri de materie, din cosmos și pînă în nuclee de semințe și în cifre, ni-e răgușită vocea plină pînă în auz de epoci, mai obosesc pe noi ticsite urmele atîtor întîmplări, fapte de gînd, teribile călătoriile în scoarță, genezele atîtor adevăruri, nașterile atîtor lumi cu toate laboratoarele și bibliotecile lor stivă după noi, plecăm deci ca după un plonjon fantastic în universul uneia dintre cele mai superbe profesii, aceea de a gîndi, și ducem cu noi, acolo unde ne este dat și trebuie să fim, ceva din apostolatul ei, ceva care să ne însemne trecerea și să ne rețină dorința de a zidi, sau — dacă vreți, tineri de vîrsta și certitudinea mea, voi, frumoșii, neodihniții mei tineri, dacă vreți — de a lucra asupra noastră înșine, zic, de a ne gîndi unul pe altul, și încă de a ne zidi unul pe altul în tînără conștiința și viața celuilalt unul pe altul și-n starea cea mai profundă a celuilalt, pentru că așa trebuie să arate o generație care să își semene sieși mai mult decît fiecăruia în parte, pentru că așa trebuie să arătăm în oglinzi și în lucruri, pentru că așa e o deprindere aici. Lîngă Dunăre și între Carpați, lîngă mare, e veche deprindere aici o profesie, aceea de a gîndi, de-a ne fi o familie de exemple, de a ne urma nouă înșine mai departe, de a ne fi. Căci dintre toate profesiile aceasta luminează rotund în adîncul și de pe pragul fiecărei meniri, ne însoțește și ne traversează, sîntem martorii propriei noastre înfăptuiri. O urare, așadar, de bun augur pentru tot ceea ce ne justifică și se așteaptă de la noi, într-un univers cu atîtea mii și milioane de sori, scăpărători magnetic, la ceasul dinspre inimă și dinspre cuget trăindu-ne acut istoria și venind în întîmpinarea ei.

A. I. ZĂINESCU

PRO DOMO

Ultima săptămînă — care încheie sesiunea și prefigurează vacanța — nu prea a fost darnică în corespondențe. Înțelegem, chinurile examenelor și, apoi, graba de a evada în... vară nu au putut lăsa nici măcar răgazul de a pune mîna pe condei și a scrie ceva la „Viața studențească". Așadar, rubrica noastră de dialog cu cititorii este astăzi mai puțin „plină" — ceea ce ne oferă prilejul să stăruim pe-ndelete asupra scrisorilor care nu și-au găsit locul în paginile prezentului număr al revistei noastre — ultimul înainte de plonjonul studenților spre litoral, spre munte, spre localitățile natale sau spre locurile de practică și șantierele muncii voluntar-patriotice.

MIHAI MITEA din Cluj, și BAZIL SCARLAT, din Iași, ne trimit două emoționante scrisori care încearcă să redea sentimentele de profundă satisfacție cu care colegii lor au primit hotărîrile de partid privind susținerea examenelor de an sau de absolvire și încadrarea absolvenților în munca de cercetare științifică. „Cuvintele nu pot exprima în adevărata sa amploare entuziasmul de care a fost cuprinsă studențimea ieșeană la aflarea acestei măsuri. Așa cum am spus și în numeroasele telegrame trimise cu acest prilej Comitetului Central al P.C.R., măsurile ne îndeamnă să nu precupețim nici un efort în pregătirea noastră de specialitate" — scrie corespondentul nostru din centrul universitar de pe Dealul Copoului. Sîntem convinși că și în actuala sesiune, dar mai ales în cele viitoare, tineretul nostru universitar își va onora făgăduința de a se pregăti și mai temeinic, dovedindu-și în felul acesta via recunoștință pentru grija cu care este înconjurat zi de zi de către partid și popor.

Harnic și prodigios corespondent al revistei noastre, clujeanul Mihai Mitea ne informează totodată și despre faptul că studenții facultăților de Agricultură și Medicină veterinară din orașul său au primit de curînd un club. Ne bucurăm, tovarăše Mitea, că în clipele de „respiro" între două examene colegii dumitale s-au putut recrea și reconforta citind un ziar, vizionînd o emisiune pe micul ecran, jucînd o partidă de șah, ori pur și simplu ascultînd muzică.

Din Suceava, „UN GRUP DE STUDENȚI" ne sesizează asupra unor întîmplări necurate petrecute nu de mult în căminul lor. Autorii faptelor ar fi, după cum sîntem anunțați, directoarea educativă a căminului și administratorul — așa că e lesne de înțeles de ce scrisoarea este anonimă. (Revista noastră însăși a mai scris despre faptul că la Suceava sînt persecutați studenții care ne fac sesizări). Ce s-a întîmplat? Susnumiții, obișnuiți cu metodele de la școala medie — din care provin probabil — au făcut o percheziție prin toate dulapurile, valizele și paturile căminiștilor, în vreme ce aceștia ... lipseau. De aici, o serie de acuzații că ar fi dispărut unele lucruri personale, o serie de presupuneri că sticlele și borcanele confiscate vor fi valorificate de către împricinați. De asemenea, sîntem sesizați că, deși căminul este prost întreținut, curățenia lăsînd foarte mult de dorit, femeile de serviciu ar fi văzute lucrînd în grădina de zarzavat a administratorului, amenajată în... curtea căminului. Revista noastră, la rîndul ei, sesizează aceste lucruri Ministerului Învățămîntului—cu rugămintea de a cerceta și lua măsurile de rigoare. Iar anonimilor noștri corespondenți le facem o precizare: fostul nostru redactor, Andrei Banc, lucrează acum la ziarul „Informația Bucureștiului" pentru că a fost transferat la cererea sa, și nu pentru că i s-ar fi desfăcut contractul de muncă în urma articolului foarte critic și foarte just scris la adresa Institutului pedagogic din Suceava. Pentru articol a primit, la timpul potrivit, felicitări.

Numeroasele corespondențe care se adresează direct semnatarului acestor rînduri — în calitatea sa de „microbist" — le voi răspunde tot aici, profitînd de găzduirea ce mi s-a oferit, în lipsa titularului rubricii „Pro domo" — redactorul nostru șef, Niculae Stoian — plecat din țară în această perioadă.

Îmi pare rău, tovarăše MIHAI KONRAD din Craiova, că „ofurile" dumitale în legătură cu comportarea naționalei de fotbal au ajuns la urechile noastre după ce a trecut cam mult timp de la meciul cu Olanda — la care vă referiți. În privința hibelor generale aveți, bineînțeles, dreptate. Avem cu toții dreptate, cei care criticăm fotbalul pentru că îi dorim binele, dar cine ne-o dă? „SUPORTERILOR DIN TIMIȘOARA" care ne vorbesc despre noul regulament de transferări nu le pot spune decît că, după părerea mea, ne zbatem zadarnic. O experiență de cîțiva ani m-a convins că forurile noastre sportive fac tot ce știu ele. Cît despre un alt anonim — „FOST JUCĂTOR LA U CLUJ" — care-și permite să blasfemieze revista noastră pentru că l-a lăudat pe Teașcă (antrenorul care l-a exclus, probabil, din echipă pentru indisciplină pe nepoliticosul nostru corespondent), nu avem decît cuvinte pe care i le putem spune numai... personal.

Gheorghe MITROI

Examenul... vacanței

ÎN TABERE

Ca în fiecare an, mii de studenți bucureșteni, precum și din toate celelalte centre universitare, se vor odihni după capriciile sesiunii în pitoreștile stațiuni Pîrîul Rece, Predeal, Sinaia, Izvorul Mureșului și Costinești, de acum cunoscute ca citadele ale rîsului și veseliei studențești. O cifră aproximativă ne indică PESTE 9 000 DE BENEFICIARI AI UNEI VACANȚE GRATUITE în stațiunile de mai sus. Studenții care suferă de diverse afecțiuni vor beneficia de tratamente gratuite în stațiunile balneare. Numărul lor se ridică la PESTE 3 500.

ȘI... EXCURSII

Pe multiple și variate trasee care străbat munții patriei, VOR CĂLĂTORI ANUL ACESTA 3 496 DE STUDENȚI. La rîndul ei, DELTA VA AVEA CA OASPEȚI ALȚI 2 116 reprezentanți ai amfiteatrelor, care vor cerceta împărăția stufului din șlepuri, pontoane, șalupe sau pur și simplu din bărci, de la nivelul apei. Consemnăm apariția unor excursii mixte care îmbină vizitarea Deltei cu o plimbare de agrement pe Marea Neagră și cu cîteva zile de plajă în tovărășia colegilor de la Costinești. 1 360 DE STUDENȚI VOR LUA PARTE LA EXCURSIILE TEMATICE, între care circuitul României, 1 000 de km în Maramureș, nordul Olteniei, mînăstiri, case memoriale și monumente din nordul Moldovei, așezări daco-romane în Transilvania și Oltenia, turul Bucureștiului.

BRIGĂZILE COMPLEXE DE STUDII ȘI DOCUMENTARE VOR CUPRINDE ALȚI 240 DE STUDENȚI. În sfîrșit, PENTRU 1 000 DE ORIGINALI AU FOST REZERVATE 1 000 DE LOCURI ÎN EXCURSII PE INTINERARE PROPUSE DE ACEȘTIA. ÎN TOTAL, 8 212 STUDENȚI VOR PARTICIPA ANUL ACESTA LA EXCURSIILE ORGANIZATE DE U.A.S.R.

LA MUNCĂ VOLUNTAR-PATRIOTICĂ

Numeroși studenți s-au familiarizat încă din anii trecuți cu strînsul recoltei, culesul fructelor și săpatul viilor. De aceea au solicitat din nou să-și petreacă 20 de zile ale vacanței pe ogoare. Alții — 2000 — vor participa, potrivit dorinței lor, pentru prima dată la muncile agricole. Fiecare se va bucura, bineînțeles, de o retribuție bine chibzuită, în funcție de cantitatea și calitatea muncii depuse.

ÎN TOTAL, ÎNTRE 1 ȘI 20 IULIE, 9245 STUDENȚI DIN TOATE CENTRELE UNIVERSITARE VOR MUNCI CÎTE 8 ORE PE ZI ÎN PESTE 90 DE ÎNTREPRINDERI AGRICOLE DE STAT.

PENTRU ACEEAȘI PERIOADĂ, 700 DE STUDENȚI AU CERUT SĂ LUCREZE VOLUNTAR PE ȘANTIERELE NAȚIONALE: AUTOSTRĂZILE BUCUREȘTI — PITEȘTI, CÎMPINA — COMARNIC, BUMBEȘTI — LIVEZENI, BAIA SPRIE — SIGHET.

DE ASEMENEA, 400 DE STUDENȚI DIN CAPITALA VOR AJUTA LA LUCRĂRILE DE CONSTRUIRE A NOULUI LOCAL AL INSTITUTULUI POLITEHNIC BUCUREȘTI (ÎN LUNILE IULIE — AUGUST), IAR 350 DE IEȘENI VOR LUCRA LA AMENAJAREA CLINICILOR VETERINARE ȘI A PARCULUI PENTRU TINERET ȘI STUDENȚI „CIRIC" DIN ORAȘUL LOR.

PENTRU 5000 DE STUDENȚI CARE ÎN ANUL ACESTA SE VOR DOVEDI CEI MAI HARNICI ÎN MUNCILE VOLUNTAR-PATRIOTICE, U.A.S.R. VA OFERI GRATUIT CÎTE O EXCURSIE DE O SĂPTĂMÎNĂ PRIN ȚARĂ.

Participînd la muncile voluntar-patriotice, studențimea patriei continuă în această vară o tradiție de 20 de ani — cînd entuziasmul și tinerețea săvîrșeau adevărate minuni, schimbînd geografii și pecetluind memorabilele evenimente ale muncii patriotice avîntate. Tuturor celor peste 10.000 de colegi care în vara aceasta vor mînui sapa, secera sau tîrnăcopul — le urăm de pe acum SPOR LA MUNCĂ!

PE ITINERARELE FOLCLORICE

Școala folclorică și etnografică românească are frumoase tradiții — pe de o parte în ceea ce privește cercetarea complexă a unor zone și arii care prezentau interes din punct de vedere folcloric și etnografic, sociologic sau arheologic; iar pe de altă parte, în organizarea și desfășurarea acestor cercetări, în vacanțe, de către membrii cercurilor științifice studențești.

Pentru a susține această afirmație este suficient să amintim de activitatea pe care au desfășurat-o eminenții profesori D. Gusti, G. Vîlsan, O. Densușianu, C. Brăiloiu, I. Mușlea în direcția stimulării interesului studenților pentru munca de cercetare concretă în teren, care să nu se limiteze doar la înregistrarea unor fapte, ci acolo, la fața locului, să urmărească fenomenul în complexitatea lui.

În ultimii 2—3 ani, preocuparea Comitetului Executiv al U.A.S.R. de a reînnoda firul tradiției, organizînd brigăzi complexe de studiu și documentare, care să urmărească o anumită tematică în diverse itinerare și apoi să valorifice rezultatele în cadrul unor acțiuni culturale sau științifice s-a concretizat mai mult în centrele universitare Timișoara și Cluj. Ceea ce, față de fondurile cheltuite, înseamnă prea puțin. Deplasări interesante în teren au organizat membrii cercurilor științifice de folclor de la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași și Universitatea din Timișoara, de la Conservatorul „Gh. Dima" din Cluj și institutele pedagogice din Galați, Oradea și Pitești. Existența paralelismelor între acțiunile brigăzilor complexe, ale centrelor universitare și ale cercurilor științifice, precum și deplasările succesive ale diverselor cercuri cu o tematică înrudită — au făcut ca eforturile să fie dispersate, iar în cadrul cercetării să nu se poată urmări întotdeauna toate obiectivele propuse în tematică.

Un asemenea mod de lucru a fost criticat de către participanții la primul colocviu național al cercurilor științifice studențești de folclor ce și-a desfășurat lucrările în acest an la București, în cadrul Festivalului artei studențești.

Concluziile acestui colocviu, precum și discuțiile purtate la Comisia culturală a U.A.S.R. cu membrii unor catedre de specialitate din țară au constituit puncte de plecare pentru organizarea în acest an a PATRU BRIGĂZI COMPLEXE PUTERNICE, alcătuite din studenți de la mai multe facultăți (Filologie, Muzică, Geografie, Arte plastice, Istorie), dotate cu aparatura tehnică necesară; acestea se vor deplasa în luna iulie în patru zone geografice. De la București se va îndrepta spre Țara Loviștei (Jud. Vîlcea) o brigadă îndrumată de prof. dr. docent Mihai Pop. Studenții clujeni, îndrumați de lectorii Traian Mîrza și Dumitru Pop, vor cerceta depresiunea Vad-Borod cuprinsă între munții Plopișului și munții Pădurea Craiului, după care vor urmări viața folclorică a cîtorva sate situate în munții Codrului. Spre munții Semenicului, pe valea rîului Nera, vor coborî studenții lectorului timișorean Gabriel Manolescu, iar spre județele Bacău și Vrancea se va îndrepta brigada centrului universitar Iași îndrumată de lectorul Vasile Adăscăliței.

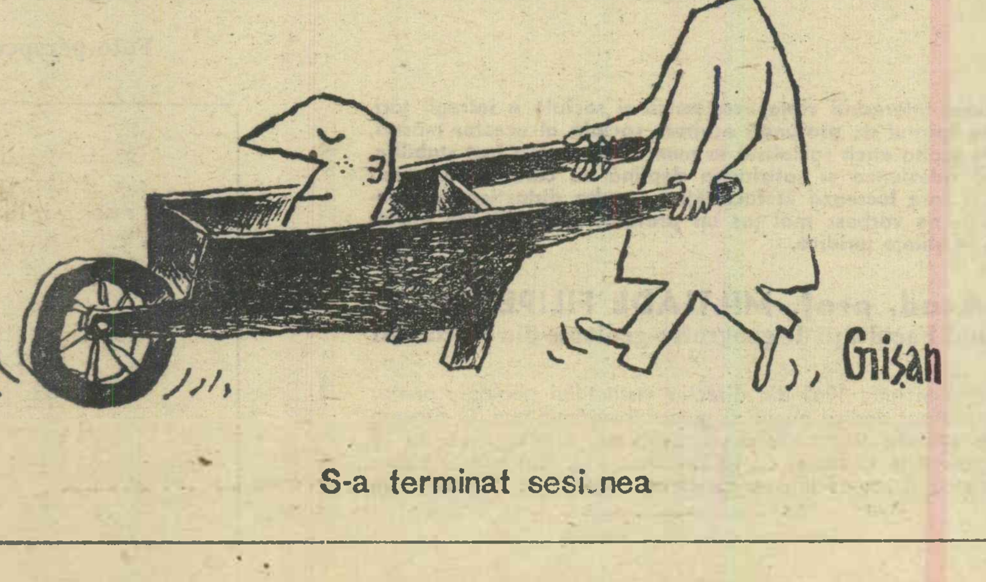
O dată cu formarea la studenți a unor deprinderi metodologice în ceea ce privește culegerea materialului folcloric și întocmirea unor monografii zonale, aceste brigăzi vor urmări existența unor tradiții și obiceiuri specifice pentru zona respectivă, muzica, portul și arhitectonica, rolul condițiilor geografice și al mediului de viață în păstrarea și transmiterea comorilor artei populare. Cu acest prilej, vor fi realizate și unele filme documentare, fotografii ce vor constitui un prețios material ilustrativ pentru ședințele cercurilor științifice ce se vor ține în viitorul an universitar. În intenția studenților clujeni se află și colecționarea unor materiale în vederea **deschiderii unui muzeu etnografico-folcloric în cadrul Facultății de filologie.**

Pentru cunoașterea cît mai autentică a dansului și portului popular dintr-o anumită zonă, la brigada de studenți bucureșteni vor fi invitați să participe și cîțiva membri ai formațiilor de dansuri de la Casa de cultură a studenților.

Pe lîngă toatea acestea, fiecare brigadă și-a propus să urmărească anumite aspecte specifice care vor constitui subiectele unor comunicări, urmînd a fi susținute cu prilejul viitorului colocviu național al cercurilor științifice studențești de folclor.

Asist. univ. Eugen MARINESCU

CARICATURA SĂPTĂMÎNII



S-a terminat sesi.nea

ARTISTUL GÎNDITOR

CONVORBIRI

Actorul Fory Etterle... Cînd în persoana interlocutorului prestigiul profesional și popularitatea se întîlnesc într-un aliaj atît de echilibrat, semnatarul interviului rămîne degrevat de orice formulă de prezentare. Apare în schimb obligația, cu nimic mai ușoară, a definirii acestei structuri fericite, acestui miracol diferind de la o personalitate la alta. Atunci este misiunea interviului însuși de a descoperi un cod intim, artistic, pe care aici un portret din afară nu l-ar fi putut suplini.



— Evocați-ne începuturile dv. actoricești.

— Generația mea, cînd era tînără, nu știu dacă știa mai mult decît generația tînără de azi despre dificultățile, despre problemele care stau la baza muncii actorului sau a unei reprezentații teatrale. Eu însumi, cînd eram elev, îmi făceam o imagine destul de vagă despre ceea ce înseamnă o creație în teatru, iar cînd vedeam, ca licean de provincie, turneele cele mai prestigioase, țin minte că nu-mi dădeam seama ce valori mi se perindă pe dinaintea ochilor. Abia atunci cînd am intrat în Conservator, generația mea, de acum 40 de ani, a avut revelația marii valori a generației de înaintași, cu atît mai mult cu cît îi cunoștea munca artistică mai îndeaproape.

Se pare că — publicul, necunoscînd dificultățile profesiunii de actor — nici în vremurile noastre ea nu este prea bine cunoscută, deoarece este curios cum, de multe ori, oameni maturi cred că cea mai mare dificultate a ei este memorizarea. Într-un tren, o dată, un vecin de compartiment, ale cărui cunoștințe din **Știință și tehnică** păreau destul de bogate și variate, îmi povestea cu multă dezinvoltură că dacă fata lui vrea să se facă actriță, nu este pentru că toată lumea spune că e talentată, ci pentru că ea va duce astfel o viață mai ușoară. Și-mi revela concepția lui despre arta dramatică: „Dacă are talent, învață un rol pe dinafară, pe urmă nu mai are nimic de făcut pînă la viitorul rol"...

— O întrebare foarte dificilă: cum pregătiți un rol?

— Cu toate că se vorbește mult despre asta, cu toate că despre metodă au scris foarte mari teoreticieni de teatru — e destul să ne gîndim la Gaston Baty sau Stanislavski — eu aș răspunde printr-o butadă a marelui actor francez Louis Jouvet, care, în fața acestei întrebări, spunea că se simte ca un elev din clasele primare căruia i se pune o problemă de algebră și-i vine să răspundă: „nu știu". Într-adevăr, procesul e atît de complicat. Concepția — aspect fizic — meandrele gîndurilor personajului — transpunerea lor scenică — găsirea justei expresii verbale — analiza sentimentelor — acordul unui personaj cu partenerii — dozarea sensibilității — a pasiunilor — tonul cel mai just — acordul actorului și realizarea în funcție de viziune a regizorului, și... și... aș putea să mai înșir o sumă de expresii ce ascund o lume de dificultăți — de ceasuri de studiu asupra textului — care toate tind spre o realizare artistică de multe ori discutabilă sau discutată și după premieră.

— Despre raportul afectivitate — cerebralitate. Sînteți un partizan al disimulării emoției?

— Întrebarea se reduce, parcă, la împărțirea actorilor în actori de reprezentare și de simțire. Deci, în actori la care nu predomină afectivitatea, ci luciditatea, pe de o parte și, pe de alta, în actori la care afectivitatea predomină, devenind un instinct care cîteodată s-a pretins că poate înlocui cerebralitatea. În realitate, însă, lucrurile merg mînă în mînă. Adevărul e că publicul nu e de loc interesat din ce categorie face parte actorul. În fața publicului reușești la un moment dat — sau nu reușești; cantitatea de muncă, de efort, de cerebralitate sau afectivitate pe care un actor o pune în pregătirea unui rol nu este neapărat direct proporțională cu rezultatul. Aici intervine de altfel acel pasionant imponderabil, pe care nu poți întotdeauna să-l cuprinzi: reușești într-un rol ceea ce nu reușești în altul, indiferent de muncă.

În ce privește emoția, sau „disimularea emoției", aș răspunde tot printr-o butadă — a lui Heine: oricît de nobile sînt lacrimile, pînă la urmă trebuie să-ți sufli nasul. Butada asta rezolvă probema: oricît de puternică ar fi emoția, trebuie s-o transmiți, dar în orice caz spectatorul nu trebuie să simtă nici un efort al tău emoțional (indiferent dacă-l simți sau îl „joci". Emoția în teatru este o calitate de care dispune un actor în măsură mai mare sau mai mică, dar pe care trebuie să o stăpînească perfect, ca să-i devină o calitate ajutătoare și nu să-l predomine. Am putea spune că emoția dă rezultate ca vinul. Mă gîndesc la zicala: să bei vinul, și nu vinul pe tine.

— Practic, cum vă ajută cultura în pregătirea rolurilor?

— E o problemă personală a fiecărui actor, dar răspunsul e mai amplu și o să-mi permit să-l dezvolt puțin. Actorul este chemat de multe ori în viața lui (ar fi bine întotdeauna) să interpreteze personaje create de mari valori ale culturii universale: Sofocle, Euripide, Shakespeare, Cehov, Oscar Wilde, Shaw, Beckett, Ionescu — ca să citez doar cîteva nume. Or, ca să poți interpreta un personaj (nu mai discut: important) din operele acestor mari dramaturgi și gînditori, trebuie să pătrunzi în universul gîndirii lor. În arta actorului intră și un bogat dozaj de fantezie. Noi întîlnim în viață oameni care au fantezie, chiar și printre cei care nu au o cultură serioasă la bază. Dar calitatea fanteziei unui om de cultură este de un nivel mult mai înalt decît a unui om fără o cultură mai serioasă. Cînd spun **fantezie**, înțeleg puterea de pătrundere, înțeleg ceea ce poți crea dincolo de textul propus de autor — univers pe care, cu cît este mai bogat, mai profund, îl transmite mai bine, prin interpretarea lui, actorul în sală. Deci eu consider că, în special în epoca noastră (evoluată), un actor prim, fără o serioasă cultură, este un om care nu rezistă unei cariere de actor prim de-o viață întreagă. Aș da un exemplu care — fiind și al meu — a fost, este și va fi al multor actori care vor avea sarcina să interpreteze rolul lui Hamlet. În acest dificil și complex rol, celebrul monolog durează șapte minute, dar nu cred că a existat actor care să-l fi jucat fără să-l studieze de sute și sute de ori. De fiecare dată descoperi un nou gînd, un nou aspect al stării sufletești, iar atunci cînd ajungi la o formă pe care o reprezinți în fața publicului, aceasta este forma cea mai bună la care ai ajuns tu, interpret, dar niciodată forma perfectă. În general, un actor deschis și sincer cu sine știe, ca orice artist veritabil, că de la ceea ce înfăptuiește (să presupunem: bine!) și pînă la ideal rămîne întotdeauna un drum pe care poate într-o zi îl va realiza, pe care puțini dintre cei aleși îl înfăptuiesc. De altfel, în ce privește dificultatea acestei profesiuni (dificultatea de-o viață întreagă), ea este bine redată de un actor italian al începutului de secol, care spunea că actorul încetează să învețe doar cînd abandonează scena, indiferent de vîrstă. Avînd de interpretat o mare galerie de oameni, de caractere diferite, de psihologii și comportamente diferite, el se află întotdeauna în fața unei probleme pe care chiar dacă o rezolvă mai ușor cu timpul, datorită experienței, ea rămîne complexă, ca și diversitatea oamenilor cu infinitele lor manifestări.

— Care credeți că este aportul condiției fizice a actorului?

— O bună condiție fizică este necesară, aproape indispensabilă unui actor, fie că este actor de dramă sau de comedie. Disponibilitatea lui fizică și psihică trebuie să fie totală. Cu atît mai mult cu cît — dacă în spectacol el joacă o singură dată o scenă dificilă, în cursul unei seri — în timpul repetițiilor el o reia de nenumărate ori pînă să se apropie de realizarea ei cît mai perfectă. Cînd spun **condiție fizică** înțeleg rezistență fizică — rezistență pulmonară — rezistență a gîtului (a corzilor vocale). Un actor într-un spectacol greu este în situația unui sportiv în preajma unei competiții.

Faptul că am fost un bun gimnast și înotător — și că mai practic și astăzi aceste discipline — m-a ajutat enorm în cariera mea. Tinerețea corporală este un mare avantaj pentru un actor, fie de dramă, fie de comedie. Menținerea în formă corporală bună m-a ajutat, de exemplu, să interpretez roluri ca: **Don Carlos, Hamlet, Omul care aduce ploaia** la vîrste care depășeau cu mult vîrsta acestor eroi, dar care erau adesea indispensabile pentru aportul pe care experiența îl aducea în rezolvarea acestor caractere.

— Din cîte știm, sînteți un pasionat „călător în jurul camerei sale". Vorbiți-ne de această pasiune.

— Datorez familiei mele faptul că am intrat de copil în lumea cărților și a muzicii, pasiuni care au devenit cu vremea atît de acaparatoare încît mi-au absorbit tot timpul liber, într-atît încît nu m-au prins nici pescuitul, nici vînătoarea, nici jocul de cărți. Pe lingă literatura beletristică — nuvelă, roman — un mare profesor de istorie din liceu m-a învățat să iubesc istoria și arheologia. Și adesea, în clipele mele de singurătate, încerc să parcurg cu gîndul uriașul drum pe care l-a parcurs omenirea „de la roată la avion și de la vîslă la vapor", și să am convingerea că după atîtea secole de zbucium omul va ajunge în sfîrșit la vremea, cîntată de Ronsard, cînd „va dispare numele lui Marte, cel ce face, / omor — rămînă doar frumosul nume Pace, / căci Pacea, ea dintîi, a fost în lumea mare / și Pacea ne-a dat cerul, foc, pămînt și mare".

— Despre tinerii dv. confrați: ce vă face să-i prețuiți, să le împărtășiți preocupările? Care credeți că este atitudinea lor fundamentală? Descrieți această ștafetă a generațiilor, în teatru.

— Fiecare generație tînără are alte gînduri de exprimat, un univers pe care ar vrea să-l perfecționeze, și fiecare generație e animată de spirit revoluționar în materie de artă și de știință. Să ne gîndim doar la generația de matematicieni de la Göttingen, din jurul anilor '30, ori la tinerele școli de sculptură și pictură de la Paris, din preajma începutului de secol. Dar orice artă — și arta noastră teatrală — are la bază o tehnică, niște legi pe care trebuie să le cunoști, și numai cunoașterea, stăpînirea lor te ajută să-ți înfăptuiești gîndul reformator. Drumul spre simplitatea de expresie — oarecum un ideal al tinerei generații în teatru — trebuie să fie un rezultat al unei experiențe (cred eu), mai degrabă decît un punct de pornire. Spunînd aceasta îmi vine în minte porumbelul lui Picasso, ca una din marile forme de simplitate în artă — la care artistul a ajuns după experiența îndelungată a întregii sale arte anterioare.

Închei spunînd că simplitatea este un proces artistic de maturitate, și cred că acesta e drumul pe care un artist trebuie să-l parcurgă, indiferent de tărîmul pe care activează. De altfel, succesele pe care le-au repurtat în străinătate tînărul Teatru din Piatra Neamț, Teatrul de Comedie, Teatrul Național, Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra" și formațiile studențești sînt o dovadă că generația tînără a primit cum se cuvine experiența înaintașilor, că a adăugat la ceea ce a învățat gîndurile și tendințele ei noi și (gîndindu-mă în egală măsură la actori, regizori și scenografi) că arta teatrală românească este în plină ascensiune.

*

Între seri literare, spectacole curente și obositoare filmări, la Buftea — frazele de mai sus sînt doar cîteva dintre cele care ar fi putut defini pe actorul și regizorul Fory Etterle. Dar însuși faptul că ele fac parte dintr-un ansamblu nesfîrșit constituie una din laturile definitorii ale artistului însetat de infinit — și poate aceasta este, implicit, cea mai bună și fidelă prezentare.

Romulus RUSAN



CRONICA SESIUNII

FINAL CÎŞTIGAT PENTRU STUDENŢII BUCUREŞTENI

Era firesc ca măsurile luate de conducerea partidului şi statului în privinţa învăţămîntului superior, îmbunătăţirea sensibilă a condiţiilor de învăţătură şi trai ale studenţilor să se reflecte de îndată în creşterea rezultatelor obţinute la sesiunea de examene. Este modul în care studenţii noştri au înţeles să răsplătească eforturile care se fac de către întregul popor pentru pregătirea lor, înteţindu-şi, la rîndu-le, străduinţele pentru a deprinde cît mai temeinic specialitatea aleasă.

O analiză a primelor douăzeci de zile ale sesiunii de examene indica un apreciabil salt cantitativ şi calitativ faţă de rezultatele sesiunilor similare din anii precedenţi. Aceeaşi analiză scotea în evidenţă numărul mult mai redus de examene aminate, procentajul sensibil mai mic al restanţelor, dar, mai ales, ridicarea indicelui de calitate al răspunsurilor, consemnat în ponderea mereu crescîndă a notelor mari; 8, 9 şi 10 strălucesc ca nişte decoraţii pentru sîrguinţă în carnetele tot mai multor studenţi.

Este o dovadă limpede că marea masă a studenţilor noştri a înţeles nu numai să se pregătească mai mult, mereu mai mult, ci şi mai bine, mereu mai bine.

PAŞI CU DREPTUL... LA DREPT

La Facultatea de drept primele două treimi ale sesiunii au evidenţiat „forma bună" a studenţilor din anul întîi, succesul „de examen" al Criminologiei, materie la care notele au coborît rareori sub 8, rezultatele slabe, neaşteptat de slabe ale anului doi A, în special ca urmare a slabei pregătiri din timpul anului.

Cîţiva dintre eroii sesiunii. Ilie Balint din anul întîi a obţinut nu mai puţin de 4 note de 10, dintre care una la examenul de Materialism, considerat prin anul trei drept examen „cui". Este o dovadă că propunerea decanatului de a se preda Materialismul dialectic în primul an de facultate a fost judicioasă, ceea ce este ilustrat de altfel şi prin faptul că rezultatele obţinute la această materie de studenţii din anul întîi le depăşesc pe cele ale colegilor lor din anul trei. La fel de valoroasă a fost şi hotărîrea prin care s-a introdus Dreptul civil la anul întîi, obţinîndu-se şi aici rezultate foarte bune. În ceea ce priveşte comportarea de-a dreptul penibilă a unor grupe din anul doi A, era de aşteptat să se producă în condiţiile în care foarte mulţi dintre studenţii anului au tratat cu nepermisă uşurinţă obligaţiile lor universitare. Ilustrativ este exemplul grupei a doua din seria A unde 4 studenţi nu s-au prezentat, iar alţi 7 nu au putut obţine nota de trecere. Asistentul universitar Cornel Bîrsan ne-a vorbit despre eforturile întreprinse atît de organizaţia U.T.C. din facultate cît şi de catedra de drept civil prin acordarea de consultaţii studenţilor care ridicau probleme nepregătindu-se la seminar. Condiţiile de studiu care stau la dispoziţia studenţilor de la Drept sînt ireproşabile. Concluzia este că singurii vinovaţi de situaţia la care s-a ajuns sînt înşişi studenţii anului doi. Examenele au decurs, cu mici excepţii, satisfăcător la marea majoritate a disciplinelor. Printre anii de studiu care au cea mai valoroasa prezenţă în statistica rezultatelor bune se numără şi anul patru, care a obţinut un foarte mare procent de note între 8 şi 10. Am discutat cu Florescu Nicolae, unul dintre „decarii" grupei a patra din anul patru. Tocmai „îşi adăugase" în carnetul de note un zece la examenul de Procedură civilă, examen extrem de dificil, care pretinde cunoaşterea solidă a principiilor dreptului şi studiul amănunţit al unor multiple speţe judiciare.

LEZIUNI NEVINDECABILE LA MEDICINĂ?

La Facultatea de medicină a I.M.F. Bucureşti, cu toate condiţiile create, în special în ultima vreme, mai mulţi studenţi, mai ales din anii mici, dau dovadă că şi-au neglijat în mod sistematic obligaţiile profesionale pierzînd unul, două sau mai multe examene. Astfel, la examenul de Anatomie nu s-au prezentat 37 de studenţi (statistica e valabilă pentru perioada pînă la 17 iunie inclusiv), la Biochimie nu s-au prezentat 20 de studenţi, iar din cei prezentaţi 19 nu au promovat; pînă şi la Educaţie fizică, un colocviu care nu ridică probleme, nu s-au prezentat nu mai puţin de 37 studenţi! În total, pînă la această dată 65 de studenţi ai anului întîi nu reuşiseră să obţină note de trecere la examenele susţinute, alţi 126 dînd bir cu fugiţii! Şi la anul doi procentul de neprezentări este exagerat, vădind astfel slaba preocupare a cadrelor didactice care răspund de acest an, precum şi a organizaţiei U.T.C. pentru mobilizarea studenţilor în vederea sesiunii de examene. Numai din grupele care dăduseră examen pînă la data de 17 iunie inclusiv trăseseră chiulul la Anatomie 33, la Fiziologie 37, la Histologie 26, la Biologie 27, iar la Anatomie şi Histologie nu promovaseră 20 şi respectiv 22 de studenţi. E de aşteptat ca situaţia să devină şi mai dramatică spre sfîrşitul sesiunii, cînd eforturile depuse la primele examene se vor face simţite. Se pare că în Facultatea de medicină, mai ales în anii preclinici (I, II şi III), există încă numeroase examene „cui", faţă de care decanatul şi organizaţia U.T.C. au rămas pasive, insensibile, neluînd la timp nici una din măsurile radicale care se impuneau. Era necesară o acţiune în timp, o tratare sistematică a „leziunilor" care apar întotdeauna în sesiune la unele materii cum ar fi Anatomia, Fiziologia, Histologia, Fiziopatologia sau Farmacologia. Altfel nu se poate explica situaţia de neîngăduit la care s-a ajuns spre exemplu la anul trei, unde din 170 de studenţi care trebuiau să dea examen pînă pe data de 17 iunie nu s-au prezentat decît 117, din aceştia 21 neobţinînd nota de trecere. Cum explică oare aceasta catedra de Fiziopatologie (şef de catedră prof. Marcel Saragea)? Ce măsuri concrete a luat catedra (şi întrebarea vizează şi organizaţia U.T.C a facultăţii) pentru prevenirea acestui deznodămînt deloc fericit? Există o situaţie nemulţumitoare şi la examenul de Farmacologie, unde nu s-au prezentat 39 de studenţi, iar 15 au obţinut note sub limită. Statistica globală pe întregul an trei nu prezintă indici prea îngrijorători, ceea ce poate crea impresia falsă că totul merge bine, că nu e nevoie de intervenţii deosebite. Cu numai 20,7% neprezentaţi şi 8,5% nepromovaţi, anul trei se poate situa deasupra procentajului general pe ţară. Dar situaţia rămîne alarmantă prin prezenţa materiilor „cui", care fac ravagii în rîndurile studenţilor. Fără îndoială că pe aceştia îi socotim principalii vinovaţi pentru rezultatele slabe obţinute. Notele bune şi foarte bune obţinute totuşi de majoritatea studenţilor medicinişti la aproape toate materiile dovedesc că situaţiile semnalate poartă un titlu de excepţie, că ele nu caracterizează pe medicii de mîine. Decarii „ţintuiţi" de studenţi cum sînt Carmen Cherciu, Lidia Gancevici, Şerban Duţescu, Petru Dejica (din anul doi), Laslo Mecser, Lazăr Maiorovici (din anul cinci) stau mărturie elocventă. Ultimii doi, deşi sînt într-o grupă care poartă fatidicul număr 13, şi-au împodobit carnetele cu adevărate coloane de 10. De altfel, note foarte mari au obţinut toţi colegii lor — cu excepţia lui Dragoş Crăciunoiu, „coada" grupei. Ce să fie cu Dragoş? îi întreb pe cîţiva din colegii lui. Nu poate să înveţe? Nici vorbă, îmi răspund ei, dimpotrivă, e foarte isteţ, dar leneş mai mare ca el n-am mai văzut pînă acum în Facultatea de medicină. Mă uit la colecţia de decari adunată de o studentă din Tanzania, Rukya Mohamed Seif, şi mi-e jenă pentru Dragoş Crăciunoiu. Nu pot să mă despart de cataloagele „medicilor" fără să mai reţin cîteva nume aureolate de nota maximă. Sînt Florin Benea, Doina Dîmboviceanu, Siara Cornelia şi Adina Topor din anul al cincelea Medicină generală.

ELECTRONIŞTII ŞI TENSIUNILE VARIABILE

Facultatea de electronică şi telecomunicaţii a Institutului politehnic deţine renumele unei facultăţi cu studenţi sîrguincioşi şi bine pregătiţi. De aceea, nu m-am mirat văzînd notele foarte bune obţinute la materiile de bază de majoritatea covîrşitoare a studenţilor facultăţii. La Bazele electrotehnicii, Matematici speciale, Mecanisme şi elemente constructive de mecanică fină grupele s-au prezentat în masă, iar promovările reprezintă peste 90%! Ceea ce este surprinzător, neplăcut surprinzător atunci cînd analizăm rezultatele obţinute de studenţii facultăţii în sesiunea de examene este tocmai alternanţa frapantă între notele obţinute la o materie şi apoi la o alta de unul şi acelaşi student, de una şi aceeaşi grupă. Mi se pare de neconceput ca un student să obţină la proiectul de an nota 9 sau 10 şi apoi la examenul susţinut cu acelaşi profesor şi la aceeaşi materie să nu poată obţine decît 3 sau chiar 2. Cum îşi explică studenţii Chişu Eugen, Cojoc Florian, Gheorghe Mihaela, Marcu Aurelia, din grupa 425 anul IV, faptul că au obţinut note de opt, nouă sau zece la proiectul de Mecanisme şi elemente de mecanică fină şi apoi numai 2 sau 3 la examenul de la aceeaşi disciplină? Asemenea contradicţii nu sînt singulare, fără ca procentul lor să ne indice totuşi o situaţie prea alarmantă. Aceasta cu atît mai mult cu cît notele de 8, 9 şi 10 sînt frecvente în carnetele studenţilor de la Facultatea de electronică. În foarte multe grupe, dintre studenţii prezentaţi „in corpore" la examene, nici unul nu şi-a făcut de rîs colegii, obţinîndu-se în masă note de trecere. Un exemplu: grupa 445 A, secţia ingineri fizicieni, s-a prezentat şi a promovat integral examenul de Materiale, piese şi tehnologia aparatelor electronice. Studenţi ca Sanda Marina Luţescu şi Aurel Beldiman au dovedit prin calificativele obţinute că-şi respectă pasiunea pentru meseria pe care şi-au ales-o.

FINIŞUL ENERGIC AL STUDENŢILOR DE LA ENERGETICĂ

La Facultatea de energetică sesiunea a debutat promiţător şi rezultatele au evoluat în crescendo pe meridiane pozitive. Studenţii facultăţii au confirmat angajamentele înscrise în telegrama trimisă Comitetului Central al partidului, obţinînd în majoritatea lor note între 7 şi 10; procentul restanţierilor şi al neprezentaţilor, destul de ridicat în anii trecuţi la această facultate, a scăzut simţitor, iar din spusele profesorilor facultăţii (foarte mulţumiţi de modul în care se desfăşoară actuala sesiune) reiese că studenţii au depus eforturi sporite pentru asimilarea în special a materiilor de bază, pentru înţelegerea creatoare a noţiunilor predate. Un exemplu este edificator: grupa 245 B, din anul 4, a avut un singur neprezentat la examenul de Turbine şi turbocompresoare. Din cei 19 promovaţi (grupa numără 20 de studenţi), 12 obţinuseră nota 9, iar patru — 10. În această grupă învaţă unul dintre studenţii eminenţi ai facultăţii, Petre Ghiţescu, care şi-a onorat şi în această sesiune cartea de vizită completîndu-şi şiragurile de 10 din carnet.

E drept, grupa 245 A a obţinut la examenul de Instalaţii termice industriale un singur 10 şi un singur 9, dar majoritatea studenţilor grupei susţin că notele obţinute sînt meritate, ceea ce dovedeşte din partea lor înţelegerea critică a propriei lor pregătiri. Prof. N. Dănilă, titularul cursului, ne-a explicat că exigenţa sa a fost cu totul ieşită din comun, dar cei mai mulţi studenţi şi-au însuşit materia.

ÎN LOC DE CONCLUZII

Este poate prematur să tragem concluziile definitive pe marginea actualei sesiuni de examene, materialul de faţă fiind întocmit cu o săptămînă înainte de sfîrşitul ei. Credem, însă, că observaţiile noastre au reuşit să cuprindă cîteva din aspectele principale ale acestei competiţii, pe care an de an o susţin la un nivel din ce în ce mai înalt studenţii facultăţilor noastre.

P. OVIDIU

Echitate socială şi etică socialistă

(Urmare din pag 1)

Numai aşa am reuşit să am pînă astăzi 32 de doctori şi 30 de doctoranzi, la care adaug lucrările mele de cercetare ştiinţifică.

Mă bucur acum că în urma Hotărîrii partidului nostru se pune capăt cumulului şi că oamenii de ştiinţă, cercetătorii, cadrele didactice vor putea să-şi desfăşoare întreg potenţialul de muncă. Se va evita astfel o dispersare a forţelor de muncă şi, deci, fiecare cadru didactic va putea face faţă datoriilor şi obligaţiilor pedagogice, spirituale, ştiinţifice. E un profit atît pentru profesori cît şi pentru studenţii de care sîntem direct răspunzători.

O altă măsură salutară vine să desfiinţeze indemnizaţiile pe viaţă. Este educativ, demn, moral şi stimulativ ca oamenii să fie răsplătiţi în urma unei munci efectiv susţinute. A fi salarizat pe baza unor titluri, cînd a fost odată răsplătit gradul în învăţămînt sau în producţie, înseamnă necinste. Trebuie să contribui practic la munca didactică şi ştiinţifică, pentru ca numai aşa să te bucuri din plin de valoarea muncii tale.

Personal, am primit indemnizaţii de la Academie, apoi, pentru tot ceea ce am creat, îndemnizaţii care, poate, depăşeau nevoile mele. Surplusul obţinut nu o dată l-am oferit pentru dezvoltarea catedrei de geologie, pentru muzeul înfiinţat pe care am avut cinstea acum doi ani să-l arăt tovarăşului Nicolae Ceauşescu.

Mă alătur, deci, din toată inima Hotărîrilor partidului care impun fiecăruia corectitudine şi probitate profesională.

ECATERINA POPESCU

studentă în anul III al Facultăţii de drept din Bucureşti

La nivelul de dezvoltare economică şi politică atins actualmente de societatea noastră era imperios necesară punerea de acord a formei cu conţinutul, adoptarea unor noi acte legislative menite şi capabile să apere realizările oamenilor muncii, să stimuleze efortul creator al maselor. În acest context se înscriu legile adoptate în ultima vreme de forul suprem al puterii de stat, Marea Adunare Naţională, cu participarea efectivă a maselor largi de oameni ai muncii — mărturie incontestabilă a democratismului nostru socialist.

Atît noul *Cod penal* cît şi *Legea pentru reglementarea unor condiţii de remunerare a salariaţilor care îndeplinesc funcţii de conducere tehnico-administrative şi de specialitate* sau *Legea pentru controlul provenienţei unor bunuri ale persoanelor fizice care nu au fost dobîndite în mod licit* — reprezintă măsuri de profundă echitate socială, coordonate active ale eticii şi dreptului socialist. Ele întăresc tuturor cetăţenilor şi, implicit, nouă, studenţilor, conştiinţa că în viaţa ţării noastre etica socialistă şi spiritul dreptăţii sînt nu numai principii de guvernare ci şi realităţi omniprezente, că fiecare om al muncii are asigurată o retribuţie conformă cantităţii şi calităţii muncii sale. Ni s-a imprimat tuturor certitudinea că în societatea noastră operează o echitabilă selecţie a valorilor, o recompensare justă, diferenţiată a talentului, capacităţii şi efortului, că nimeni nu îşi mai poate permite să acumuleze averi pe căi necinstite.

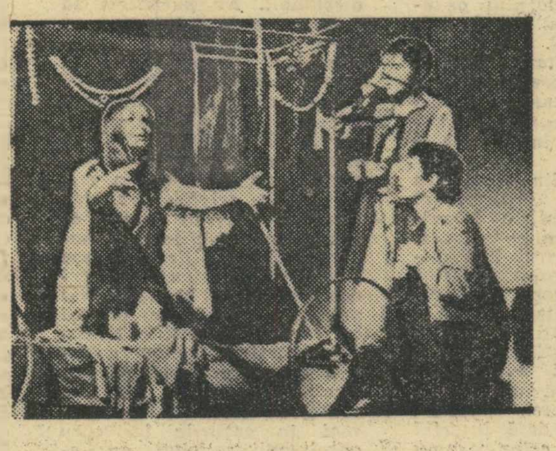
Noi, viitorii jurişti, apărători ai legilor ţării, sîntem fericiţi că vom putea veghea la aplicarea acestor măsuri care exprimă elocvent largul democratism şi umanismul societăţii noastre, care asigură şi înlesnesc dezvoltarea unor relaţii de înaltă ţinută etică între oameni, care creează posibilităţi nelimitate pentru înflorirea deplină şi multilaterală a personalităţii fiecăruia.

SFÎRŞIT DE STAGIUNE

Arta studenţilor nai ales a celor din institutele de specialitate ... încetat de mult să intereseze numai p...ocesul de învăţămînt, intrînd definitiv în p...ajul artistic al centrului cultural respecti... Publicul este atras de arta studenţească ...rin prospeţimea şi fantezia ei explozivă, pr... marea dăruire în săvîrşirea actului artistic. ... aceea ne-am gîndit că o sumară trecere în revistă a stagiunii de curînd încheiate se impune atît pentru „artişti" cît şi pentru publicul lor devotat şi entuziast.

Un prim popas l-am făcut la Institutul de artă plastică „Nicolae Grigorescu" din Bucureşti. Diversele expoziţii deschise în cursul acestui an universitar au reprezentat o „stagiune" variată ca problematică şi ca mod de manifestare.

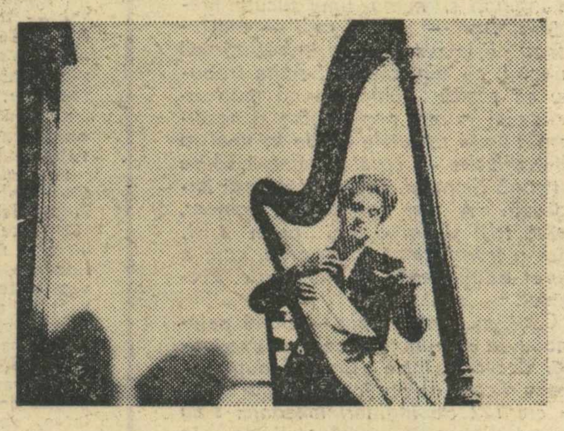
„Spre deosebire de anii trecuţi, ne spune prorectorul **Vasile Celmare**, atît în cadrul institutului, cu ocazia unor expoziţii interne, cît şi în afara acestuia, prin manifestările ce au avut loc în diverse alte săli, s-a putut constata la studenţi preocuparea pentru atacarea unor probleme de creaţie mult mai complexe. Contactul cu publicul a avut un caracter mai larg, deşi nu încă în măsura în care o dorim noi. Printre reuşitele stagiunii ţin să evidenţiez expoziţia Facultăţii de artă decorativă, care a avut loc în sala „Kalinderu" şi în cadrul căreia a apărut un catalog în condiţii excepţionale, rar întîlnit chiar la alte manifestări similare... cu mai mari pretenţii. Au expus aici studenţi de la majoritatea secţiilor facultăţii respective, plus cei de la Grafică publicitară (secţia care, din motive organizatorice, nu face parte din Facultatea de artă decorativă). S-au remarcat în mod cu totul deosebit serviciile de masă din sticlă şi ceramică, precum şi sculptura mare pentru spaţiile verzi atît de necesară şi solicitată de urbanistica modernă. De la această facultate se recrutează majoritatea absolvenţilor pentru industrie, şi sub acest aspect, deci, expoziţia a avut o importanţă deosebită. Consiliul U.A.S.R. a organizat la Dalles o amplă expoziţie studenţească în care o bună parte din lucrările prezentate au aparţinut studenţilor institutului nostru şi celor din Cluj. S-au remarcat aici în mod deosebit tapiseriile de un bun gust ce trădează o maturitate artistică. O altă formă de manifestare realizată pentru prima oară în acest an a fost expoziţia de grup organizată de trei studenţi din anul IV la Casa studenţilor. În măsura în care vom găsi şi alte elemente cu mai multe lucrări de valoare, această iniţiativă va fi perpetuată şi vom trece, poate, chiar la expoziţii individuale. Cenaclul „Ştefan Luchian", aparţinînd studenţilor noştri, a organizat, după cum cred că ştiţi, în aprilie o expoziţie de pictură şi grafică, tot la „Kalinderu". El însă a renunţat la valoroasele acţiuni din anii trecuţi, cînd organiza expoziţii mai mici la cluburi studenţeşti, ca I.M.F., Arhitectură, Conservator etc. Prin aceste acţiuni viitorii artişti plastici intrau în contact cu publicul lor de mîine, cunoscîndu-l, dar şi formîndu-i gustul.



Importante acţiuni s-au desfăşurat şi pe plan extern, mai mulţi studenţi de-ai noştri participînd la o expoziţie de lucrări pe sticlă şi ceramică de la München. S-au continuat de asemenea participările la concursul, devenit pentru noi tradiţional, de la „Faianţa", unde juriul a selecţionat numai lucrări ale studenţilor, deşi la această competiţie au participat şi membri ai Fondului plastic... Pentru noi stagiunea însă nu s-a încheiat, un concurs de tapiserii ne aşteaptă în Brazilia şi o expoziţie de tapiserii şi ceramică, la Festivalul tineretului şi studenţilor de la Sofia. Nu pot încheia fără a sublinia poate cea mai importantă iniţiativă: prima expoziţie din ţara noastră de obiecte de serie pentru industrie, făcută după metoda „industrialiseinului", realizată în colaborare cu arhitectul Adrian Vişan".

Învăţăceii întru slujitul Thaliei au prezentat în această stagiune spectacole de o remarcabilă diversitate de genuri. Remarcăm în prim rînd spectacolul de teatru poetic „Balade" de Dominic Stanca, realizat de Ion Cojar şi Constantin Codrescu. Este poate unul dintre cele mai frumoase (în toate accepţiunile cuvîntului) spectacole urmărite în ultimul timp. Deci, poezia poate fi tradusă scenic; fără decor, fără costume, studenţii au umplut scena individual şi în grupuri, ei fiind actorii, ei fiind decorul, ei fiind poezia. Continuînd să prezinte repertoriul românesc, „artiştii" Casandrei au prezentat „O noapte furtunoasă" sfidînd parcă riscurile ce le impune un spectacol atît de cunoscut, atît de jucat. Regizorul inedit Octavian Cotescu a găsit însă valenţe nebănuite textului caragialesc, făcînd din spectacolul respectiv un produs nou şi punînd în lumină talente ca Gitta Popovici, Luminiţa Blănaru, Constantin Marinescu sau Anton Tauf. Autorul Eugen Ionescu, cu a sa „Cîntăreaţă cheală", a reprezentat o nouă îndrăzneală, dar, din fericire, şi o nouă izbîndă a stagiunii teatrale studenţeşti. Jucată la concurenţă aproape cu Teatrul Mic, tentativa a reuşit să se impună prin inteligenţa aceleiaşi Gitta Popovici, dar şi a lui Valer Niculescu Dellakeza, prin spontaneitatea Luminiţei Blănaru, ca şi prin surprinderea mai justă a sensurilor absurdului de către regizor. Tot la capitolul succese putem include şi „Viaţa e un vis" (capodoperă a lui Calderon de la Barca), prin inspirata regie a Nicoletei Toia şi prin scenografia lui Sorin Haber. Este, de fapt, primul spectacol în sensul celor militate de noi la această rubrică, adică o realizare pur studenţească: regizor, actori, scenograf şi compozitor se află încă pe băncile amfiteatrelor. De asemenea, trebuie reţinută frumoasa reuşită a Eugeniei Ionescu — în regia căreia s-a jucat „Uriaşii munţilor" de Pirandello. Nu aceleaşi cuvinte de laudă putem spune despre realizarea „Ulciorului sfărîmat" de Kleist, făcut, pare-se, în pripă, fără aprofundarea rolurilor, fără o concepţie regizorală temeinică. Ceea ce se poate spune şi despre „Fraţii Karamazov" — cu o montare greoaie şi o regie simplistă. Ultimele două piese amintite nu au constituit un factor de elevare a simţului artistic al celor pentru care au fost montate. Făcînd însă bilanţul tuturor realizărilor în această stagiune, putem remarca numărul sporit de premiere şi, aşa cum spuneam mai sus, diversitatea genurilor abordate. De asemeni, promoţia de actori 1968 ne-a apărut cu un nivel mediu mai ridicat decît al celor anterioare, semn atît al talentului componenţilor ei, cît şi al unor metode perfecţionate de pregătire în cadrul celor patru ani de studii.

Asupra Conservatorului bucureştean ne-am oprit în mai multe rînduri, aşa încît, referindu-ne la el, nu vom prezenta decît o sinteză a principalelor evenimente din stagiunea sa muzicală. Elementul esenţial l-a constituit colaborarea mai frecventă între studenţii instrumentişti şi orchestra de studio a Conservatorului, colaborare ce a avut ca rezultat un mai mare număr de concerte. Orchestra studenţilor, dirijată de Alexandru Şumski şi înfiinţată în această sta-



giune, s-a rodat şi omogenizat într-un timp record, prezentînd concerte demne de toată admiraţia. Elementul surpriză l-a constituit clasa de operă a anului V, condusă de regizorul Hero Lupescu, care a prezentat o serie de fragmente deosebit de sugestive, dar, mai cu seamă, acel experimental „În serios şi în glumă", care a suscitat atîtea discuţii contradictorii, ceea ce dovedeşte încă o dată că noul nu se instalează atît de uşor în artă. Desigur că o şi mai frecventă programare a studenţilor pe scenă sau pe podiumul de concert ar contribui la ridicarea nivelului profesional al acestora, pentru a nu se mai ajunge la situaţia din anul recent încheiat, cînd anumiţi studenţi instrumentişti au cîntat pentru prima oară pe scena studioului la... examenul de stat. Evident, aceste rînduri nu au veleitatea de a fi epuizat toate aspectele prezentate de stagiunile studenţeşti. Aşteptăm însă sugestii pentru stagiunile ce se vor deschide în toamnă.

Cristian MIHĂILESCU

REVEDERE

Cînd cei 122 de ingineri mecanici au văzut apărînd în sala de curs pe foştii lor profesori, şi cînd aceştia din urmă s-au văzut faţă în faţă cu amfiteatrul repopulat după zece ani, şi unii şi alţii au simţit, brusc, fîlfîitul greu şi ireversibil al timpului. Dacă pînă atunci — unii şi alţiii, separat — se crezuseră şi se văzuseră neschimbaţi, dacă viteza unora şi altora în parte fusese reciproc paralelă, dîndu-le iluzia nemişcării, acum, puse faţă în faţă, vîrstele se demascau reciproc, căci adaosul uneia era evident şi al celeilalte. A fost un moment trist de aclimatizare, care a scuturat sufletele de orice vanitate şi a pus în locul zgurelor acumulate absenţa lor : candoarea şi adolescenţa. Trecutul.

Cînd cei 122 de ingineri mecanici au început să-şi povestească ultima treime din viaţă — majoritatea împliniseră puţin peste 30 de ani — golul ce păruse că s-a căscat a început să se umple. Unii veneau de pe Lotru şi mai construiseră o hidrocentrală ; unii fabricaseră ceasuri şi alţii locomotive; unii oţel, şi unii fabrici de oţel, şi alţii sticlă, şi alţii cuptoare de pîine, cîţiva crescuseră alte zece promoţii de ingineri şi numai unul făcuse literatură. Dar — unii şi alţii — mărturiseau prin asta că nu îmbătrîniseră cu totul, că din deceniul scurs trebuiau să scadă numai ce nu mărturiseau aici, numai orele calpe şi nesincere, numai minutele — de la unul la altul diferite — care izbutiseră să se sustragă timpului, care îi stătuseră împotrivă. A fost al doilea moment, parcă trist şi parcă mai puţin trist, care a transformat candoarea, care a mutat adolescenţa în maturitate. Prezentul.

Cînd, mult mai tîrziu — după pelerinajul la mormintele celor cîţiva colegi decedaţi între timp şi după ce seara a coborît ea însăşi peste oraş — cei 122 de ingineri mecanici s-au întîlnit din nou cu profesorii lor în jurul unei mese sărbătoreşti, orchestra de studenţi a început să cînte tangouri. Saxofoanele îngînau, domesticite, melodii vechi, iar dirijorul căuta să-şi calmeze cît mai neobservabil temperamentul. Generaţia rock-and-roll-ului dansat ca tango a înţeles că este cel mai discret omagiu pe care emulii ei se străduiau să i-l aducă. Şi, pentru a treia oară în acea zi, prin simplul fapt că avuseseră singuri puterea să-şi observe condiţia, cei 122 de ingineri mecanici şi-au schimbat vîrsta.

Îmbătrîniţi la început, apoi deveniţi prea tineri, iar acum reluîndu-şi anii adevăraţi, au intrat în ringul de dans.

Întîlnirea s-a petrecut în noaptea de 15 iunie, cînd (absolut întîmplător) Icarus, îmbătrînit el însusi, se îndrepta din nou — pentru a cîta oară ? — spre Soare.

Romulus RUSAN

Cluj, 1968.



...LA REVEDERE !

NOUTĂŢI PENTRU TINERII ABSOLVENŢI

Trec prin vara acestui sfîrşit de iunie fierbinte ei, absolvenţii, o nouă generaţie gata de marea confruntare cu viaţa, cu societatea. Au în faţă certitudinea destinului lor : un loc precis pe harta ţării, un colţ al lor pentru gînduri şi competenţă, pentru probitate profesională şi receptivitate. Temeri ? Doar pentru acel : „Cum vor fi acolo locul şi oamenii ?".

Există noi criterii la repartizările din acest an ? Care sînt ? Întrebările fireşti, frămîntările justificate pentru viitorul care-i aşteaptă nu izvorăsc din teamă, ci, în primul rînd, din înţelegerea necesităţii de a merge spre ACOLO. Şi ACOLO e sinonim cu CONŞTIINŢĂ, RESPONSABILITATE, DESĂVÎRŞIRE, este sinonim cu UNDE ESTE CEA MAI MARE NEVOIE DE MINE. Pentru toate acestea : „la revedere studenţiei".

NOU: 1968

Am încercat să găsim răspuns unor întrebări la forul direct răspunzător — Ministerul Învăţămîntului — în persoana secretarului general — tovarăşul EMIL CARAGHEORGHE. Cu obişnuita-i amabilitate, ne prezintă pentru început elementul nou, elementul surpriză intervenit în cursul acestui an la capitolul în discuţie — repartizările.

Articolul 1 din Hotărîrea Consiliului de Miniştri al Republicii Socialiste România este edificator în acest sens : „Absolvenţii instituţiilor de învăţămînt superior vor putea fi repartizaţi direct în activitatea de cercetare şi încadraţi în funcţia de cercetător ştiinţific stagiar". *Doleanţă veche, de altfel, semnalată nu o dată în paginile revistei noastre, iat-o, de astă dată înscrisă în lege. Soarta celor care au absolvit „la înălţime" secţii cu profil de cercetare, ca biofizica, fizica nucleară — din cadrul Facultăţii de fizică — sau hidrologie, pedologie, climatologie — Facultatea de geografie — de pildă , se anunţă de un optimism indiscutabil. Ne permitem să spunem „se anunţă", întrucît ne-a pus pe gînduri îndoiala tov. Caragheorghe la acest capitol. Hotărîrea există, criteriile de selectare a celor mai buni în acest domeniu al cercetării de asemenea, dar... e un „dar". Să pornim de la unul din criteriile de selecţionare (pe lîngă celelalte, pe care le enumerăm simplificat) : a) media generală să fie minimum 9 şi, în cazuri cu totul excepţionale, 8 ; b) aptitudini pentru cercetare ; c) lucrări cu caracter ştiinţific elaborate, participarea la acţiunile şi manifestările ştiinţifice studenţeşti ; d) „Cererile unităţilor de cercetare numai în cazurile în care absolvenţii solicitaţi au efectuat stagii de practică sau practica de diplomă (proiect) în unitatea respectivă". Ei bine, de aceste cereri ale unităţilor de cercetare se leagă îndoiala tovarăşului Caragheorghe. Cereri care trebuie centralizate la C.S.P. dar C.S.P.-ul pînă la ora actuală n-a anunţat Ministerului Învăţămîntului locurile puse la dispoziţia absolvenţilor pentru cercetare. Îndoiala interlocutorului nostru e generată probabil şi de cunoaşterea unor practici mai vechi ale ministerelor, instituţiilor — obişnuite să păstreze ici, colo cîte un loc călduţ pentru cine ştie ce „preferat". Să fim, totuşi, optimişti şi să sperăm în conlucrarea operativă a Comitetului de Stat al Planificării şi Consiliului Naţional al Cercetării Ştiinţifice cu Ministerul Învăţămîntului pe baza propunerilor unităţilor de cercetare. Repartizările bat la uşă şi uşa cercetării ştiinţifice trebuie lăsată de data aceasta deschisă celor mai buni dintre cei mai buni.*

O nouă măsură vine să pună capăt unor practici învechite — care uneori înlesneau pătrunderea unor absolvenţi în Capitală pe bază de „influenţe" — în sensul că acum pot rămîne numai şi numai prin Hotărîrea Consiliului de Miniştri.

Şi ca repartizările să se desfăşoare cît mai bine, în fiecare centru vor merge reprezentanţi ai ministerului, delegaţi din învăţămîntul superior şi de cultură generală. Oricum, tovarăşul secretar general Emil Caragheorghe ţine să amintească şi să precizeze că un factor important îl va constitui corectitudinea comisiilor de repartizare. *Posturi sînt suficiente, inspectoratele din judeţe s-au îngrijit la timp de depistarea lor ; rămîne să se opereze cu obiectivitate şi spirit de discernămînt. Nu e numai o sarcînă, ci şi o datorie a comisiilor şi a absolvenţilor înşişi.*

Marta CUIBUŞ

REPARTIZARILE — UNDE ŞI CÎND ?

BUCUREŞTI

1—2 iulie : **Limba şi literatura română (absolvenţii universităţilor din toată ţara) ; Limbi străine (5 ani) ; Studii economice ; Arte plastice (5 ani).**

3—4 iulie : **Arte plastice (Institutele pedagogice de 3 ani).**

25—27 iunie : **Conservator (5 ani).**

3—4 iulie : **Muzică (Institutele pedagogice de 3 ani) ; Cultură fizică (Institutele pedagogice de 3 ani).**

1—4 iulie : **Institutele politehnice, Construcţii, Petrol, gaze şi geologie.**

28 iunie : **I.C.F.**

25—27 iunie : **Institutul de artă teatrală şi cinematografică „I. L. Caragiale".**

3—4 iulie : **Secţiile de biblioteconomie din cadrul Institutului pedagogic de 3 ani şi de psihologie din cadrul Universităţii Bucureşti se repartizează local la institutele respective.**

CLUJ

1—2 iulie : **Fizică-matematică (5 ani) ; Chimie (5 ani) ; Drept.**

3—4 iulie : **Fizică-chimie (Institutele pedagogice de 3 ani).**

IAŞI

1—2 iulie : **Istorie, Filozofie, Biologie-geografie.**

3—4 iulie : **Ştiinţele naturale şi agricole (Institutele pedagogice) ; Istorie-geografie (Institutele pedagogice).**

CRAIOVA

3—4 iulie : **Matematica (Institutele pedagogice).**

GALAŢI

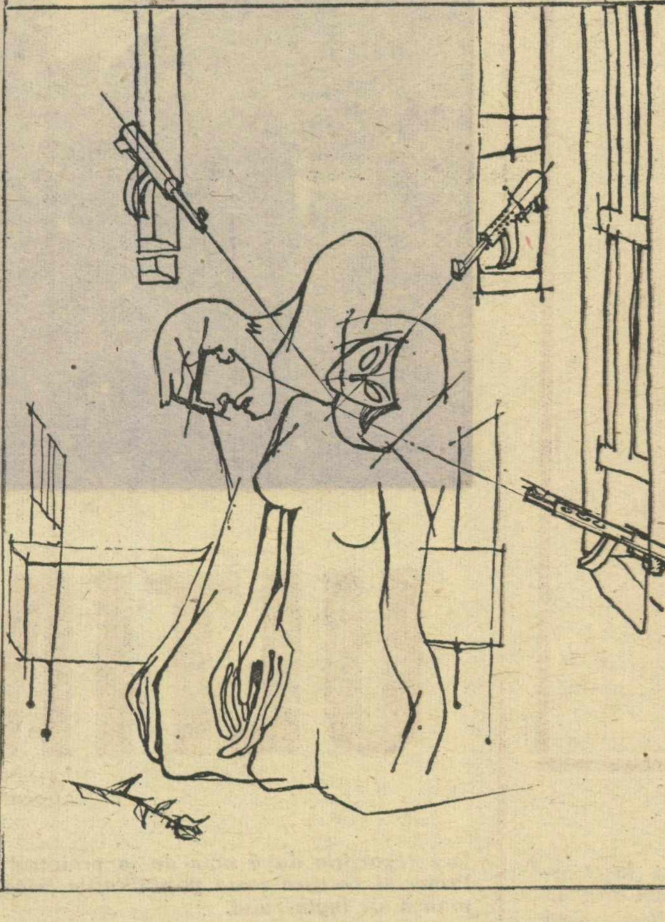
3—4 iulie : **Matematica (Institutele pedagogice).**

TG. MUREŞ

25—27 iunie : **Absolvenţii Institutului de teatru Tg. Mureş, ai Institutului pedagogic de 3 ani din Tg. Mureş (cu specialităţile limba română, secundar maghiara ; secţia istorie, limba română şi limba maghiară) se repartizează local la sediul institutului (3—4 iulie).**

Absolvenţii Institutelor politehnice din Cluj, Iaşi, Timişoara, Braşov, ai Institutului de mine Petroşeni se repartizează local la sediile institutelor (1—4 iulie).

cronica



Desen de Radu VINCENZ

„VINERI 35 MARTIE“

Inițiativa Uniunii Ziariștilor de a găzdui, pe scena sălii din Calea Victoriei, piesa de debut a unui ziarist, „Vineri 35 martie" de Adrian Dohotaru, s-a dovedit de bun augur. Scena Casei Ziariștilor a apărut, virtual, aptă să devină un veritabil studio în care astfel de căutări dramatice să fie supuse unei confruntări intelectuale cu publicul, oferind prilejul unor opțiuni pentru tinerii ziariști dornici să-și apropie și acest mod de comunicare cu ideile care este teatrul, deschizînd chiar căi pentru posibilele descoperiri de vocație. Sîntem bucuroși să privim acest început ca o invitație lansată tuturor ziariștilor care vor să se exprime prin intermediul dialogului scenic, o invitație care merită să fie reînnoită și urmată.

Piesa semnată de Adrian Dohotaru este o lucrare într-un act, apelînd la modalitățile de expresie dramatice — în același timp moderne și originale — ale teatrului deceniului 7. De multe ori piesa într-un act a fost tratată în teatru ca un fel de rudă săracă. Vizionînd spectacolul ne-am gîndit însă cît de utile sînt lucrările de acest gen — veritabile laboratoare de idei, necesitînd un minim de efort material în montare, dar avînd capacitatea să reliefeze concis și echilibrat un mesaj de profunzime — pentru formațiile de amatori și îndeosebi pentru cele studențești. Nu încercăm aici o pledoarie în favoarea reabilitării piesei într-un act, mai ales că ea a intrat de un timp în atenția serioasă a teatrelor profesioniste, dar semnalăm necesitatea justei sale evaluări în repertoriul de amatori, de unde a început să absenteze îngrijorător.

Dincolo de aceste considerații oarecum laterale, o judecată de calitate asupra spectacolului de la Casa Ziariștilor ne-ar pune într-o situație delicată, întrucît autorul ne este coleg de redacție. Cu atît mai puțin am putea reproduce aprecierile celor care au asistat la cele două spectacole sau frumoasele cuvinte de reală înțelegere și pătrundere față de text rostite de poetul Nicolae Dragoș cu prilejul celui de-al doilea spectacol. Cunoscînd că există în intenția televiziunii de a prezenta piesa respectivă, ne rezumăm a-i semnala ieșirea cu succes la rampa dezbaterilor contemporane de idei. Aici este, de altfel, punctul forte menit să impună spectacolul : aduse la proporții de simbol, două moduri de întruchipare a existenței — ura și crima, dragostea și solidaritatea — se confruntă la maximă intensitate. O fată și un bărbat se întîlnesc undeva, într-o încăpere pe care poate ne-o imaginăm, pentru a împlini împreună ritualul despărțirii de tot ceea ce alterează individul : frica, violența, iraționalul, absurdul.

Polarizate în metafore coerente — „război“ și „liniște" — sentimentele își abandonează unilateralitatea, într-un final în care pasivitatea atemporală a bărbatului și modul intensiv, dramatic, de a concepe viața al fetei se transferă unul spre altul, căutînd un echilibru firesc, sănătos și profund.

După clipele de satisfacție intelectuală petrecute la premieră nu putem decît să dorim colegului nostru să ne pună cît mai des în asemenea situații delicate.

V. s.

cultura în... VACANȚĂ

Sezon ușor la OSTA

Vom avea o vacanță calmă. Cel puțin în privința spectacolelor. Afară de cazul cînd n-am avut grijă să ne-o complicăm de pe acum sau dacă nu cumva vom schimba-o pe cine știe ce idee de-acum înainte. Ne va bucura, poate, la concertele „Visătoarelor“ din Belgrad, o formație feminină „beat“ (gata, a început să se poarte !) care prezintă în același timp și moda (Timișoara 27—28 iunie ; București, Sala Floreasca 29—30 iunie). În afișe se precizează : au avut mari succese în mai multe țări. Nu aflăm însă cînd visează și la ce. Să recapitulăm : cîntă, visează, prezintă moda și asistă la tragerea loto, tot în timpul concertului. Am fi preferat doar să cînte.

Încercați să visați cu ele. Sau încercați la spectacolele lui Michele, între 2—20 iulie, într-un lung turneu în orașele mari din țară. E al treilea (sau al patrulea !) șir de recitaluri în România. S-a obișnuit. El cu noi și noi cu el.

Într-un „Concert al laureaților“ ne vom reintîlni cu Iosef Laufer și Kalinka (19 iulie—5 august, în cîteva orașe încă necunoscute). E singurul punct de real interes din programul OSTA în lunile de vară. Nu se mai țin nici Festivalul de muzică ușoară de la Mamaia, nici alte concursuri anunțate încă de acum un an sau doi.

Deci, cercetați bine programul Radio și Televiziune, reparați-vă tranzistoarele și gîndiți-vă puțin la OSTA.

Dar asta nu e obligatoriu, pentru că nici OSTA nu se gîndește la noi.

Teatrele. Cum sîntem informați, „sînt alese pentru sezonul estival comedii din repertoriu, atît pentru publicul bucureștean cît și pentru cel din țară“.

Teatrul de Comedie : „Nicnic" și „Opinia publică“ în București (1—12 iulie) și în țară. „Opinia publică“ în iulie pe litoral (15—30 iulie), iar „Nicnic“ în... septembrie.

Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra“ : între 25 iunie—12 iulie, un turneu prin 14 localități din Ardeal cu „Comedie pe întuneric“ de Peter Shaffer. Același spectacol între 26—31 august pe litoral. Și pe estradele bucureștene tot în august, „Sfîntul Mitică blajinul“ și „Kean“.

Teatrul „C. I. Nottara“ inaugurează stagiunea estivală cu o premieră : 6 iulie, pe scena din parcul Herăstrău (piesa lui Eugen Labiche „Căile Ferate“). Și un turneu în țară între 1—10 iulie pe litoral și 12—20 august pe valea Oltului („Cînd luna e albastră“). De asemeni, un alt turneu în țară între 24 august—24 septembrie cu piesa lui Lovinescu „O casă onorabilă“ (comedie polițistă).

Teatrul Mic dă numai reprezentații în București (1—10 iulie).

Atît se știe sigur în privința turneelor următoarelor 3 luni. Dacă vi se pare un program prea încărcat, rămîne la latitudinea dv. să alegeți altceva. Poate din filmele programate de Direcția Difuzării Filmelor.

O. TUDOR

Porția de crime pentru vară...

Prima jumătate a anului cinematografic s-a încheiat. Tradiționalele nemulțumiri la adresa D.D.F. sînt din nou de domeniul trecutului. Ne așteaptă stagiunea estivală care, oricîtă cerneală ar curge, nu va fi altceva decît o stagiune estivală. Și, în fond, nu-i nimic rău în asta. Vara, după cum se știe, e cald. Pe caniculă, o spun foarte serios, cele mai indicate filme sînt comediile, musichall-urile și western-urile. „Hiroșima“ sau „Fragii sălbatici“ într-o grădină de vară, văzute în timp ce cu o mînă îți faci răcoare cu ultima ediție a „Informației“ și cu alta azvîrli în cavitatea bucală „bomboane agricole“... ar fi o impietate. Să excludem, deci, de la bun început reproșurile la adresa programatorilor noștri. Cinstit vorbind, rețeaua n-a fost niciodată atît de mizerabilă, pe cît am lăsat noi, cronicarii, să se înțeleagă. Numai cu trei săptămîni în urmă, trecînd prin Praga și Budapesta, am remarcat un program de filme surprinzător de slab. La cochetele cinematografe din pasajele Pragăi ultimele noutăți erau „Cleopatra“ și „Hocus-pocus“. Așa că n-o să invidiem pe nimeni dacă în vara aceasta ecranele noastre vor găzdui pe Roberto Enrico sau pe Karel Zeman și nu pe Antonioni.

Dincolo de porția obișnuită de crime cinematografice care ne așteaptă, aș remarca pentru vară prezența masivă a micilor vedete sau, mai bine zis, a micilor vedete mari. În „Aventurierii“, alături de Alain Delon, îi vom vedea pe Serge Reggiani (care, în ciuda celor peste 30 de filme ale sale, rămîne „vedeta din umbră“) și pe Johanna Shimkus. Subiectul filmului este, ca toate subiectele lui Jose Giovanni, banal, dar Enrico reușește să creioneze un tip mitic de aventură, neobișnuită, livrescă, ostentativ esențializată și elocventă. Cu „Vicontele își plătește polița“ un oarecare Maurice Cloche încearcă să impună pe un oarecare Kerwin Mathews, lipsit de orice șansă de a deveni vreodată o vedetă. Vicontele e un faimos detectiv, bineînțeles, uzează de cele mai moderne arme, se bate foarte plastic și, mai ales, cucerește femeile cu duzina (aici nu exagerez de loc, într-adevăr femeile — natural, în costume de plajă — îl asaltează nu una cîte una, ci douăzeci odată). Foarte original, nu ? Dar sînt cîteva „mici vedete“ și aici, a căror prezență merită vizionarea : Folco Lulli, mai întîi, autentic traficant de stupefiante sicilian și Paul Preboist (servitorul din „Oscar“) de un comic discret în rolul valetului îndemînatic.

Astfel de exemple ar mai fi multe. „Alegere de asasini“ de Philippe Fourastié „Duelul lung“, „O crimă aproape perfectă“... Titlurile n-au importanță. În acest decor estival filmul de aventuri ar putea avea și cîteva vîrfuri, dar programarea lor nu este încă perfectă. Mă gîndesc la „Hombre“ al lui Martin Ritt, cu Paul Newman și Fredric March, „Profesionalii“ de Richard Brooks, în care Claudia Cardinale, Burt Lancaster, Jack Palance joacă drama de conștiință a aventurierilor de meserie, specializați strategic, sau la „Secretul raportului Quiller“ de Michael Anderson, o adaptare de Harold Pinter după un roman de Adam Hall unde, într-o atmosferă antieroică, se desfășoară lupta împotriva neonazismului, pe scară psihologică și socială.

Apoi, pentru vară, mai avem și surprize...

E. PATRICHE

Fals îndreptar de călătorie estivală

Zilele vacanței presupun o serie întreagă de imaginate și inimaginate bucurii. Dacă ar trebui să alegi sau să dai prioritate unora din ele ți s-ar părea o dilemă de nerezolvat. Cu toate acestea, călătoriile rămîn la locul de cinste împletindu-se cu toate celelalte. Vorbim de călătorii fantastice, călătorii minunate, de la un capăt la altul al lumii, în tovărășii neașteptate, călătorii fantastice cu surprize la tot pasul, cu descoperiri de necrezut, din care învățăm să privim lumea cu ochii neliniștiți ai întrebărilor conduși de marii înțelepți ai lumii — scriitorii.

În fiecare zi așteptăm cu emoție să cunoaștem altceva, să dezlegăm alte întrebări, să naștem unele noi, să stingem setea mistuitoare de cunoaștere.

Ne vom întîlni oare în romanul „Despre dragoste“ cu vechiul Stendhal, cunoscut de noi, cu Zola în „Pîntecele Parisului“, cu neliniștitul Faulkner în „Casa cu coloane“, o vom revedea cu ochii minții pe „Femeia nisipurilor“ conduși de Kobo Abe, vom trăi clipe de emoție alături de eroii lui Zweig din „Inimi neliniștite“, vom admira din nou uimitoarea intuiție a veșnic tînărului și modernului Jarry în „Ubu“, sau ne vom întîlni cu plăsmuiri ingenioase ale pururi inteligentei Virginia Woolf în „Doamna Dallaway“ și „Orlando“ ? — iată întrebări la care avem promisiunea celor în drept că vom primi răspuns în lunile ce urmează.

Alături de scriitori deja cunoscuți și iubiți, în vară vom avea prilejul să mai cunoaștem alții, să-i îndrăgim poate la fel de mult ; M. Bontempelli — „Oameni în timp“ ; Michele Prisco — „Spirala de ceață“ ; Ana Maria Matute — „Primele amintiri“ ; William Trevor — „Bătrînii“ ; Anne Katherine Porter — „Povestiri“ ; J. Joyce — „Portretul artistului“ ; S. Hoel — „Întîlnire cu anii uitați“ ; J. Updike — „Centaurul“.

Deci, se anunță o vacanță deosebit de bogată în valoroase apariții editoriale.

Gabriela B. NICOLESCU

Anii de facultate, prin bogăţia şi complexitatea trăirilor intelectuale, fizice şi afective ale celor ce dau sens şi culoare noţiunii de studenţie, prin efervescenţa lor neîntreruptă, transmisă ca o ştafetă, din promoţie în promoţie şi din generaţie în generaţie, sînt ani de neuitat, care vor lumina întotdeauna amintirile tinereţii. Neuitate vor rămîne amfiteatrele, cu foşnetul molcom al stilourilor în goana lor pe hîrtie, neuitată va rămîne colega din banca din faţă, ale cărei bucle blonde strîngeau în mănunchi razele soarelui, neuitate vor fi escapadele cu întreaga grupă pe coclaurile din afara oraşului, ceaiurile dansante, pachetul de ţigări „proprietate colectivă", berea cu care sărbătoreai succesele, iureşul zilelor în taberele vacanţei şi întîlnirile de seară cu prietena, prelungite, sub stele, prin parcuri şi alei. Neuitaţi vor rămîne profesorii, înconjuraţi de nimbul recunoştinţei, dar şi de glumele „folclorizate" pe marginea unui gest, a unei replici, a unui „tabiet" sesizat de ochiul ager al fiecărei promoţii. Acolo, în mijlocul tovarăşilor de muncă, pe pilonii de susţinere a meseriei deprinse în facultate, aceste amintiri te vor încălzi mereu, ca un elixir al tinereţii fără bătrîneţe.

Iar ultima noapte a studenţiei, banchetul de adio în care hohotele de veselie nu pot ascunde accentele de nostalgie şi regret, sau chiar lacrimile, va fi punctul de plecare, la revederea de peste zece, douăzeci de ani; punctul de plecare al tradiţionalei treceri în revistă, retrospectivă a realizărilor maturităţii profesionale şi sociale.

Această ultimă noapte, cu toate scînteierile ei, ne propunem s-o evocăm în reportajele noastre printre absolvenţii Iaşului şi Galaţiului.

Promoţia 1968



ULTIMA

NOAPTEA DIN URMĂ, NOAPTEA DINTÎI...

A ştiut cineva vreodată cît de plină, cît de frumoasă şi cît de neliniştită e cea din urmă, nedormita noapte a studenţiei?

Cea din urmă noapte a studenţiei... Ieri parcă te aflai la un ţărm: după ani de călătorie sosiseşi la ţărm — bacalaureatul. Azi parcă te afli la un alt ţărm, mai sigur, ultimul ţărm — licenţa.

Cea din urmă noapte a studenţiei, cea dintîi noapte a profesiei...

Eu n-am putut s-o trăiesc şi s-o simt umblîndu-mi prin suflet şi prin gînduri ca ei. Eu am fost numai martorul nopţii aceleia.

„EU CRED CĂ HOGAŞ ERA GALAŢEAN..."

— Venisem de la liceul din Drăgăşani patru colegi de clasă şi, într-un fel, ne simţeam totuşi străini în noul oraş. Erau emoţiile fireşti în faţa examenului de admitere, erau poate gîndurile noastre puţin ciudate



că nu ne vom simţi bine departe de casă, dar mai era şi ambiţia aceea formidabilă (îţi spun formidabilă, dar cred că acest cuvînt este totuşi insuficient pentru a exprima adevărul) de a reuşi. Dican Mihai, unul din colegii de liceu venit aici atunci, începuse să regrete că nu ne-am dus în altă parte. Se speriase de admitere. A trecut şi examenul acela, au trecut multe de atunci.

— Eu venisem tocmai de la Şipot-Timiş din Banat, dar nu mă simţeam deloc singur. Cînd te pasionează ceva, faci totul să ajungi unde visezi. Ieri am terminat proiectul. Nici nu-mi venea să cred prin anul întîi că voi ajunge şi eu în ziua asta.

— Portarul ne spune de-acum ingineri...

— Dacă ne vom aminti multă vreme de studenţie în primul rînd ne vom gîndi la excursiile pe care le-am făcut în fiecare vacanţă. După o sesiune de examene grele (şi la noi aproape toate examenele sînt grele) ştiam că ne aşteaptă echipamentul turistic, Pîrîul Rece, Costineştiul, Izvorul Mureşului.

— Anul trecut în timpul practicii la Cluj (la Combinatul de morărit şi panificaţie Baciu) am fost la Turda, Alba Iulia, Geoagiu Băi, Someşul Rece, apoi în nordul Moldovei la mînăstiri, pe Valea Prahovei, pe Valea Oltului.

— Şi, bineînţeles, am văzut şi toată Delta Dunării.

— De ce zîmbeşti?

— Mă gîndesc la o aniversare. Tocmai acum, cînd eu termin facultatea, tatăl meu împlineşte 40 de ani de cînd e învăţător la noi la Şipot. Va trebui sărbătorit evenimentul. Poate fratele meu (e-n „doi", la Mecanizarea agriculturii la Timişoara) s-o fi şi dus acasă pentru asta.

— Şi tu stai aici. Oricum, cînd o să te duci la ai tăi, poţi să te lauzi că ai avut de proiectat la Timişoara una din cele mai mari fabrici de pîine din ţară. Fratele tău nici n-o să termine facultatea înainte de a intra „fabrica ta" în producţie...

— Dacă avem amintiri?

— S-o spunem pe aceea cu „minarea" patului. I-o făceam unuia care venea noaptea tîrziu şi ne deranja.

— Cele mai frumoase clipe au fost însă tot taberele şi excursiile. Toţi gălăţenii au pasiunea asta. Exagerez, poate, dar o spun totuşi: Eu cred că Hogaş era gălăţean...

Iar seara tîrziu, în seara aceea de iunie în care dialogul celor doi colegi de cameră a fost puţin mai lung decît de obicei, reporterul — la capătul discuţiei în timpul căreia a tăcut tot timpul, nevrînd să întrerupă firul gîndurilor — a trecut conştiincios în carnetul lui numele celor care-şi trăiau ultima noapte a studenţiei: Ţăranu Nicolae, bănăţeanul, şi Creţu Mircea, de fel din Drăgăşani, amîndoi absolvenţi ai Facultăţii de tehnologia produselor alimentare şi tehnica pescuitului din Galaţi.

UN INTERVIU... „LA RECE"

Cel care vorbeşte, şi pe care l-am descoperit dincolo de uşa de pe care o inscripţie m-a mai „răcorit" puţin după căldura înăbuşitoare de afară, amintindu-mi că e vorba de „frigotehnie", se numeşte Peta Nicolae. Poate puţin intrigat (lucra tocmai la o planşă de prezentare a proiectului de diplomă, iar ora era destul de tîrzie) consimte să-mi vorbească „în linii mari" despre...

— Studenţia are şi bucurii şi, hai să le zic, necazuri, deşi nu e tocmai potrivit. Anii au trecut, facultatea s-a terminat şi nu vor mai rămîne decît amintirile frumoase, peripeţiile. Ce a fost (dacă a fost) urît se uită. Mulţi ne reduc pe noi, cei de la secţia de frigotehnie, la un simplu frigider pe care-l are fiecare acasă. Adevărul e altul. E o secţie nouă în ţară, care ridică probleme extrem de complexe. Ca să nu mai spun de aplicaţiile atît de răspîndite, de la medicină pînă la extracţiile miniere. Aţi citit probabil de cei care la moarte se „îngheaţă" ca să poată fi reînviaţi cînd se va descoperi remediul bolii... Amintiri? Destule. De la examene pînă la vacanţă. Mi-a plăcut să fac sport şi am făcut, deşi m-am convins că în toate disciplinele sportive sînt un anti-talent... Acum făceam o prezentare a lucrării de diplomă pe care o voi susţine peste două zile. Mi-am ales o „instalaţie de îngheţat solul" cu aplicaţie în tehnica minieră. Am avut dificultăţi cu documentarea (în limbi străine) dar au trecut. Trebuie desigur să amintesc şi îndrumarea primită din partea profesorilor. De fapt, la noi (nu ştiu cum o fi la alte facultăţi), mai ales în ultimii ani, există o înţelegere perfectă între studenţi şi profesori. Uneori diferenţele aş putea spune că se şterg definitiv, profesorul şi studentul devin un fel de colaboratori. Vise? Proiecte? Eu aş face repartiţia după nota de la proiectul de diplomă. Proiectul verifică toate posibilităţile şi capacităţile de muncă ale inginerului.

FATA CU OCHII NEFIRESC DE NOSTALGICI...

Am întîlnit-o, tot în seara aceea, la unul din căminele Institutului politehnic. Cu vorbe rare şi cu ochii pierduţi undeva în amintire, sau poate în vis (contrazicînd astfel o mai veche părere a unora că „politehnicienii" ar fi prea „realişti" ca să mai poată fi şi visători), Duţu Virginia, absolventă a secţiei „fermentative" de la Facultatea de tehnologie a produselor alimentare şi tehnica pescuitului şi-a lăsat frîu liber gîndurilor:

„Ultimul curs s-a sfîrşit, s-a fixat şi data întîlnirii peste zece ani, fiecare şi-a notat-o în inimă. Ne-am gîndit la un schimb de fotografii şi, bineînţeles, la un panou al absolvenţilor. În ultima vreme, deşi cursurile s-au sfîrşit de mult, stăm totuşi aproape toată vremea în grup. E şi o presimţire sau poate un regret. Peste puţină vreme grupa 252 A, una din cele mai bune şi apreciate din institut, se va „autodizolva", cum se spune. Fiecare din noi va merge acolo unde va fi repartizat. Ne vor mai lega doar scrisorile pe unii, pe alţii doar amintirile. Tot mai des auzi, în aceste zile, prin institut: „Îmi pare rău, mai bine rămîneam un an!" Desigur, în sinea lui nimeni n-ar fi vrut a[illegible], dar regretul e firesc... Mai e şi altceva. Mai e o oarecare „teamă" cînd te vezi dintr-odată pus în faţa unor probleme de viaţă şi în faţa unor mari răspunderi. Voiam la început să urmez matematica, apoi chimia. Îmi plăcea mult chimia şi aici am făcut tot felul de



chimii. Într-un fel pot spune că m-am „realizat" în facultate. Ce va urma? Repartizarea. Aş vrea să fiu repartizată la Constanţa, să mă pot apropia de familie, de părinţi şi de cele două surori mai mari care au terminat I.S.E.-ul. Şi, evident, să-mi pot cultiva în continuare vechile pasiuni: teatrul, muzica de operetă.. Şi poate încă ceva: să-mi pot găsi şi acolo, la locul de muncă, o prietenă iubitoare de poezie, cu care să pot „polemiza" seara, ca în „vremea studenţiei" cu colega mea de cameră, Butoi Otilia. Şi asta pentru că mie îmi place mai mult proza..."

REPORTAJ DE ANTICIPAŢIE? POATE...

Ceea ce pentru alţii părea extrem de greu şi de domeniul mai mult al visului decît al realităţii, Facultatea de mecanică era pentru Verzea Dumitru, omul

NOAPTE A STUDENȚIEI



DE LA BUCIUM, MAI LA VALE

„Casa vînătorilor« dintr-unul din parcurile de pe Copou e plină de larmă. Brazii și mestecenii din curtea largă, cu miros umed și înțepător de pădure, șoptesc în vînt. La intrare, mistrețul și căprioara, împăiați cu măiestrie, stau gata să țîșnească în fugă printre oaspeții care sosesc, sosesc mereu, cu „Mulți ani trăiască", cu „Gaudeamus" și cu „Ura !"... Ora 22. Petrecerea a început. Stînjeneala din primele clipe se transformă, în ciuda solemnității momentului, în exuberanță. Discursurile patetice se țin lanț : absolvenții sînt filologi. Decanul, prof. univ. Gavril Istrate, e vizibil emoționat, iar emoția se transmite, parcă o dată cu vinul, tuturor.

Dans. Oare de ce-o fi dansînd tot timpul asistentul Ion Apetroaie, cel mai iubit dintre cadrele didactice tinere, cu Nina Gafițanu, cea mai „bine« fată din promoție ? Răspunsurile încă nu se dau. Toată lumea e ocupată. Lipsesc doar cîțiva. Zaharia Sîngeorzan, cel care în anul V a realizat două mari lucruri (s-a căsătorit și s-a afirmat puternic în critica literară din paginile diferitelor publicații), e, totuși, singurul îndreptățit să nu fie prezent ; pentru el banchetul a început în urmă cu două zile...

„Domnilor, altfel plec ! Astă seară vreau să fiu și eu student, lăsați-mă, vă rog, să plătesc. Lăsați-mi plăcerea !". E asistentul univ. Mihai Drăgan, care ține neapărat, în ciuda tuturor protestelor, să-și aducă contribuția financiară la banchet. Principalii organizatori, Vincențiu Donose (și el lansat, în anii facultății, ca prozator) și Petrică Bochiș duc muncă de lămurire : „Plăcerea e de partea noastră, credeți-ne !".

Se „fac" primele grupuri. Într-un colț se discută despre repartizarea în producție, în altul despre stagiul militar, sub o bufniță împăiată Valerică pledează, cu paharul în mînă, pentru o căsătorie cît mai grabnică. Foarte vesel, Sandu Cristodorescu, zis „Materialistul", își face planuri : „Din primul salar îmi fac un costum sobru, bleumarin sau negru. Dacă primesc cumva o decorație în producție, am impresia că aceste culori s-ar potrivi, ca fond, cel mai bine..."

Către dimineață, fiecare dansează după ritmul preferat sau... intuit. Muzica atacă tangouri, iar în pridvor și în curte se dansează vals, după... Simfonia Lunii. Valerică, „omul cu căsătoria", s-a retras mai deoparte și cîntă pentru sine : „Pe cărare sub un deaaal..." Dealul nu se prea vede. Cît despre cărări unii le văd, alții nu. Înăuntru se încinge un duel de epigrame între absolvenți și profesori, iar între timp cei mai isteți reușesc, în sfîrșit, să facă o descoperire : „Băieți, asistentul Apetroaie se însoară cu Nina !" (Ceea ce s-a și întîmplat, perechea fiind, într-adevăr, dintre cele mai frumoase).

În zori, pelerinaj cu „Gaudeamus" și cu „Mulți ani trăiască" pe la profesori. Din prag, căprioara împăiată privește galeș cortegiul vesel, care se depărtează printre brazi, lăsînd în urmă studenția. Cine să-și închipuie că peste cîteva zile, în urma banchetului absolvenților Facultății de științe economice, căprioara va dispare și va fi ținută, ca „talisman purtător de noroc la Examenul de stat", într-o cameră a căminului de fete ?

DOUĂ LA UNU ȘI DOI LA UNA

Absolvenții Facultății de chimie a Universității „Al. I. Cuza" sînt mîndri : ei își petrec ultima noapte a studenției la Casa universitarilor, în salonașele sobre, cu aspect „de istorie", cum se laudă cu toții, chiar și acum, reporterului. Au venit profesorii, aduși de acasă în sunetele „Gaudeamus"-ului și cu buchete de flori de către grupuri „speciale« de absolvenți ; a venit și orchestra, au sosit și ultimii întîrziați, dar n-au prea venit... băieți, facultatea avînd peste 70% fete. In schimb, se aude că la Politehnică inginerii petrec călugărește, electrotehniștii la cantina „30 Decembrie" și chimiștii „industriali" la „Codrescu". Degeaba, e prea tîrziu. Astă seară chimistele de la Universitate n-au ce face ; vor fi două la unu, dar nu-i bai, banchetul va fi de pomină și aici...

Iată-i pe Teodora Rusen, pe Harieta Vartic, pe Beziris Tănase, pe Mihaela și Rodica Popa, pe Doina Niculescu și pe toți colegii lor, în jurul profesorilor, împărtășindu-și, cu toată sinceritatea, impresiile din facultate și planurile de viitor. „Vreau neapărat să mă întorc la Rafinăria nr. 1 din Ploiești, unde am lucrat ca laborantă cinci ani înainte de a intra în facultate", declară Teodora Rusen. „Eu aș vrea să mă dedic muncii didactice universitare, completează și Harieta Vartic, una dintre cele mai bune studente ale seriei. Dacă nu va fi posibil, voi fi mulțumită cu orice post în învățămînt..." Romeo Radovici și colega sa Aneta Dulamă, fiind în același timp și soți, declară că deocamdată preocuparea lor de căpetenie rămîne tot Mirela, fetița cu ochi albaștri, în vîrstă de un an, care a început să spună primele fraze. Parcă pentru a dovedi că Mirela are cui să-i semene, Romeo rostește un discurs patetic, pe care un grup de colegi îl întrerupe la mijlocul său, cu „Cîte-un pic, pic, pic..."

Afară se aud chiote. Intră îmbrățișați, ca la nuntă, un grup de băieți printre care „Sufletul cîntecului", Gheorghe Costan. Cum, n-ați auzit de Gheorghe Costan ? El e solistul de muzică populară, laureat la două festivaluri studențești naționale și tot de două ori participant dintre cei mai activi la succesele obținute peste hotare de formațiile artistice ale studenților români. Și aici, la banchetul promoției sale, se află în frunte. Mai întîi cu chiote și „țîpurituri", apoi cu hore, cu doine și, în sfîrșit, acompaniat de toți cei prezenți, cu romanțe nostalgice, ce topesc în ele parfumul teilor din curte.

...Orașul e adormit. Departe, sus pe unul din cele șapte dealuri ale Ieșilor, dincolo de culmea de pe care turlele „Cetățuii" dantelează cerul nopții, e încă lumină : la motelul „Cotnari" petrecerea absolvenților de la Facultatea de mecanică e în toi. De aici, orașul, pitit între grădini și parcuri, pulsează pînă departe în ghirlande de neon, de la Dealul Universității către Bahluiul garnisit cu licuricii luminilor din zona industrială. La „spartul petrecerii", cînd ultimele cadre didactice au plecat, de acolo de sus, în aerul tare al începutului de zi, vibrează prelung cîntecele de dor și inimă, fîlfîind agale spre oraș : Iașule, oraș al studenției mele, de ce pătrunzi tu atît de adînc în suflete ?...

De la Bucium mai la vale, pe drumul jilăvit de roua dimineții, proaspeții ingineri mecanici se odihnesc, între cîntece... sfătuind : pregătesc, fără doar și poate, o surpriză...

AHO, AHO, LA ANUL ȘI LA MULȚI ANI !

Surpriza se „tîrăște« alene pe străzile orașului, prin fața Palatului culturii și a bisericii „Trei ierarhi", se oprește, împreună cu tinerii absolvenți, în Piața Unirii, unde, din nou, „Gaudeamus"-ul dă deșteptarea locatarilor din blocurile apropiate, apoi urcă, pe lîngă Casa Tineretului și Biblioteca centrală, către Universitate. Ținta e Complexul studențesc nr. 2, mai precis căminul fetelor de la Chimie, unde-și au prietenele șase dintre „mecanicișți", cum i-a supranumit, din gelozie, un filolog. Aici, înșiruiți de-a lungul tuturor ferestrelor de la parter (anul V, ca peste tot, e pur și simplu părtinit la repartizarea pe camere și pe etaje), încep, la un semnal, colinda DE VARĂ, compusă special pentru absolventele chimiste, în drumul de la motel spre oraș. Ferestrele (nu numai de la parter) se umplu de capete. Întreg complexul se trezește. Se aplaudă, se bisează, se aruncă de sus flori luate direct din vaze, se reiau refrenurile de către studentele de la toate căminele complexului. După „punctul doi" al programului, alcătuit ad-hoc dintr-o suită de plugușoare care, deși nu e Anul nou, se consideră că vor fi de bun augur în NOUA ETAPĂ a vieții, fetele coboară și, în coloană compactă, se îndreaptă cu toții spre Copou.

Grădina aceasta de rară patriarhalitate, plină de șoaptele istoriei, de zvonul pașilor atîtor și atîtor oameni iluștri, grădina aceasta, unde, prin datină, se adună, la zile mari, elevi și nuntași, studenți și grupuri de foști colegi, cenacliști înfierbîntați de discuții și familii ce-și serbează vreun botez, grădina aceasta își desface larg bolțile de frunze, îmbrățișîndu-i și pe ei. Aici, la poalele bătrînului tei, cum au făcut atîtea alte promoții din atîtea alte facultăți, se cîntă din nou, se recită și se fac planuri la început de drum...

...Majoritatea absolvenților și-au dat examenul de stat. L-au dat în noile condiții, bucuroși de noua înlesnire, îmbogățindu-și „palmaresul" cu note dintre cele mai bune. Inainte de repartizarea în producție, mulți dintre ei pleacă pentru cîteva zile acasă, să împărtășească familiilor succesul, prin viu grai...

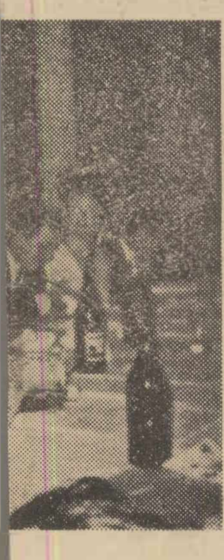
În drum spre București, călătoresc cu doi dintre acești absolvenți ieșeni. Ea a terminat Filologia, el Fizica. Unul va coborî la Tecuci, celălalt la Ploiești. Nu știu dacă se cunosc mai de mult, dar sînt atît de apropiați, atît de veseli, atît de sinceri, încît îi privesc cu simpatie, simțind, la un moment dat, inimile lor bătînd puternic în pieptul meu. E noapte. Trenul șuieră spintecînd întunericul. Tinerii ies pe coridor, la fereastra deschisă, și acolo, în bătaia vîntului, cu părul fluturîndu-le îngemănat, își continuă, probabil, destăinuirile și planurile pe care le văd, fără îndoială, realizate în întregime. Orele trec și ei stau acolo, în vînt, simțindu-se, poate, încă studenți, pentru că în trecerea de la studenție la practicarea profesiei rămîne întotdeauna în tine ceva din spiritul, din farmecul și din visurile anilor de facultate.

H. DRAGOMIR

care avea în urma sa șase ani de producție la Uzina „Progresul" din Brăila, un fapt în firea lucrurilor. „Teoriei" îi susținea „moralul", la examene, practica. Așa încît cei cinci ani s-au scurs aproape pe nesimțite. Lăcătușului mecanic din 1963 i-a luat acum locul „tovarășul inginer Verzea Dumitru care se va întoarce în curînd de la facultate", cum desigur vor spune vechii colegi de lucru de la „Progresul"...

Reportaj de anticipație ? Poate. Numai dacă studentul fruntaș pe toată perioada studiilor nu va fi oprit la un institut de cercetări, cum i s-a propus. Se pare că se formează o tradiție a familiei în privința asta, dacă ne gîndim și la fratele lui Verzea D., care lucrează la Institutul de cercetări și proiectarea calculatoarelor electronice...

Dimineața, într-un laborator, un student și o studentă (Apostol Florentina și Moraru Marin) mai răsfoiesc cu înfrigurare cursurile. Pînă la susținerea lucrării mai au un timp care se măsoară în ore. Cu pumnii strînși (să aibă succes și soțul, Apostol Ghiță, care acum se află la examen) și cu nervii încordați, Florentina repetă ultimele noțiuni legate de „proiectarea unei secții de deshidratarea borhotului îmbogățit cu lactat de amoniu" — cum se cheamă lucrarea pe care o va susține mîine. Mă mulțumesc cu atît (nu vreau să-i mai răpesc nici o clipă din timpul atît de prețios acum pentru ea) și, încercînd regretul că n-am sosit de ieri să pot asista (fie și ca reporter) la cununia soților Apostol, încerc o discuție cu Moraru Marin, care





are un calm cum rar se poate întîlni la un absolvent în „febra examenelor". Îmi vorbește despre „conservarea mustului de struguri sub presiune de bioxid de carbon", tema lucrării lui și, fiindcă bănuie (pe bună dreptate) că-mi lasă gura apă, îmi face o dublă invitație :

— Să veniți peste un an acolo unde vom fi repartizați. Vom fi în măsură să vă oferim un subiect de reportaj mai „consistent". Dacă nu vă place mustul, poate vă vom oferi „vinuri speciale, Malaga și Marsala". De ele se ocupă colega mea de grupă Moraru Elena. Și cum ea, de la începutul anului al cincilea, îmi este și soție...

Reportaj de anticipație ? Poate. Numai dacă și reporterul își va respecta promisiunea...

Florentin POPESCU

Asteroidul Ikarus a trecut pe „lîngă" noi şi ziua de 14 iunie n-a adus cataclismul prezis de sceptici. Peste 19 ani vom mai scăpa?

EVRIKA!

PĂMÎNTUL ÎNTRE FOC ŞI GHEAŢĂ

În sfîrşit, asteroidul Ikarus ne-a salutat de la 6,7 milioane de kilometri, trecînd pe „lîngă" noi cu o viteză de 100 000 km/oră. Aşadar, temerile celor mai sceptici dintre sceptici nu s-au adeverit nici de această dată. A rămas „irealizat" craterul cu o suprafaţă de 2000 km pătraţi pe care Ikarus ar fi „trebuit" să-l facă în formidabila sa ciocnire cu Pămîntul, descătuşînd o energie echivalentă cu explozia simultană a zece mii de bombe cu hidrogen, iar valurile înalte de peste un kilometru, care s-ar fi ridicat în alternativa prăbuşirii asteroidului în mare, au rămas şi ele de domeniul coşmarului căruia i-au căzut pradă diferiţi savanţi. Asteroidul ne va saluta şi de-acum înainte, din 19 în 19 ani... Aşadar, aprinderea atmosferei terestre, care ar fi urmat, după unii, exploziei prezumtive în momentul pătrunderii lui în cîmpul nostru de atracţie, nu se poate produce...

Totuşi, focul, acest element de bază în geneza Terrei, îşi face simţită prezenţa în răbufniri din adîncurile incandescente ale planetei, în săgetări din nemărginirea Cosmosului, toate acestea alternînd, pe suprafeţe mai mult sau mai puţin întinse, cu ofensive neaşteptate ale gheţurilor. Aceste două elemente primordiale, focul şi apa în forma ei solidă de agregare, se concurează de milioane şi milioane de ani în lupta acerbă pentru supremaţie. Poate şi din această cauză sfîrşitul foarte îndepărtat al Terrei, cînd urmaşii urmaşilor noştri vor fi izbutit să populeze alte planete ale spaţiului, e „văzut" atît de legendele moştenite de la strămoşii cunoscători ai atîtor taine pe care noi încă nu le-am pătruns, cît şi de savanţi contemporani dintre cei mai renumiţi, ca efect al biruinţei unuia dintre aceşti doi titani.

CATACLISME CU... MECANISM DE CEASORNIC

Focul, zeul transformat în prieten al omului, îşi mai dezlănţuie, încă, furiile, amintind civilizaţiei de epoca îndepărtată cînd era venerat. Dacă nu i se mai aduc jertfe pe altarele înroşite de sînge, şi le ia el singur. Pompeiul antic este o dovadă. Năvala focului în erupţiile vulcanice, cutremurele generate, direct sau indirect, de frămîntările incandescente dinăuntru, sînt mărturii ale aceleiaşi lupte pentru supremaţie din care încă nu se ştie cine va învinge. Noi nu ne datorăm existenţa decît acestui echilibru straniu de forţe...

Balanţa înclină, în unele porţiuni ale globului, cînd de partea unuia, cînd de a celuilalt. Recent, în Zambia, ţară prin excelenţă tropicală, a căzut prima zăpadă din istorie, iar temperatura a ajuns la minus 7,2 grade, reamintindu-ne că ciclul nedezminţit al glaciaţiunilor îşi va urma, la vremea lui, drumul... În Suedia, temperatura depăşeşte în aceste zile +40°. Aceeaşi temperatură s-a înregistrat recent la... Timişoara. Cutremurele, ca „fii" şi „nepoţi" ai masei incadescente din pirosferă, îşi arogă şi ele drepturile la supremaţie. Cel care a atins Turcia în vara anului 1967 a avut o forţă egală cu a unei bombe de o megatonă în echivalent de trotil, iar cutremurele din Iugoslavia, Chile, Japonia ş.a.m.d. s-au luat, parcă, şi ele la întrecere...

Se pare că aceste cataclisme au anumite preferinţe. Astfel, Anatolia a fost lovită din 1938 încoace de 11 cutremure mari, în urma cărora au pierit peste 40 000 de oameni. S-a ajuns la concluzia că globul este înconjurat de o „centură" de cutremure care trece şi prin Anatolia, fără a se cunoaşte, însă, care sînt cauzele lor, „în mic". De aceea nici nu s-a putut prevedea cu exactitate vreunul dintre ele. În această direcţie se fac eforturi însemnate în multe ţări, în special în U.R.S.S., S.U.A. şi Japonia, ele constînd, deocamdată, în îngroparea la mare adîncime a unor instrumente ultrasensibile. Se preconizează şi utilizarea laserului pentru măsurarea expansiunii şi contracţiilor rocilor. Dar, oare, aceste cutremure nu pot fi puse în legătură şi cu cîmpul magnetic al Pămîntului?

De nouă ori în peste 4 000 000 de ani, cîmpurile magnetice ale globului terestru s-au inversat complet: Polul Nord a devenit Polul Sud, iar Polul Sud — Polul Nord. Savanţii teoretizează că, în timpul acestor substituţii, intensitatea cîmpurilor magnetice descreşte spre zero, pentru ca apoi să se înalţe din nou, dar către polul opus. În vremea lipsei temporare a unui puternic cîmp magnetic, Pămîntul e părăsit de scutul său de protecţie; în consecinţă, particulele de raze cosmice, care în mod normal sînt reflectate de cîmpul magnetic, pot pătrunde în mare cantitate în atmosferă. Rezultatul acestui proces poate fi distrugerea, modificarea sau chiar crearea de noi specii. Deşi nu se cunosc exact cauzele acestor inversări, savanţii au constatat că ele survin, cu regularitate, la fiecare 500 000—1 000 000 de ani.

Cheia unei posibile explicaţii a fost recent descoperită pe... fundul mării, de geologii Bruce Heezen şi Bill Glass, de la Observatorul geologic „Laumont" al Universităţii „Columbia", care cercetau cîteva fragmente ciudate, asemănătoare cu sticla — aşa-numitele „tectite". Se consideră că aceste „tectite", descoperite în diferite părţi ale globului, s-au format în urma ciocnirii năpraznice a meteoriţilor şi cometelor cu Pămîntul, în momentul absenţei „centurii" sale magnetice, de protecţie. Bucăţi de pămînt, ca şi din aceşti „intruşi" cosmici, au fost aruncate în spaţiu, de unde au căzut înapoi. Din cauza izbiturii, dar şi a zborului cu mare viteză prin atmosferă, ele au ars, transformîndu-se în „globule" de sticlă. Un meteorit uriaş se crede că a căzut în aria marcată de sudul Chinei, Filipine şi Australia, unde toate „tectitele" par să aibă aceeaşi origine şi, deci, o aceeaşi vîrstă: circa 700 000 de ani. Meteoritul cîntărea, probabil, un bilion de tone, avînd un diametru de o milă. Dacă asteroidul Ikarus n-ar fi întîlnit „centura" de protecţie a Pămîntului, s-ar mai fi născut, luna aceasta, o „generaţie" de „tectite". În acelaşi timp, ciocnirea năpraznică ar fi produs, conform supoziţiilor lui Heezen şi Glass, perturbări ale activităţii „sîmburelui" Pămîntului, despre care se crede că ar genera cîmpurile magnetice. Iată-ne, deci, în mijlocul unui carusel: lipsa „centurii" provoacă pătrunderea în „intimitatea" Pămîntului a meteoriţilor, care, la rîndul lor, modifică şi mai mult cîmpul magnetic. În vremea aceasta, razele cosmice, pătrunzînd în voie pînă la materia vie, provoacă şi ele modificări substanţiale într-una din sferele lor de influenţă: viaţa.

PE URMELE PREISTORIEI

„Centura" de protecţie magnetică a Pămîntului ia, mai „departe", conform descoperirilor de ultimă oră, forma unei... „cozi" cu o lungime de cîteva milioane de kilometri. N.A.S.A. a făcut cunoscut că navele cosmice americane „Pioneer 7" şi „Pioneer 8" ar fi transmis informaţii potrivit cărora «această „coadă", despre care iniţial se credea că are o lungime de 322 milioane de kilometri, începe să se destrame la 2,7 milioane kilometri de Pămînt». Ne apropiem, oare, de acel punct „zero" al cîmpului magnetic, care va face posibilă ciocnirea meteoriţilor şi cometelor cu Pămîntul şi pătrunderea pînă la noi a razelor cosmice, atît de periculoase? „Inversările polilor survin la fiecare 500 000—1 000 000 de ani"... De la ultima inversare au trecut... 700 000 de ani. Urmaşii noştri vor fi, oare, martorii unui alt cataclism, pe care vor să ni-l anunţe diferite forme raţionale de viaţă mult mai evoluate decît noi, prin informaţiile milenare transformate în legendă şi prin (de ce nu?) încercările de a ne „pipăi" din „farfuriile lor zburătoare"?...

Viaţa, chiar în urma unui cataclism din cele puse în discuţie, nu poate să dispară cu totul. Cel mult, la nivelul speciilor şi nu al indivizilor (care pot, într-adevăr, să dispară în mare număr), este posibil să survină o serie de anomalii în evoluţie, o serie de modificări biologice.

Paleontologul-biochimist Tong-Yun-Ho de la Universitatea Arizona a lansat o interesantă teorie asupra metabolismului animalelor preistorice, dintre care multe au supravieţuit diverselor cataclisme. El le-a luat chiar şi... temperatura, ajungînd la concluzia că ea măsura pînă la 3% din temperatura descendenţilor lor contemporani. Aşadar, temperatura fiinţelor cu sînge cald, în urma diferitelor modificări de care cîmpul magnetic terestru nu este străin, a crescut.

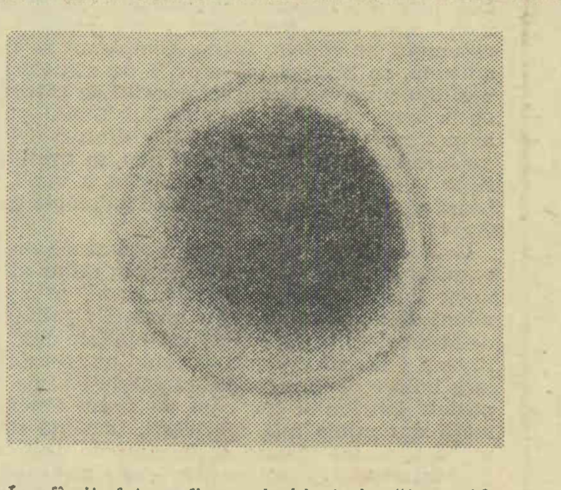
Paleontologul Ho n-a folosit, însă, nici un fel de termometru, ci s-a oprit la... collagen, o proteină descoperită în ţesutul conjunctiv şi în structura scheletică a omului şi a animalelor. Dîndu-şi seama că proporţia unui aminoacid din compoziţia collagenului, hydroxyprolinul, este mai mică în collagenul peştelui de apă rece decît în al celui de apă caldă, Ho a considerat că la animalele cu sînge cald compoziţia collagenului poate varia în funcţie de temperatura corpului lor. De aici, măsurînd în fosile compoziţia collagenului, calcularea temperaturii s-a putut face uşor: cu cît creşte temperatura corpului, cu atît are loc o creştere specifică a proporţiilor aminoacizi în collagen. Ho speră să determine, într-un mod asemănător, temperatura aproximativă a climatelor preistorice în care au trăit animalele azi fosilizate.

În funcţie de aceste descoperiri, studiindu-se mai aprofundat magnetismul terestru, făcîndu-se comparaţii, statistici ale periodicităţilor, proces din care nu va lipsi aportul maşinilor ultramoderne de calcul, se va trasa drumul evoluţiei viitoare a climei Pămîntului, în funcţie de influenţa diferiţilor factori cunoscuţi şi chiar... necunoscuţi. Omul va şti, astfel, cum să se pregătească pentru confruntarea directă şi pe scară foarte largă cu unul sau altul din cei doi beligeranţi care, periodic, înaintează, pentru a face, apoi, loc celuilalt: Focul sau Gheaţa...

Dragomir HOROMNEA



„În jurul orei 16,30 la Oraviţa..."



În sfîrşit, fotografia unui obiect zburător neidentificat, observat de un mare număr de oameni deasupra unui oraş din ţara noastră!... Împrejurările în care a fost obţinut acest document, important pentru istoria autohtonă a fenomenului OZN, sînt relatate în scrisoarea din care desprindem cîteva fragmente:

„În ziua de 30 aprilie 1968, la orele 6,10, am observat în direcţia nord-est a oraşului Oraviţa, sub un unghi de 35—40°, la înălţimea de peste 7000 m. un obiect luminos de formă triunghiulară (observaţia făcîndu-se cu ochiul liber de peste 120 persoane, salariaţi ai I. M. Banat). În continuare a fost observat din autobuz pînă la orele 6,30, cînd am sosit la locul de muncă, situat la jumătatea distanţei dintre comuna Ciudanoviţa şi oraşul Oraviţa.

(...)

La ora 8,15 am încercat să observăm acest obiect prin teodolit şi ne-am convins că are forma de trunchi de con luminat pe două feţe, cea dinspre răsărit mai puternic luminată decît cea dinspre apus.

(...)

În jurul orei 9,00, obiectul (...) avea o mişcare de ridicare foarte, foarte lentă. Menţionăm că de la ora 6,30 şi pînă la ora 9,00 noi l-am considerat ca stînd în repaus.

Observaţiile au continuat pînă la ora 15,00. În jurul orei 16,30, la Oraviţa, acest obiect a fost fotografiat (...) sub un unghi de 80—85°, cu un aparat „Smena" (...) are forma unui dublu inel cu două luminozităţi diferite (după considerentele noastre, s-ar părea să fie baza mică a trunchiului de con).

Acest corp a fost urmărit în continuare pînă la apariţia primelor stele de către tov. Sipeţean Ion.

De notat este faptul că unii dintre colegii noştri de muncă au văzut acest corp încă de la orele 2,30, în noaptea de 29—30 aprilie (...).

Pentru conformitatea celor de mai sus, vă notăm pe următorii tovarăşi: ing. Ilie T. Ioan, geolog, Sipeţean Ion, tehnician geolog, Zahi Gheorghe, tehnician topograf, Mălinescu Adrian, tehnician geofizic".

La aceste nume trebuie să le adăugăm pe cele ale semnatarilor scrisorii: Vasile Opriş (care a fotografiat obiectul prin obiectivul teodolitului, din păcate fără un rezultat convingător) şi Teofil Iorga.

După cum se vede, Banatul vrea să fie „fruncea" şi în ceea ce priveşte observaţiile asupra obiectelor zburătoare neidentificate semnalate deasupra ţării noastre. Chiar în paginile acestei reviste au apărut relatările studenţilor timişoreni Ioan Dalea şi Mihai Stroia (Nr. 19, din 8. V. 1968) şi Gheorghe Roth (Nr. 24, din 12. VI. 1968). De altfel, de la Timişoara am primit cele mai multe scrisori — chiar dacă unele dintre ele conţineau desenul fantezist al unui pionier amator de literatură ştiinţifico-fantastică, o fotografie trucată, care ne-a amuzat la fel ca pe autorii ei cu semnături indescifrabile (de ce? n-aveam de gînd să-i dau în judecată pentru lèse-OZN!) şi destăinuirile unui misterios K. A. despre vizita pe care a făcut-o „în patria Q-urilor", cum le numesc „cei cărora le aparţin şi care se folosesc de ele în scopuri pur şi simplu turistice, de agrement"... În dosarul meu se află însă şi relatări care prezintă destule garanţii de seriozitate, cuprinzînd observaţiile efectuate în aceeaşi zonă geografică. Unele dintre ele au apărut în revista „Magazin" (Nr. 553, din 11 mai a.c.), prilejuind confirmări semnate de Ilie Ienciu din comuna Berzasca, Nicolae Berbecar din comuna Moldova Nouă şi un grup de tehnicieni şi funcţionari de la oţelăria Siemens Martin din Reşiţa. Încă înainte de apariţia articolului, obiectul care s-a plimbat pe cerul Banatului la 29—30 martie a.c. mi-a fost semnalat de Mihai Bachici din Anina. Şi acum, un alt obiect (sau acelaşi?), văzut şi fotografiat la 30 aprilie la Oraviţa.

Similitudinile sînt izbitoare, începînd de la forma tronconică şi pînă la staţionarea îndelungată (sau deplasare foarte lentă). O notaţie din ultima relatare — „unii dintre colegii noştri de muncă au văzut acest corp încă de la orele 2,30, în noaptea de 29—30 aprilie" — ne îndreptăţeşte să bănuim că acest obiect avea „surse proprii de lumină", după cum formulează meteorologul Vasile Coţoi în scrisoarea din revista „Magazin" referindu-se însă la fenomenul din 29—30 martie.

Cît despre fotografia pe care o reproducem, pata neagră ar putea fi baza mică a trunchiului de con, inelul mai deschis la culoare din jurul ei — suprafaţa văzută în perspectivă, iar marginea exterioară — circumferinţa bazei mari. Păstrîndu-mi rezervele dictate de împrejurări, mărturisesc, totuşi, că o astfel de fotografie, care nu corespunde imaginii tipice a „farfuriilor zburătoare", îmi inspiră totuşi mai multă încredere decît discurile lenticulare prea perfecte, întîlnite în multe cărţi străine.

Ion HOBANA

De la colegii noştri NICULAE STOIAN si FRED MAHLER, aflaţi în vizită în R. F. a Germaniei

CLUBUL, SCENA, STUDIOUL — DEOPOTRIVĂ TRIBUNE POLITICE



dialectica ideilor

Formele prin care se realizează efervescenţa politică — proprie studenţilor pe care-i vizităm în aceste zile — sînt dintre cele mai diverse. Încercarea de a le ierarhiza nu ar avea nici o logică din moment ce subiectul discuţiilor, începînd cu cele amicale, curente, îl constituie pentru o parte însemnată a studenţimii marile probleme politice şi sociale ale ţării sale şi ale lumii contemporane. Ca un leit-motiv revin în discuţiile noastre revendicările legate de învăţămînt, de loc puţine — conservatorismul anacronic care anchilozează procesul de învăţămînt atît din punct de vedere al conţinutului cît şi al desfăşurării sale, caracterul său nedemocratic subliniat între altele de faptul că numai 7 la sută dintre fiii de muncitori şi ţărani pot urma cursurile superioare, nesiguranţa exercitării profesiei pentru cei care s-au pregătit în facultate, ca şi foarte anevoioasa promovare a tinerilor potrivit capacităţii lor etc. Tinerii revoltaţi, cum sînt numiţi aici, nu despart cel mai adesea aceste revendicări imediate de lupta pentru înfăptuirea marilor deziderate politice. Amploarea acţiunilor iniţiate de ei, considerînd procentul de 5—6 la sută al studenţilor care au optat pentru înscrierea într-o organizaţie politică, nu ar fi prea mare.

Sînt cazuri în care, după cum ni s-a explicat, 30—40 de membri ai S.H.B. sau S.D.S. antrenează într-o acţiune politică 1000 sau chiar 2 000 de studenţi. Fiindcă de fiecare dată această participare nu e dictată de mijloacele organizatorice folosite, ci de interesul politic pe care-l exercită în rîndurile diferitelor categorii de studenţi. Succesiunea de imagini pe care ţi-o oferă o sală la o astfel de întrunire e dintre cele mai captivante din punct de vedere psihologic.

Ne-a fost dat să urmărim acest „film" fie derulat cu încetinitorul, la clubul „Voltaire" din Frankfurt, într-un bistro unde în jurul meselor joase, la o cafea sau o bere, se angajează seară de seară pasionante dispute politice, fie în studioul de radio din Düsseldorf, unde pe „podium" au urcat de la bun început 9 interlocutori. Acelaşi aspect de confruntare a conştiinţelor, de tribună politică, i-l conferă nu numai montarea ci şi participarea studenţilor la spectacolul de la teatrul din Frankfurt, cu piesa lui Peter Weiss „Discurs despre Vietnam". Originalul eseu dramatic menţine trează atenţia sălii peste două ore şi jumătate, timp în care pe scenă se evocă istoria luptei eroicului popor vietnamez. Dacă în prima parte desfăşurarea spectacolului e de o factură poematică, cele două grupuri care se înfruntă — apărătorii libertăţii şi invadatorii de tot felul — constituindu-se ca nişte simboluri puternic subliniate de muzică sau de dansul alegoric, în cea de a doua demascarea are turnura unei retrospective asupra maşinaţiunilor politice la care au recurs imperialiştii americani pentru dezlănţuirea ruşinosului război. Sala căpătase deodată alura unui amfiteatru, cum se întîmplase şi la studioul de radio din Düsseldorf. Numai că în acest din urmă loc, biletele nelimitînd participarea, nu a rămas practic nici un metru pătrat liber. Cu aproape o jumătate de oră înainte de începerea discuţiei iniţiate de studenţii din localitate, toate scaunele erau ocupate, astfel încît supranumericii participanţi au trebuit să se înghesuie pe intervale, care în picioare, care aşezat turceşte, să ia loc pe estradă sau să se mulţumească să asculte dialogul din foaier.

Cu toate că însoţitorul nostru, Andreas Iansen, student la Facultatea de agricultură din Bonn, ne avertizase că atmosfera de aici va fi mai provincială în comparaţie cu desfăşurarea acţiunilor de acest gen în alte universităţi, dialogul ne-a captivat de la primele replici. Avea şi de ce, după cum lesne veţi înţelege din însemnarea următoare.

...ŞI UN INTERVIU LA MIEZUL NOPŢII, DUPĂ UN AMPLU SIMULTAN POLITIC

Şi, totuşi, „forumul studenţesc"— „podium-discussion" cum este numit aici procedeul discuţiilor din universităţile americane „teach in" — aminteşte în primele momente de teatrul antic. Avînd în faţa lor plăcuţe pe care sînt scrise vizibil numele, reprezentanţi a diferite partide, organizaţii, facultăţi şi mai ales... puncte de vedere — sînt reuniţi pe scenă într-o dialectică confruntare de opinii pe tema „Studenţii şi statul". Sînt aici, alături unul de altul, scriitorul **Günther Grass**, **Johannes Rav** din partea Partidului Social Democrat, **dr. Mikat** din partea Partidului creştin-democrat, **Cristoph Ehmann**, preşedintele U.D.S., precum şi studenţi ai facultăţilor de inginerie, pedagogie şi belle arte. Iar replicilor, care se succed cu repeziciune pe scenă, sala — ca un adevărat cor antic — le marchează ecoul prin aplauze, explozii de indignare, hohote de rîs sau sîsîituri insistente. Pe cînd în teatrul vechi corul era cel mai adeseori un comentator al evenimentelor ţesute în urzeala piesei, în dezbaterea politică de aci asistenţa ia parte tot mai activă, astfel încît dialogul se înscrie definitiv între tribună şi sală.

Ce rol au studenţii în societate? Reprezintă ei o categorie aparte? Cum se reflectă în universul concepţiilor şi atitudinilor lor lumea înconjurătoare? Cum participă tineretul universitar la schimbarea acestei lumi? Ce relaţie există între stat şi studenţi? Ce e adevărata democraţie? Care sînt structurile reale ale universităţii de azi şi cum ar trebui ele să evolueze? Care este gradul angajării politice a mişcării studenţeşti? Ce sens, ce obiective, ce metode îmbracă protestul studenţilor?... Sînt numai cîteva din întrebările care fulgerau atmosfera îndeajuns de încărcată, luminînd poziţia diferitelor grupări şi orientări, aducînd clarificări sau răspunsuri, marcînd alte noi întrebări şi nelămuriri.

Din hăţişul problemelor discutate — cînd cu ardoarea confruntărilor sincere, cînd cu formalismul încăpăţînării pe poziţii imobile, rigide — am urmărit în acea seară reacţiile, intervenţiile, chiar şi tăcerile scriitorului, publicistului şi militantului social care este Günther Grass. Cu nelipsita lui cămaşă albastră, cu faţa măslinie întunecată şi mai mult de o mustaţă „à la Brassens", cu ochii pătrunzători, în necontenit efort de a străpunge aparenţele cuvintelor şi figurilor — Grass intervine în discuţie cu simplitatea unui oarecare vorbitor dar cu convingerea deplină în ideile ce le apără. Polemizînd adesea cu reprezentantul creştin-democraţilor, ale cărui argumente conformiste şi apologetice despre universitatea vest-germană le răstoarnă cu o vorbă de spirit, gustată din plin de sală,





Grass dă o replică vehementă şi tendinţelor extremiste ale mişcării studenţeşti. Susţinîndu-l în multe puncte pe preşedintele Uniunii studenţilor vest-germani, Ehmann, Grass precizează totuşi punctul său propriu de vedere:

„Nu, protestul studenţilor nu este o chestiune de psihologie, ci mai ales de opţiune socială. Iar explicaţia protestului este ipoteca pe care vechile generaţii au lăsat-o actualului tineret vest-german, care trăieşte într-o lume a contrastelor şi rupturilor sociale, o lume a diviziunii şi neînţelegerii în care el trebuie să-şi găsească şi să-şi impună propria sa alternativă".

Plecăm din sala învăluită în fum de ţigară, păstrînd încă rezonanţa ciocnirilor de păreri, vehemente, dar în limitele urbanităţii. În maşina care ne duce spre Hotel Esplanade, lăsîndu-i pentru cîteva momente să răsufle după această discuţie epuizantă, strecurăm o glumă cînd şoferului i se indică drumul spre hotel.

— Nu numai în politică dar şi în circulaţie nu se poate să te lipseşti de aceste „puncte cardinale": la stînga sau la dreapta...

Günther Grass zîmbeşte, puţin obosit:

— Da, cam aşa...

Puţin mai tîrziu, în jurul unei mese pe care au răsărit într-un moment sticle de bere, discuţia se reia de la cîteva din temele abordate în cadrul forumului.

— Precursorii mişcării tineretului german sînt studenţii americani, cei de la Berkeley. O altă influenţă, mai puţin substanţială în schimb, a fost aceea a provoşilor olandezi. Dar ambele influenţe au făcut „şcoală" pe pămîntul nostru, transformînd dezinteresul politic din urmă cu 2—3 ani într-un adevărat torent al clarificării şi acţiunii politice. Pe cînd în perioada anterioară supremaţia o aveau corporaţiile studenţeşti cu o orientare tradiţionalistă, adeseori de dreapta, acum conducerea o preiau grupările de stînga. „Rolul activ al studenţilor socialişti germani (S.D.S.) s-a explicat prin poziţia critică pe care s-a situat îndată după crearea coaliţiei dintre social-democraţi şi creştin-democraţi. Deşi pe atunci studenţii se manifestau cu precădere în problemele reformei universitare, opunîndu-se mai ales rămînerilor în urmă ale şcolii — societatea nu era nici atunci pregătită să-i înţeleagă".

— Ce caracterizează însă în prezent mişcarea studenţească?

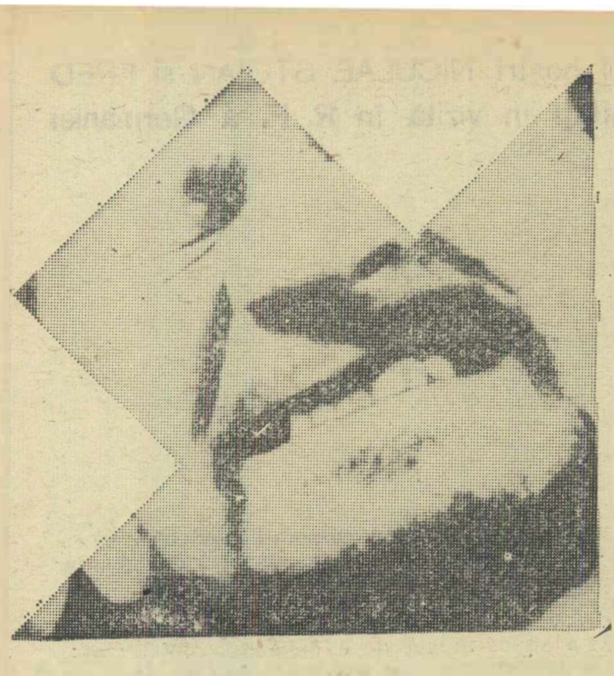
— Mai ales extinderea tematicii luptei sale de la cea strict universitară la cea socială; principalele obiective de manifestare a protestului sînt acum prin excelenţă politice şi anume: lupta contra concernului Springer şi a legislaţiei excepţionale. O dată însă cu această poziţie militantă împotriva a ceea ce curent este denumit „establishment" (adică tot ce e deja făcut, definitiv stabilit, încheiat, osificat), împotriva a ceva ce în termenii lui Marcuse se numeşte „manipulare" a conştiinţei oamenilor din victime în apărători ai societăţii capitaliste, revolta studenţească a înglobat teze vulgarizatoare, elemente false, derutante, chiar primejdioase, tendinţe anarhice, cultul metodelor violente, orgoliul „elitelor" revoluţionare, unele dintre ele apropiate chiar de poziţii ale neofasciştilor. Nu întîmplător marea masă a studenţilor şi cu atît mai mult muncitorimea, intelectualitatea, opinia publică, care au privit mult timp cu simpatie lupta studenţilor, au trebuit la un moment dat să se delimiteze. Muncitorii cred că studenţii au dreptate cînd luptă pentru democraţie şi reforma universitară, dar refuză să admită pretenţiile acestor grupuri extremiste după care studenţilor le-ar reveni rolul hotărîtor, de avangardă.

— Care sînt ultimele simptome ale evoluţiei „revoltei studenţeşti"?

— Sîntem într-o perioadă de analiză a momentului de apogeu al acestei revolte, e o perioadă de clarificare, de discuţii — aşa cum aţi văzut — adeseori contradictorii. În multe cazuri se resimte o anumită resemnare şi descurajare. Ea este — după cîte cred — mai ales rezultatul unei prea mari distanţe între obiectivele ce şi le propusese această revoltă şi condiţiile reale în care ea se desfăşoară. Problema esenţială de azi mi se pare aceea de a depăşi actualele dificultăţi şi a învinge resemnarea pe calea dezvoltării unei mişcări de masă, antianarhice şi anticonformiste, care să lupte pentru obiective necesare şi realiste, integrînd studenţimea în ansamblul factorilor sociali înnoitori.

...L-am părăsit pe Günther Grass cu regretul că timpul nu ne-a permis să-l abordăm decît pe latura sa de militant social şi nu şi pe aceea (de altfel strîns legată) de scriitor şi publicist. Mai ales că el trebuia să predea un articol pentru ziarul Organizaţiei studenţilor social-democraţi (S.H.B.) — „Frontal". Era după miezul nopţii şi, în aceeaşi zi, Günther Grass era aşteptat să le vorbească studenţilor de la Bochum.

În complicatul hăţiş al poziţiilor studenţimii vest-germane avusesem sentimentul de a vedea cristalizîndu-se un punct de vedere.



DISOCIERI

RĂZBOIUL STUPEFIANTELOR

Drogul — substanța care adoarme durerea, atenuează simptomele unor afecțiuni, oferă senzații de plăcere, halucinații... Oamenii de știință au ajuns la concluzia că aceste proprietăți ale unor extracții din arbustul de opium, de coca, din cînepa indiană (de unde provin marijuana, hașișul, bhangul), din cactusul mexican peyotl, erau cunoscute din cele mai vechi timpuri. Silueta arbustului de opium figura ca podoabă pe multe obiecte de artă și de cult antice; tabelele sumeriene (4000 î.e.n.) aminteau de halucinogeni. După legendă, opium-ul a apărut pe locul unde au căzut pleoapele lui Budha, cînd acesta le-a tăiat ca să nu fie învins de somn. Dar folosirea stupefiantelor pare a avea și mai mare... tradiție. În „Odiseea" un episod amintește de faptul că Elena i-a dat să bea lui Telemac un filtru numit nepenthe, băutura care oferă „uitarea durerii și nefericirii". În 1037 se înregistrează primul deces celebru al unui toxicoman: *Avicenna moare intoxicat de opium.*

Dar primul alcaloid al opium-ului, morfina, a fost descoperit și izolat abia la începutul secolului XIX de farmacistul german Friederich Sertürner și de chimistul francez Armand Seguin. După „primul război al opium-ului" (1839—1842) opium-ul devine în China un flagel social. În 1909, la Șanhai se întrunește o comisie internațională, reprezentînd 13 țări. Era primul semn de apărare pe plan internațional împotriva drogului.

Cocaina e legată și ea de o legendă veche. În Cordiliera Anzilor zeul tunetelor și al zăpezii, Khunu, iritat de șefii yungașilor pentru că au pus să se ardă pădurile, îi pedepsește izolîndu-i, prin prăbușirea unui munte, de capitala și de căpeteniile lor supreme. Neavînd mijloace de comunicație, de alimentare, yungașii încep o viață nomadă și așa descoperă frunzele de coca.

Coca e originară din regiunea Machu Yunga din vechiul Peru de sus (azi Bolivia). Incașul Maya Capac (1230) și urmașul său Rocca sînt probabil răspunzători de răspîndirea printre incași a cocaismului — masticarea frunzelor de coca. Nocivitatea cocaismului a fost stabilită în 1949 de o comisie specială de anchetă a O.N.U.

În 1857, întors dintr-o călătorie în Peru. Karl von Scherzer aduce în Europa cîteva frunze de coca. Ele sînt duse în laboratorul de cercetări al lui Frederich Wöhler și aici chimistul Albert Nieman le analizează, izolînd un alcaloid — cocaina. Acesta a fost primul anestezic local uzat de medici, dintr-un produs de origine naturală. Ulterior și cocaina s-a înscris printre... pasiunile amatorilor de stupefiante.

Vladimir Kusevic, director al diviziei de stupefiante al departamentului O.N.U. cu sediul la Geneva, sublinia importanța care se dă de la sfîrșitul secolului XIX luptei împotriva drogurilor. Dincolo de calitățile medicamentoase ale unora, marele pericol pe care-l provoacă este starea de dependență față de drog, crearea unei lumi artificiale în care singurul scop al vieții devine perpetuarea acestei dependențe. În această privință, heroina, obținută prin transformarea morfinei, este cea mai periculoasă.

La Comisia pentru stupefiante a O.N.U., directorul general al Oficiului Națiunilor Unite de la Geneva arăta în ianuarie 1968 că abuzul de stupefiante a atins în unele țări proporțiile unei epidemii. Un număr crescînd de oameni, și în special tineri, se îndoiesc de rațiunile juste ale luptei împotriva toxicomaniei. Se impune deci continuarea propagandei anti-drog, împotriva unei asemenea atitudini.

Celălalt aspect al „războiului stupefiantelor" îl constituie necesitatea ca toate operațiile prin care acestea sînt vîndute sau furnizate în scopuri medicale să fie controlate pentru a se opri utilizarea lor ilicită. Pentru asta s-au încheiat, din 1912 pînă în 1953, nouă tratate și protocoluri. Cel mai recent, „Convenția unică a stupefiantelor", din 1961, stipulează monopolul de stat în țările care produc opium, autorizații speciale pentru orice fabricare a unui produs controlat de convenție, autorizația guvernelor pentru importul și exportul lor.

Convenția e justificată și prin faptul că în multe țări din Asia unde se cultivă opium nu se pot deosebi culturile legale de cele ilegale. Pentru nevoile legal recunoscute ale lumii ar ajunge anual 800 tone opium, dar acum se cultivă 2000 tone pe an. Deci 1200 tone circulă prin contrabandă.

În 1943, studiind fuziunea unui derivat din ergot, Albert Hoffman descoperă o substanță stranie. Ea va purta numele de LSD 25. Începea un nou aspect al „războiului stupefiantelor". Barbituricele, amfetaminele, LSD-ul sînt psihotropi cu efect stimulator sau deprimant asupra sistemului nervos, producătoare de halucinații și stări euforice. Evident, faptul că ele nu se află sub controlul convenției din 1961 ridică probleme, de aceea Organizația Mondială a Sănătății a recomandat ca și acestea să fie plasate sub control. Apare necesitatea stabilirii unui nou tratat. Deja, pînă la începutul lui '68, 22 de țări au urmat recomandările Comitetului special O.N.U. plasînd LSD-ul în categoria drogurilor periculoase. Folosirea LSD-ului e în unele țări (S.U.A., Anglia, Canada) „monopolul" unor categorii de tineri. Lozinca „să abolim realitatea!" sub care LSD-ul e utilizat ca hrană cotidiană, e preferința hippies-ilor în „rezervațiile" lor din California. S-au înregistrat și cazuri în care unii tineri afirmînd, sub influența LSD-ului, că sînt capabili „să zboare" s-au aruncat în gol pe fereastră, găsindu-și moartea.

Lupta împotriva traficanților de opium este astăzi una din ocupațiile principale ale Interpolului. Jean Nepote, secretar general al Interpolului, făcea recent o sumară statistică a toxicomanilor. Astfel, în America de Nord este preferată marijuana și heroina (55.000 heroinomani recunoscuți oficial în S.U.A., 2200 în Canada). Patru milioane de oameni practică în America de Sud cocaismul. În Europa se semnalează o tendință pentru produsele provenite din cînepa indiană, mai ales la tineri, precum și folosirea heroinei — avînd la origine cauze terapeutice, în Germania Federală, Franța, Anglia, Italia. În Asia punctul forte al toxicomanilor este în sud-est, în special Birmania, Laos, Tailanda.

„Pasionații" au la dispoziție o întreagă industrie clandestină care le oferă, la alegere, mărfuri „cu reputație", multe dintre ele purtînd mărci cunoscute. Așa cum un fumător poate prefera diferite sorturi de țigări, amatorii de drog știu că cele mai circulate mărci sînt blocul de morfină „999", sacul de marijuana „cheile paradisului", sau hașișul — „Idolul femeilor"... Anul trecut Interpolul a reușit să captureze din contrabandă 50 000 kg opium, 320 000 kg cînepă indiană.

În urma acordurilor internaționale s-a limitat la 7 numărul țărilor care produc în mod legal opium. Dar există pentru opium un fel de arc de cerc (Orientul apropiat — Asia de sud-est) unde cultivarea ilicită înflorește. De aici pleacă marele trafic clandestin.

Pe toate meridianele lumii, organele de control și-au intensificat însă vigilența. „Războiul stupefiantelor" continuă, pînă cînd acest flagel al sănătății și personalității umane va rămîne numai o amintire, un element de senzație al cărților de istorie.

ACCENTE

KAMPALA

Peste 200.000 de victime, federali și biafrezi laolaltă. Econom'a națională nigeriană dezarticulată. 2.500.000 de dolari pierduți pe zi în urma sistării exportului de petrol. În lire sterline, activitatea de război a costat un milion și jumătate, în 11 luni.

★

La Kampala, ministrul de externe al Ugandei — Samuel Odaka — și secretarul general al Commonwealth-ului — Arnold Smith — au încercat să prepare un dialog „rezonabil" între cele două părți ale Nigeriei (federală și biafreză) pe care Africa îl dorea încheiat, în sfîrșit, prin pace. Dar, după opt zile de monolog neconciliant, delegația biafreză a părăsit, într-o atmosferă de acută nervozitate, sala parlamentului ugandez. Ceea ce înseamnă că fluviul Niger, devenit din mai, anul trecut, o sîngeroasă graniță, își va purta mai departe morții, aruncați în apele lui nu de o simplă vendetă intertribală, ci de comprimarea în același spațiu a unor interese contradictorii puternice, care vizează, la scara miliardelor, beneficiul net.

Dincolo de produsele palmierilor, de uraniu, aur, columbit (90 la sută din extracția mondială), cacao, arahide, soia sau cauciuc, sub cei 923 840 kmp. Nigeria mai ascunde ceva. Și acest „ceva" a însemnat „ridicarea Nigeriei de la zero la rangul de cea de a zecea producătoare de petrol din lume". („Frankfurter Allgemeine"). Cantitatea zăcămintelor este de o asemenea proporție, încît geologul șef al concernului Shell-B.P. a declarat „la timpul său și între patru ochi, că societățile de petrol nici nu îndrăznesc să mărturisească guvernului nigerian ce cantități s-au găsit." („Neue Zürcher Zeitung"). În plus, petrolul nigerian este limpede, curat, fără sulf. Amănuntul intră în cadrul unei delicate... proporționalități cu problema contaminării atmosferei din marile metropole. A extrage un asemenea petrol, a-l combina cu unul mediu, a obține un produs cu toleranță mărită, iată etapele unui flux „bugetar" la care s-au cuplat cu un apetit nedisimulat nu numai englezii tradiționaliști (pînă în 1960 Nigeria a fost colonie engleză), dar și finanța americană. Cu precizarea că o asemenea „cuplare" este de strictă suprafață, în fond fenomenul însemnînd un catastrofal scurt-circuit al economiei naționale nigeriene.

Fluviul Niger a devenit graniță, iar „tensiunea" război civil. Dedesubt, petrolul reușise să invadeze, prin capilaritățile fine ale politicii financiare, rațiunea bunei vecinătăți tribale. Criza de poziție este dublată de cataclismul armat, care fisurează economia națională. Marea finanță britanică trebuie să execute acum un menuet psihologic, rămînînd în ofensivă, dar practicînd reverența. Căci americanii, bine instalați în Biafra, au sub ei petrolul, dar în același timp o armată rărită. De curînd, complexitatea ecuației nigeriene a depășit propriile granițe, rezolvarea ei intrînd în atenția diplomației africane. Biafra a fost recunoscută oficial de Tanzania, iar la Paris președintele Republicii Gabon, Albert Bongo, a declarat: „Nu putem asista pasivi la genocidul care însîngerează acum Nigeria. Devine o utopie ca această țară să reziste în forma actuală. Guvernul federal trebuie să acorde provinciilor sale suveranitatea, menținută în viitor prin colaborarea economică dintre ele."

Soluția nu se poate limpezi însă decît la masa tratativelor. Iar această soluție este deocamdată vagă, datorită ostilității biafreze împotriva federaliștilor și implicit a englezilor, a căror prezență este considerată ca un rezultat limpede al intereselor lor economice. În același timp, din punctul de vedere al Londrei „este de temut ca o Biafră independentă, care a avut atît de suferit din cauza intervenției britanice în favoarea guvernului federal, să mai fie dispusă să onoreze acordurile societăților petrolifere, încheiate cu guvernul central" („Neue Zürcher Zeitung"). Deocamdată, în prepararea convorbirilor de la Kampala, Biafra a pedalat pe serpentinele procedurii, fiind refractară la plasarea dialogului la Londra, „unde este sediul secretariatului Commonwealth-ului, care și-a dovedit parțialitatea în actualul conflict".

După Dakar și Arasha, s-a admis în sfîrșit un sediu, Kampala. Dar, din păcate pentru viețile nigerienilor, la Kampala propunerile guvernului federal de reorganizare teritorială în 12 state semiautonome s-au lovit de intransigența autonomiei complete biafreze. Condițiile federaliștilor au fost taxate de guvernul biafrez drept „capitulare necondiționată", iar delegația acestuia a părăsit tratativele, afirmînd că „sinceritatea delegației nigeriene este discutabilă și plecarea noastră este urmarea exclusivă a acestei atitudini". La rîndul lor, federalii nu au admis independența Biafrei, considerată ca o forțare a legilor statului. Războiul continuă. Dar opinia publică și-a exprimat speranța că forțele politice progresiste din interiorul Nigeriei vor putea, în condițiile atenuării ostilităților militare, să cheme întreg poporul la reabilitarea propriei sale condiții umane.

Radu BUDEANU

PREZENȚE ROMÂNEȘTI ÎN FRANȚA

CA O UMBRĂ CALDĂ...

Despre Orly se spune în Franța că este o minune a artei arhitectonice, și nu poți să nu fii de acord cu această afirmație dacă i se adaugă și precizarea că este vorba de o minune mult mai mică decît Nôtre-Dame-ul.

Pentru că, frumos și îndrăzneț, cu sutele lui de microfoane, ecrane, scări rulante, aeroportul Parisului nu-ți dă impresia că peste o sută de ani timpul nu-l va îngreuna sau nu-l va distruge, în timp ce fiecare secundă scursă din cele aproape opt secole s-a depus pe catedrală înfrumusețînd-o.

Și totuși — stînd lîngă imensul glob pămîntesc de la intrare, ascultînd sutele de limbi, din cele mai diverse colțuri ale pămîntului, care se vorbesc cu nonșalanță în jur, trecînd pe șoseaua subterană deasupra căreia, pe pistă, decolează avioanele, intrînd pe ușile transparente cu comandă fotoelectrică și lăsîndu-te purtat de senzația de basm în care lucrurile îți ghicesc gîndurile, ieșind pe terase și privind cum din trei în trei minute un mare avion vine sau pleacă asemenea unei păsări sau unui duh care în noapte se vede roșu palpitînd — te cuprinde deodată o admirație exaltată pentru acest secol al nostru, cosmopolit și strălucitor, în stare să construiască și să dărîme la fel de grandios, incapabil să renunțe la crime, dar capabil de minuni.

În acest decor străin și fantastic a vedea bine o expoziție de artă contemporană românească sau a auzi deodată acordurile unei hațegane este nu numai o foarte plăcută surpriză, dar și o mîndrie fericită, greu de exprimat. De fapt auzisem vorbindu-se dinainte ca despre o senzație despre restaurantul românesc de la Orly. Se știa că nu se găsesc niciodată locuri, că muzica este extraordinară și fetele foarte frumoase și totul era adevărat și totul reprezenta o insulă de farmec românesc printre atîtea fermecătoare ispite internaționale. În altă aripă a Orly-ului, o expoziție de artă plastică (pînze și sculpturi) ne reprezintă cu același succes, deși, grație unei lipse de organizare, s-a uitat să se menționeze sub fiecare lucrare numele ei și al autorului. Am recunoscut o pînză de Gheorghiu, alta de Pacea... Publicul se succede admirativ și admirația ni se transmite și nouă. Știam că în același timp este deschisă la Palais Chaillot o vitrină de artă populară românească, știam că se pregătește pentru anul următor o uriașă expoziție românească la Grand Palais, știam că în librării a apărut într-o frumoasă ediție prima antologie a poeziei noastre în limba franceză, citeam ziarele care ne comentau cu interes orice gest și orice intenție. — și mă simțeam bine și simțeam cum, oriunde aș fi, pămîntul de unde vin mă înfășoară ca o umbră caldă...

Ana BLANDIANA

Paris, iunie 1968

● **„Era necesară o nouă operațiune pentru a-i izola pe studenți, făcîndu-i să apară ca provocatori și zănateci", a declarat într-o conferință de presă Jacques Sauvageot, președintele interimar al Uniunii Naționale a Studenților din Franța (U.N.E.F.), comentînd evacuarea Sorbonei. El a afirmat că operațiunea s-a efectuat „chiar în momentul în care studenții și corpul didactic puneau în funcțiune o universitate populară" și a condamnat voința guvernului „de a reveni la situația anterioară". Sauvageot a subliniat de asemenea că U.N.E.F. respinge „manifestațiile și mitingurile exclusiv studențești, care ar putea să degenereze în înfruntări directe", anunțînd că U.N.E.F. „a lansat un nou apel organizațiilor sindicale și democratice pentru o acțiune de masă spectaculoasă".**

● Într-un articol reprodus de „Student Mirros", Miguel A. Rojas Vivero analiza criza economică din universitățile peruviene, arătînd că nevoile de dezvoltare, modernizare, cercetare și întreținere a universităților nu mai sînt satisfăcute prin bugetul actual, redus și el anul trecut. Politica economică a guvernului față de universități este socotită drept nejudicioasă. Bugetul pentru 1968 prevedea o creștere de 19 la sută, dar în realitate alocațiile au fost reduse cu aproape 400 milioane soles (13 milioane dolari), ceea ce reprezintă o proporție de 28 la sută. În acest timp, numărul studenților s-a dublat în ultimii 6 ani, de la 30 983 studenți în 1960 la 64 448 în 1965 și la aproape 95 000 studenți în 1968. Contradicțiile sistemului de finanțare a învățămîntului au devenit îngrijorătoare și nu întîmplător ele sînt legate de recentele ciocniri dintre studenți și poliție care au avut loc la Universitatea San Marcos din Lima.

● În ultimele luni această rubrică a găzduit

MAPAMOND STUDENȚESC

informații despre unele manifestații ale studenților din Spania, Italia, Franța, Brazilia sau R. F a Germaniei pentru democratizarea învățămîntului. Recent s-au semnalat pe această direcție și alte acțiuni studențești, de amploare mai mică, dar nu mai puțin semnificative.

O grevă de 145 zile a avut loc în Chile la Universitatea Federico Santa Maria din Valparaiso (U.S.M.). Printre doleanțele studenților: acceptarea reprezentanților lor în consiliile universitare, participarea la alegerile autorităților universitare. La propunerea studenților, sprijiniți de asociația locală (F.E.S.M.) și de Uniunea națională a studenților din Chile (U.F.U.C.H.), parlamentul a aprobat o lege care a transformat U.J.M. într-o corporație publică.

La Universidad Central din Quito (Ecuador) a început o grevă cu durată nedefinită datorită hotărîrii autorităților de a echivala diplomele facultăților de inginerie din universități cu cele ale Școlii militare de inginerie.

Greve cu demonstrații locale s-au mai semnalat la **Addis-Abeba** (Etiopia) — datorită interzicerii Uniunii naționale a studenților — și la **Beirut** (Liban) unde o grevă a 44 de profesori care cereau mărirea salariilor a fost urmată de o grevă de solidaritate a 20 000 de studenți, încheiată cu satisfacerea revendicărilor prezentate.



O lună de zile ne mai desparte de tradiționalul festival al tineretului, găzduit în vara aceasta de capitala Bulgariei vecine. Înainte ca trimișii noștri speciali să se deplaseze la Sofia pentru a vă relata „în direct" imagini de la festival, vă prezentăm o serie de amănunte în legătură cu unul din cele mai importante aspecte ale sărbătorii tineretului și studenților: programul cultural. Conceput ca o adevărată gală a valorilor culturilor naționale din diferite țări, în care se vor sublinia realizările și aportul tinerelor generații creatoare, programul cuprinde numeroase concerte, concursuri, expoziții.

Concertele internaționale sînt grupate pe teme sau genuri. Notăm astfel: „sărbătoarea cîntecului", cea a „dansului folcloric", a „umorului și muzicii ușoare". Unele spectacole folclorice, de jaz, simfonice, de balet, circ, teatru de păpuși etc. vor avea loc și în alte orașe ca Plovdiv, Blagoevgrad, Pernik, Kustendil, Samokov, Botevgrad.

120 de persoane din delegațiile naționale vor efectua „vizite ale prieteniei" cu program artistic pe două itinerare: Sofia-Pleven-Tîrnovo-Gabrovo și Sofia-Stara Zagora-Burgas.

Concertele se vor desfășura în 24 săli de teatru, 4 grădini și 14 estrade. Gazdele vor programa în spectacole și cîteva ansambluri profesioniste de prestigiu: Opera Națională, Coralul „Svetoslav Obretenov", orchestrele simfonice și de estradă ale Radio-televiziunii.

La 30 iulie, dimineața, în sala „Bulgaria" vor lua startul concursurile artistice. Ele se vor încheia la 4 august printr-un concert al laureaților. Vor intra în concurs mai multe genuri.

Sofia '68

Festivalul culturii

Cîntăreții au în program o arie de operă, o romanță, un cîntec folcloric în primul tur, o arie clasică (pînă în secolul XVIII) în turul al doilea. La pian alegerea pieselor se face din sonatele lui Haydn, Mozart, Beethoven, din muzica romantică și contemporană, iar la vioară din concertele lui Mozart, Paganini, Vieniavski, ca și din lucrări moderne.

Expozițiile internaționale promit, de asemenea, lucruri interesante. Copiii pînă la 12 ani vor expune desene la expoziția specială dedicată lor. „Cei mari" vor avea la dispoziție „Expoziția internațională artistcă", unde vor fi găzduite lucrări de pictură, sculptură, grafică, arte decorative, ceramică, textile, scenografie. La aceasta se mai adaugă o expoziție de afișe și un concurs de fotografii artistice „Tineretul în lume".

După cum se poate remarca, un program deosebit de bogat.

Numărul nostru din iulie, în ajunul festivalului, va cuprinde o rubrică specială — „Sofia '68".





Actori români peste hotare:

Nizan

Multe nedumeriri a lăsat în urmă-i frumoasa şi inteligenta actriţă română ce apărea pe afişul Comediei Franceze cu numele de NIZAN, pe numele ei adevărat Elisabeta Şăineanu, născută la Craiova în 1894 — fiica cunoscutului lingvist Lazăr Şăineanu, stabilit la Paris în anul 1901.

În vara anului 1914, aflăm din revista „L'Illustration" că tînăra Elisabeta Şăineanu



este laureată a Conservatorului din Paris, unde a obţinut premiul III la comedie cu o scenă din repertoriul clasic francez. În luna octombrie a aceluiaşi an, tînăra absolventă debutează în capitala Franţei pe scena unui teatru de bulevard în piesa „Egreta" de Mario Nicomedi.

În ciuda unor bune aprecieri cu care sînt privite apariţiile sale pe scenă, actriţa optează pentru cinematograf, renunţînd deocamdată la teatru. Debutul în filme şi-l face într-una din romanticele pelicule ale lui Henri Roussel: Cameea (La Camée — 1915). În acest film, ca şi în alte două-trei, dintre care unul girat de Louis Delluc, tînăra actriţă apare pe generic sub numele artistic de Nizan. Elisabeta Şăineanu adoptă pentru ecran şi numele de Emmy Lynn. Această dublă identitate se datora faptului că părintele său, savantul Lazăr Şăineanu, implicat într-o serie de polemici şi dispute cu caracter politic, a constituit pentru o anumită presă din Apus un al doilea caz Dreyfuss. Una din acuzaţiile care i-au fost aduse lui Şăineanu pe atunci de adversarii săi politici a fost aceea de „apărător al unor interese străine". În cele din urmă s-a dovedit că totul nu era decît o calomnie. Acest incident venea însă după altul mai vechi, consumat în ţară, ceea ce i-a îngreunat situaţia filologului român la Paris. Se ştie că el a părăsit pămîntul natal în 1901 în urma unui scandal cu implicaţii politice, rămas şi astăzi nelămurit. Ajuns în Franţa, Lazăr Şăineanu a fost considerat multă vreme un „intrus" în lumea ştiinţifică datorită opiniilor sale progresiste. Aceasta i-a adus prejudicii morale şi materiale. Mai mult, o asemenea situaţie s-a repercutat şi asupra carierei artistice a fiicei sale, care s-a văzut deseori nevoită să-şi schimbe numele.

Deşi apare în peste două-zeci de pelicule mute, Nizan se convinge că cinematograful nu-i poate oferi prilejul unor mari creaţii clasice la care visase şi se reîntoarce în teatru ca societară a Comediei Franceze.

Umor cu linguriţa

După 8 zile, înnebunită de dispariţia soţului, o femeie telefonează la morgă să afle dacă nu cumva un cadavru anonim nu corespunde semnalmentelor acestuia.

— E solid, brun, puţin chel, trăsături regulate, vîrsta spre 50 de ani... explică ea funcţionarului.

— Dar, n-are nici un semn particular?

— Ba da, răspunde femeia, se bîlbîie.

*

Un tînăr autor îl găseşte pe Capus (Alfred Capus, 1858—1922, membru al Academiei franceze, autor dramatic) şi-i încredinţează un manuscris pe care maestrul, supraaglomerat fiind, nu-l citeşte. În sfîrşit, după nenumărate vizite, tînărul în chestiune îi spune:

— Dar, maestre, daţi-mi măcar un titlu!

— În povestirea ta sînt tambure?

— Nu!

— Dar trompete sînt?

— Nici!

— Bine, îi zise Capus, intitulează-o „Fără tambur, fără trompetă".

*

Mama: Josette, dacă eşti rea vei merge în infern. Dacă eşti înţeleaptă vei merge în cer.

— Da, mamă, dar cum trebuie să fiu ca să-mi dai voie la cinema?

*

Proiect de mariaj. Tînărul se prezintă tatălui fetei pentru a-i cere mîna acesteia.

— Sper, tinere, îi zise plin de importanţă bătrînul, că eşti în stare să întreţii o familie.

— Ehe, depinde de cîţi sînteţi, conchise tînărul căzînd pe gînduri.

*

Din perlele unui profesor de gimnastică: Pentru a face pas de gimnastică închideţi gura, respiraţi pe nas şi număraţi cu voce tare.

*

Femeile sînt făcute ca să se mărite. Bărbaţii să rămînă celibatari. De-aici vine tot răul.

*

Pictorul caricaturist Forain asista la un dineu. Conversaţia se desfăşura în jurul bătrîneţii şi al mizeriilor sale.

— Eu, spuse o doamnă, cînd voi fi bătrînă mă voi sinucide.

— Foc! strigă deodată Forain.

Istoria nu povesteşte dacă doamna a murit de această irevereriţă

*

În drum spre rai, două suflete de curînd ieşite din cele pămînteşti comentau păţaniile lor din viaţă.

— Ei, spune-mi şi mie, care au fost ultimele cuvinte pe care le-ai mai auzit pe Pămînt? îl întreabă unul pe celălalt.

— Eram în automobil, cu soţia. La un moment dat, biata de ea mi-a spus: „Georgică, dacă mă laşi să conduc doar cinci minute, vei fi un înger".

Nu vă plîngeţi de chelie!

Pe seama podoabei capilare s-au făcut şcoale de-a rîndul fel de fel de aprecieri. S-a spus, printre altele, că părul aspru aparţine în general celor impulsivi, dar şi cu voinţă, părul moale celor blînzi, iubitori şi tenace în acţiunile mai ales sentimentale, iar despre chelie, după cum bine ştim, se spun îndeosebi glume. În plus, cunoaştem că bărbaţii cu chelie sînt, într-o oarecare măsură, ocoliţi de tinerele fete. Pentru cei care o au, sau au predispoziţie pentru ea, reproducem pe scurt constatările deosebit de... consolatoare ale specialiştilor.

Cele mai recente cercetări au dovedit că formarea cheliei are doi factori principali: o predispoziţie ereditară şi o producţie deosebit de mare a... hormonului masculin „androgen". Ipoteza că for-



marea cheliei poate avea drept cauză un exces de hormoni masculini este sprijinită şi de constatarea că eunucii sau bărbaţii cu o producţie scăzută de hormoni nu au aproape niciodată chelie. În schimb, se pot „obţine" chelii la femei, prin tratarea lor cu hormoni masculini. Aşadar...

„Harlem Globetroters" — echipa vîndută la kilogram

Abbe Saperstein, creatorul echipei profesioniste de baschet „Harlem Globetroters", a murit, iar moştenitorii lui au hotărît scoaterea în vînzare la licitaţie a baschetbaliştilor negri... Licitaţia a stîrnit un interes deosebit şi numeroşi amatori. La 8 iunie anul trecut, la Cookcountry din Illinois (S.U.A.) au rămas în cursă doar trei cumpărători serioşi; două reţele de televiziune nord-americane



şi un trio de tineri milionari. Prima reţea de televiziune a abandonat licitaţia la suma de 3 milioane de dolari, a doua a declarat forfait la 3 milioane şi jumătate, astfel că cei trei tineri bogătaşi şi-au adjudecat „Harlem Globetroters" pentru cifra de 3 710 000 de dolari.

Noii proprietari sînt tineri „de viitor". Peter Palmer, în vîrstă de 32 de ani, bancher din Chicago, John O'Neil, de 37 de ani, posesor al unei echipe de fotbal şi al mai multor agenţii de voiaj, şi, în fine, al treilea, mezinul, pe nume Gillet, care se află în fruntea unei corporaţii industriale.

Cei trei au înregistrat suma investită în actele contabile ale noii asociaţii cu caracteristicile normale ale oricărei mărfi achiziţionate. În consecinţă, triumviratul financiar a investit 3 710 000 dolari pentru 17,500 metri de jucători (puşi cap la cap) şi 831 kg de muşchi şi oase. Deci 200 000 de dolari metrul de jucător sau, dacă preferaţi, 4 465 de dolari kilogramul de baschetbalist de la „Harlem Globetroters".

Ofensivă împotriva minijupei!

După cum am mai relatat şi cu alte prilejuri, minifusta primeşte „lovituri" după „lovituri". Ceea ce e mai interesant e că înşişi cei care au lansat-o în urmă cu cîţiva ani o... renegă. Astfel, după feluritele noi modele de rochii şi fuste oferite de casele de specialitate amatoarelor, tot mai multe sînt tinerele care se reîntorc, într-un fel sau altul, la rochia bunicii. Se poartă lung pînă la 20 cm deasupra gleznei, larg, cu gulere cît mai închise, cu volănaşe şi funde mari aplicate fie în faţă, fie în... spate. O pălărie cu boruri largi, uneori prevăzută cu voal, şi o pereche de pantofi din... satin completează

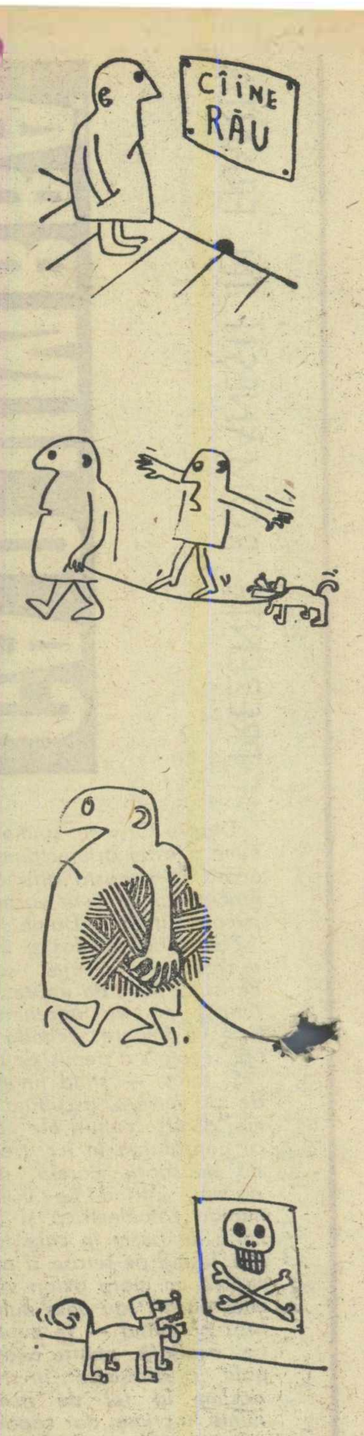


această ţinută „de după amiază", deosebit de romantică, recomandată tinerelor între 16 şi 25 de ani. Rochia din fotografie, „model 1968", realizată de maestrul american Chester Weinberg, e întru totul asemănătoare celor purtate în anii 1 900.

Cu prilejul unui mare concurs de mode, premiul I n-a fost cîştigat, însă, de vreunul dintre maeştrii croitori. După cum a recunoscut cîştigătoarea, o tînără contabilă, rochia atît de preţuită fusese luată direct din... garderoba uitată a bunicii.

Muntele solist

„Muntele cîntăreţ" — aşa a fost denumită o colină de nisip colorată, lungă de 1,5 km şi înaltă de 120 m., situată la nord-est de Alma Ata (U.R.S.S.). Cînd atmosfera este uscată, nisipul curge pe panta colinei producînd un sunet ciudat, a cărui intensitate creşte pînă la aceea a unei sirene de vapor: marinari cu experienţă au luat de multe ori bizarul sunet drept semnalul unei nave. Vizitatorii pot provoca dezlănţuirea sonoră a nisipului alunecînd pe pantă şi provocînd astfel mişcarea „coardelor vocale" ale muntelui. Pînă în prezent savanţii nu au găsit nici o explicaţie acestui enigmatic fenomen. Totuşi, existenţa „muntelui solist" nu ne surprinde într-o vreme cînd interpreţii de muzică uşoară sînt mulţi, mulţi ca nisipul mării...



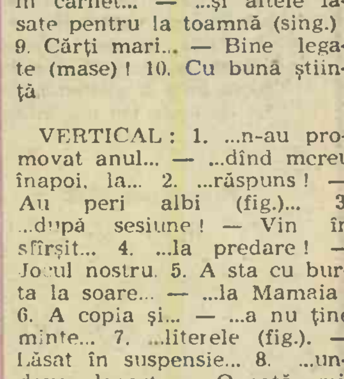
Caricaturi de Ion DOGAR—MARINESCU

Sfîrşit de an!

ORIZONTAL: 1. La sfîrşitul anului... 2. ...universitar... 3. ...preferi muntele! — Un om şi jumătate! 4. Spus la durere şi... — ...expus privirilor. 5. Promovează noul... 6. ...la început... — În teorie! 7. La începutul anului (abr.)... — ...mormăie. 8. Unele trecute în carnet... — ...şi altele lăsate pentru la toamnă (sing.)! 9. Cărţi mari... — Bine legate (mase)! 10. Cu bună ştiinţă.

VERTICAL: 1. ...n-au promovat anul... — ...dînd mereu înapoi, la... 2. ...răspuns! — Au peri albi (fig.)... 3. ...după sesiune! — Vin în sfîrşit... 4. ...la predare! — Jocul nostru. 5. A sta cu burta la soare... — ...la Mamaia! 6. A copia şi... — ...a nu ţine minte... 7. ...literele (fig.). — Lăsat în suspensie... 8. ...undeva, departe — O notă mică... 9. ...şi una de zece! — Nu răspund... 10. ...avînd emoţii!

Constantin BUTIŞCĂ



PENTRU TINE, VIITORULE COLEG!

VORBESC DOI PROFESORI PSIHOLOGI

Foarte puțin timp ne mai desparte de un eveniment de importanță deosebită: examenul de admitere în facultăți. Ne aflăm în etapa pregătirilor intense și susținute. Căldurile verii vor aprinde și mai mult atît de fireștile emoții ale tinerilor care anul acesta vor începe o nouă etapă a vieții prin încadrarea lor în institutele de învățămînt superior.

„Intrarea într-o facultate nu înseamnă numai pregătirea în vederea dobîndirii unor cunoștințe, ci, cu mult mai mult, ea reprezintă o frontieră de vîrstă între adolescență și maturitate, o nouă situație la care tînărul trebuie să se adapteze" — ne spune interlocutorul nostru, lectorul NICOLAE LUNGU de la Catedra de psihologie a Universității București. „Cel care optează pentru o facultate își alege o profesie pentru care trebuie să se autoprospecteze din timp. Trebuie să fie conștient de înclinațiile și aptitudinile pe care le are și să le împletească cu o mare dorință de realizare în domeniul respectiv. Există așa-numiții candidați transferați sau călători, care dau în fiecare an la altă facultate, fără altă dorință decît aceea de a intra undeva, indiferent unde, de a se numi studenți, uitînd însă foarte curînd adevăratul sens al acestui cuvînt. Există și unii care-și fac un titlu de glorie din nereușita la un examen de admitere, tineri care nu știu să se autocontroleze, fără răspundere morală, pentru care această nereușită nu înseamnă decît un mod de a-și purta blazarea „distinsă" prin cinematografe fără rost și fără ocupație. Trebuie menționat și faptul că eșecul în fața unui asemenea examen nu trebuie să însemne o Atlantidă scufundată, ci un semnal de alarmă în vederea analizării lucide, a completării și aprofundării materialului studiat, a dozării riguroase a eforturilor.

Am adresat în continuare cîteva întrebări tovarășului conferențiar dr. PAUL POPESCU NEVEANU, de la Catedra de psihologie a aceleiași universități.

— Care ar fi, după părerea dv., prima cerință pentru trecerea cu succes a acestui examen ?

— O să vă răspund cît mai concis cu putință. Existența unui sistem de gîndire personal, la care se poate ajunge în urma unei aprofundări îndelungate și atente a materiei. De aceea sînt de părere că trebuie acordată o atenție deosebită probelor scrise, ale căror teme vor fi în așa fel formulate încît să nu solicite numai memoria candidatului, ci capacitatea de analiză și selectare a datelor generale din materialul parcurs, care obligă la sistematizări, comparații, exemple și aplicații directe. Deci noi, ca examinatori, nu constatăm doar că un candidat are o sumă dată de cunoștințe bine memorate din manual, ci dorim să vedem în ce măsură este apt pentru învățămîntul universitar, formă complexă și superioară de învățămînt :

— Pentru formarea unui sistem de gîndire este necesar un timp mai îndelungat în care noțiunile să se sedimenteze, să se formeze întreg lanțul de relații și conexiuni între ele. Or, știm că examenul de admitere urmează imediat celui de bacalaureat. Considerați poate că pregătirea efectuată pe parcursul tuturor anilor de școală este suficientă ?

— Mă aflu în fața unei probleme care mă preocupă de mult timp. Personal nu sînt de acord cu plasarea examenului de admitere în iunie, imediat după terminarea școlii. Consider că nu se poate efectua o pregătire de fond într-un răgaz atît de scurt și nici optarea pentru o facultate nu se poate face atît de repede, exceptînd cazurile în care o mare pasiune îndrumă pe absolvent într-o anumită direcție. Nu există timpul necesar pentru aprofundarea cunoștințelor, pentru o meditare mai îndelungată asupra lor. Se parcurge în general de cîteva ori manualul, memorîndu-se de cei care, bineînțeles pot, cît mai multe definiții și chiar paragrafe și atît. Ceea ce este puțin, prea puțin.

— Aveți vreo propunere ?

— Da. Programarea examenelor de admitere în septembrie.

G. B. N.

SE DESTĂINUIE E.S....

Motto : *„Din nu numai convingere, afirm de pe acum că studenția reprezintă, pe lîngă vîrsta care trece prin muncă spre reușită (adevărata formare intelectuală, la capătul unor zile și nopți îngenuncheate altarului fremătînd de realizări, poate neliniști, și visuri — împlinite, de împlinit), școala care te învață să-i cunoști pe oameni și, neapărat prin ei, pe tine însuți. Cînd voi fi (și voi fi !) studentă, vreau să cunosc mulți, foarte mulți oameni : pe cei de ieri — citind, pe cei de azi — întinzîndu-le mîna."*

(Mihaela Palade, elevă clasa a XI-a, Liceul „G. Coșbuc", București)

Amintirile din liceu îi aprind privirile cu străluciri uneori visătoare. Dar, atunci cînd anii studenției își revendică dreptul la aducere-aminte, tăcerea devine apăsătoare și explicația ei, încă nebănuită, își caută cu greu cuvintele, deodată reci : E.S. consemnează faptele așa cum ar face dacă le-ar despica.

„Acum, ca profesoară de educație fizică, ar trebui să fiu mai mult decît mulțumită ; în timpul examenului de admitere realitatea de astăzi era în fruntea celor visate. Visezi și din pasiune, dar și din ambiție, or noțiunile acestea nu trebuie să le confunzi. Îți dai seama, însă, că totuși ai făcut-o doar atunci cînd judeci scăpat din raza de acțiune a ambiției și sub stăpînirea mereu necesară a pasiunii. Necesară, întotdeauna necesară. În ceea ce privește faptele... În liceu îmi plăcea foarte mult literatura și normal ar fi fost să-mi cultiv această înclinație și nu o alta. Normal. Prietenul meu, însă, a reușit să mă convingă să dăm împreună examen pentru admiterea la I.C.F. Argument hotărîtor — faptul că nu ne-am despărțit. N-am reușit să obțin și învoirea părinților, n-aveam bani pentru a pleca la examene și — îmi amintesc — mi-am strîns cărțile (ce multe se adunaseră !) și le-am valorificat. La anticar, dacă altfel nu se putea. Deveniți studenți (mai mult — colegi !) aveam să muncim cum încă n-o făcusem : el — cu dăruire, eu — doar din corectitudine. Tîrziu (nu... prea tîrziu !) mi-am dat seama că mă sufoc, s-a întîmplat cînd, prin anul III, ne-am despărțit : urma să avem un copil și asta l-a speriat, poate nici atît. Am știut atunci că satisfacțiile mi-au fost puține, că numai obișnuința de a munci conștiincios, cu care venisem din liceu, m-a salvat și avea să mă salveze de la eșecul atît de posibil. Și — simțeam eu — omul alături de care muncisem, visasem, se gîndea doar la el, sau de loc. Eram deodată singură, fără măcar o prietenă : considerasem pînă atunci că prietenia „lui" exclude orice altă legătură de natură asemănătoare. Că prietenia „lui", atît de greu păstrată, n-are de ce fi completată. Ar fi putut, ar fi trebuit să fie așa. („Aici nu greșești, E.S. ?") Cînd am greșit ? Cred — prin faptul că m-am lăsat convinsă să renunț la literatură... Cînd muncești din convingere, cu satisfacția zilnic oferită a realizării, oamenii cu care împarți preocupările nu se poate să nu-ți fie prieteni... Dar, eram într-una din acele situații extreme cînd unul din doi trebuie să renunțe la realizarea sa ca numai individ : gîndeam („te scuzi, E.S. !") că lui îi place sportul mai mult decît mie literatura. Poate nu era așa — și nu era — dar el o susținea astfel încît mi-a impus. Se întîmpla și așa... Mihaela Palade, încă elevă, are nu dreptul, ci datoria să constate că-i recunosc ca îndreptățite și firești așteptările. E bine să știe : studenția e frumoasă, adevărată, doar pentru cei care-o privesc drept prilej de realizare nu numai a specialistului, ci și a omului. Trebuie să ai alături oameni care gîndesc, simt la fel cu tine. Aceștia sînt, cred, cei mai mulți dintre viitorii colegi ai Mihaelei. Oare — toți ?"

Cu toate ezitările, cu toate încercările de a estompa zgura morală și intelectuală a celui care ar fi trebuit să-i fie prieten, E.S. a izbutit un portret ale cărui trăsături mai servesc, din păcate, la conturarea unor indivizi care se plimbă nestingheriți printre noi. Căutați-i ! Oameni ale căror preocupări se risipesc meschin între puncte de reper accidentale vieții studențești. Oameni a căror lectură e constituită din numai faptul divers... sportiv al ziarelor, pentru care „Sportul" reprezintă „cultura de specialitate" împinsă la vedere în orice discuție. Oameni care, după cinci ani petrecuți alături (alături !) de bogățiile focarului cultural al țării, își amintesc cu nu puțin efort numele spectacolelor vizionate, deliberat alese dintre comedii neapărat însoțite cu recomandarea „se rîde", fără să fi acoperit cît de cît intelectual gestul de multe ori dezaprobat de cei din jur. („Ce rușine mi-era !" își amintește E.S.). L-ați recunoscut ? E cel care-i impune prietenei să țină la distanța unui cît mai convențional salut colegi, colege, cu care ea ar vrea să discute, despre orice mereu, despre fotbal și muzică „beat", despre filme de aventuri și : aventuri proprii. Nu, hotărît nu !

BILETUL LA CONTROL

Trenul numără singur strălucirile ce punctează, uneori înlănțuite noaptea — tovarășii de-o călătorie dorm, poate se prefac, abandonînd tăcerii sau doar comodității vorbele ce-ar putea goni somnul general. Alături, o bătrînică (cea care, la plecare, ne-a cîntărit pe toți fără zgîrcenie, ca una ce-avea să împartă cu noi unul dintre cele de neuitat drumuri ale vieții sale, și a clătinat din cap, dezamăgită, cînd o mînă nepăsătoare a stins lumina care pe ea n-o împiedica de loc, dimpotrivă chiar) se răsucește peste locul ei, să se convingă că nu dorm, reacția mea o confirmă și mă întreabă pe mine — cred ! — dacă sînt agronom. Nu sînt, dar puntea de vorbe a prins substanță și, în continuare, sînt pus să declar — nu fără plăcerea așteptării următoarei întrebări — cine și ce sînt, unde merg și de unde, de ce. Dacă îi cunosc feciorul, pe Andrei...

„Să tot fie mai mare cu ceva ani ca dumneata, de vreo doi a încheiat cu școala, acum trebuie că e agronom... Am tot așteptat să ne scrie, eu și tată-său, ziceam să se aranjeze întîi cu serviciul și ne-o spune el ce-o fi și cum... Dacă nu s-a putut înscrie să vină înapoi în sat la el... Că de acu sîntem, eu și tată-său, bătrîni... și fetele nu și-or lăsa casa lor, să vină să stea cu noi... La el era nădejdea... nu de banii lui ducem trebuință, că de trăit — avem cu ce... Anul trecut a scris soră-sa la școala de-a terminat-o el, să ne spuie unde l-au repartizat. Satul ăla — sau comună, ce-o fi fost — era la munte, dar el nu s-a dus acolo, așa ne-au scris. Acum mă duc la gazda de l-n ținut, poate pe-acolo a mai trecut, sau poate-l știe prietenii, să-mi spună ei unde-i... Că necaz nu i-am făcut, să nu vrea să ne vadă... 5 ani, cît a fost la facultate..."

Asociația cu povestea Mioriței scînteiază viclean — interpretare nouă, nu și atît de umană. Cel pierdut — simțit pierdut, de ai săi — reeditează o cădere. dar o ipostază morală a căderii, care cheamă judecarea, a noastră, a celor ce nu știm sau ascundem. Judecare, cu sensul în care Vitoria Lipan își așeza răzbunarea, dreaptă, între drumurile care-i căutau bărbatul — mort, așa cum acest Andrei trăiește. a trăit printre noi, cei străini lui. Străini : nu-l cunoaștem. nu l-am cunoscut înainte de a-i dărui, o dată cu investitura încrederii noastre, dreptul de liberă trecere în societatea cu virtuțile căreia nemeritat se mîndrește. Atenție, oameni : unul dintre noi nu poate acoperi cu valoarea conștiinței sale prețul biletului de prezentat la acel control...

Lucian BALCAN

INSTITUTUL POLITEHNIC „GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ" DIN BUCUREȘTI

PREGĂTEȘTE INGINERI ÎN 34 SPECIALITĂȚI, CUPRINSE ÎN 10 FACULTĂȚI :

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ, cu specialitatea Mașini și aparate electrice.

FACULTATEA DE ENERGETICĂ, cu specialitățile : Electroenergetică ; Termoenergetică ; Hidroenergetică ; Centrale electronucleare.

FACULTATEA DE AUTOMATICĂ, cu specialitățile : Automatică ; Calculatoare.

FACULTATEA DE ELECTRONICĂ ȘI TELECOMUNICAȚII, cu specialitățile : Electronică industrială ; Radiotehnică ; Comunicații telegrafo-telefonice ; Centralizări și semnalizări feroviare ; Ingineri-fizicieni.

FACULTATEA DE MECANICĂ, cu specialitățile: Mașini termice și motoare Diesel ; Aparate și utilaje pentru industria chimică ; Mașini hidraulice și pneumatice ; Construcții de aviație.

FACULTATEA DE TEHNOLOGIA CONSTRUCȚIEI DE MAȘINI, cu specialitățile : Mașini-unelte și scule ; Tehnologia construcției de mașini ; Mecanică fină.

FACULTATEA DE MECANICĂ AGRICOLĂ, cu specialitatea Mecanică agricolă.

FACULTATEA DE TRANSPORTURI, cu specialitățile : Material rulant (Locomotive și vagoane) ; Organizarea transporturilor feroviare ; Automobile și tractoare.

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ, cu specialitățile : Tehnologia substanțelor anorganice ; Chimia și tehnologia materialelor de construcții și ceramică ; Tehnologia substanțelor organice ; Tehnologia compușilor macromoleculari ; Tehnologia poligrafică ; Chimizarea combustibililor ; Coroziune și tehnologie electrochimică.

FACULTATEA DE METALURGIE, cu specialitățile : Furnale și oțelării ; Turnătorie de fontă, oțel și metale neferoase ; Prelucrări plastice și tratamente termice ; Metalurgie neferoasă.

ADMITEREA în institut se face prin concurs. Rezultatul concursului este valabil numai pentru secția la care candidatul a concurat.

Admiterea se face în ordinea descrescîndă a mediilor obținute și în limita numărului de locuri planificat. Media minimă de admitere este 6.

Concursul începe la 5 iulie 1968, atît pentru cursurile de zi, cît și pentru cursurile serale.

Înscrierea candidaților se face la secretariatele facultăților respective, de la 5 iunie pînă la 4 iulie ora 10 dimineața.

PROBELE DE CONCURS:

Candidații la concursul de admitere — cursuri de zi și serale — vor susține probe scrise și orale, după cum urmează :

PENTRU FACULTĂȚILE DE ELECTROTEHNICĂ, ENERGETICĂ, AUTOMATICĂ, ELECTROTEHNICĂ ȘI TELECOMUNICAȚII, MECANICĂ, TEHNOLOGIA CONSTRUCȚIEI DE MAȘINI, MECANICĂ AGRICOLĂ și TRANSPORTURI :

— Matematici (algebră, geometrie plană și în spațiu, trigonometrie, calcul diferențial și integral) — scris și oral.

— Fizică (mecanică, electricitate, fizică moleculară și căldură) — scris.

PENTRU FACULTATEA DE METALURGIE :

— Matematici (algebră, geometrie plană și în spațiu, trigonometrie) — scris și oral.

— Fizică, (mecanică, fizică moleculară și căldură) — scris.

PENTRU FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ :

— Chimie (anorganică și organică) — scris și oral.

— Matematici (algebră și calcul diferențial) — scris.

— Fizică (optică, fizică moleculară și căldură) — scris.

INFORMAȚII în legătură cu condițiile de admitere se pot obține la secretariatul Institutului politehnic „Gheorghe Gheorghiu-Dej" din București Calea Griviței nr. 132 sectorul 8 telefon 13.94.40 sau 14.88.56 și la secretariatele facultăților. Candidații la concursul de admitere pot primi masă și cazare la cantinele și în căminele institutului, contra cost, în limita locurilor disponibile.

Programele obiectelor pentru concursul de admitere sînt cuprinse în broșura: „ADMITEREA ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR 1968, editată de MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI.

Pentru facultățile și secțiile la care nu se completează cifra de școlarizare prin concursul din iulie, se va organiza al doilea concurs între 5-15 septembrie 1968.

CRONICA MICROBISTULUI

ÎN LEGĂTURĂ CU SCRISOAREA NOASTRĂ DESCHISĂ, ADRESATĂ PREȘEDINTELUI C.N.E.F.S.

Presupunînd că cititorii revistei așteaptă să publicăm răspunsul la scrisoarea deschisă pe care am adresat-o nu de mult președintelui C.N.E.F.S. în problema fotbalului studențesc, ne facem o datorie din a oferi astăzi cîteva informații utile.

Așa cum am mai anunțat, de altfel, conducerea Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport, manifestînd o promptitudine și o solicitudine pe care le-am salutat la timpul potrivit, a și format un colectiv care să analizeze și să cerceteze cele relatate în scrisoare. Mai mult chiar, am constatat că încă înainte de sesizarea „Vieții studențești" Biroul C.N.E.F.S. își propusese să analizeze modul cum se traduc în viață hotărîrile Conferinței pe țară a mișcării sportive în domeniul fotbalului și luase deja unele măsuri în acest sens.

După cum este lesne de înțeles, însă, cercetarea sesizărilor noastre — privind obstrucționarea fotbalului studențesc în general, și a Politehnicii București în special — întîmpină unele dificultăți inerente unei asemenea acțiuni de luminare completă a unei situații care dăinuie de doi ani de zile.

Nu poate constitui nici un secret faptul că ancheta a cerut și sprijinul redacției noastre, personal fiind consultat și solicitat să ofer probele care ar putea dovedi faptele și întări concluziile. Ce s-a confirmat pînă în prezent ?

În primul rînd, că stilul de muncă al unor membri cu funcții de răspundere ai Federației de fotbal este în bună măsură deficitar și că, în climatul alimentat de unele divergențe personale și de lipsa unor reguli interne precise, au putut să apară inconsecvențe sau chiar neprincipialități în aplicarea regulamentelor. Este drept, nici C.N.E.F.S. și nici biroul federal — ca organism conducător al fotbalului — nu au urmărit să obstrucționeze în mod deliberat formațiile studențești (și nici revista noastră nu a adus vreodată o asemenea acuzație), dar unele acte personale săvîrșite la federație au dat naștere la nemulțumiri justificate și supoziții întemeiate.

Sesizările noastre asupra unora dintre cazurile concrete puse în discuție au fost confirmate de către comisia de anchetă și asupra lor nu mai există dubii. Urmează, bineînțeles, să se elucideze și celelalte. Apoi, cînd totul va fi clar și concluziile definitivate, conducerea C.N.E.F.S. va discuta și analiza raportul comisiei de anchetă și în acea ședință — la care va participa și biroul Federației de fotbal și la care am fost invitați de pe acum și noi — se vor adopta măsurile organizatorice cuvenite.

Spiritul de răspundere, meticulozitatea și dorința de a scoate cu principialitate adevărul la suprafață sînt manifeste în acțiunea de cercetare întreprinsă și ne dau speranțe că, pînă la urmă, se va face lumină. Și, recunoscîndu-se ceea ce este de recunoscut, luîndu-se măsurile care sînt de luat, se vor putea crea condițiile necesare ca la Federația de fotbal să se instaureze un climat sănătos. Va rămîne atunci să vedem dacă federația va dori și va reuși să întrețină un asemenea climat, incompatibil cu avantajarea unor echipe în defavoarea altora.

Regretînd că proximul număr al „Vieții studențești" va apare abia peste o lună, ne exprimăm totodată încrederea că atunci vom putea anunța studenții asupra concluziilor definitive și a măsurilor stabilite de conducerea C.N.E.F.S.

G. M.

TOTUL DESPRE „IDOLI"

La sfîrșitul penultimului campionat de fotbal toată lumea saluta performanța obținută de „U" Craiova, care se clasa pe un onorabil loc trei. Mulți au fost aceia care le-au acordat credit craiovenilor în lupta pentru titlu. La începutul returului, cineva chiar ne-a demonstrat în zece puncte de ce crede că oltenii vor ieși campioni. Dar... oltenii au fost de altă părere.

Acum, cînd totul s-a terminat cu „bine", dacă treceți prin Craiova, nu vă sfătuiesc să deschideți vorba despre fotbal. Toți înflăcărații suporteri au un coșmar. Să nu pățească și Craiova ce-au pățit Timișoara și Galațiul după construirea unor noi stadioane

Oare numai locul 11 să-i fi supărat în așa măsură pe „napolitanii" de pe Jii, încît să-și fi trădat „idolii" ? Poate că și aceasta, dar în primul rînd jocul practicat (dacă se poate numi joc) și viața nesportivă scandaloasă a adulților.

Respirînd aerul curat și neobișnuit pentru ei din vîrful piramidei, jucătorii au crezut că își pot permite orice și au acționat în consecință. La terminarea meciului cu Steaua (3—0, o tempora !), din returul campionatului precedent, a urmat un chef la Giormane (locul de predilecție, dar nu singurul, unde se organizează cantonamentele, mai bine zis chiolhanurile), prelungit după închiderea localului, în sat, unde s-a ajuns cu bărcile. Dimineața la cinci, la întoarcere, după atîta „muncă", barca în care erau și antrenorii (! !) s-a răsturnat Ad. Popescu și-a pierdut pantofii, bașca sperietura. Procesiunile bahice s-au ținut lanț, culminînd cu cea „organizată" de șeful de lucrări, membru și în secția de fotbal (!) E. Dreșcă (!) la ferma de la Băilești, care s-a terminat tocmai la Miliția din Craiova. A trecut și vara, cu pregătirile ei asidue, și iată că a început și campionatul aducător de atîtea speranțe. Și „idolii" se pregăteau intens, dar nu pe stadion, ci la „Minerva" și „Perinița". Acolo Niță a făcut o prinsoare cu un „prieten" — cine bea mai multă țuică. Se zice că ar fi cîștigat „cavalerul Pardaillan", dar el nu mai ține minte fiindcă a fost scos din local într-o pătură și transportat acasă cu un taxi. În Cetatea Banilor fotbaliștii beau vîrtos, beau pînă cad în genunchi și nimeni nu zice nimic. Campionii : M. și Ad. Popescu, Oblemenco, Ivan și Sfîrlogea. Vasilescu își are „sediul" la Caracal. E mai strategic — gîndește el — nimeni nu știe nimic. Să nu se creadă că nu există și oameni serioși printre fotbaliști. E drept, sînt puțini, dar se bucură de toată stima iubitorilor de fotbal din Oltenia : M. Marcel, Deliu, Martinovici, Oprea, chiar dacă sînt ironizați de ceilalți colegi ai lor.

Ce au făcut membrii secției de fotbal în tot acest timp ? Vreo patru ședințe în care s-a tunat și fulgerat. S-a ajuns chiar atît de departe încît au fost aplicate anumite sancțiuni împotriva vinovaților. Dar imediat au intervenit forțe „oculte" care au ridicat pedeapsa, sau dacă fusese aplicată s-au s-au găsit soluții de neutralizare. Curat pedeapsă... De un control asupra antrenamentelor (s-au efectuat, în unele pericade, doar patru pe săptămînă și acelea doar de o oră jumătate fiecare, fără pregătire individuală — fotbalul e un joc colectiv, motivează antrenorul !), asupra vieții particulare și activității profesionale a jucătorilor, nici vorbă. Secția de fotbal s-a mărginit doar la rezolvarea problemelor personale ale fotbaliștilor. Dar și aici s-a greșit, procurîndu-se garsoniere chiar și pentru studenții necăsătoriți (M. și Ad. Popescu, Deselnicu). În schimb, nimeni nu i-a vizitat la noile locuințe, să vadă cu ce se îndeletnicesc acești „studenți". Considerăm că aceasta este cauza faptului că cei doi Popești, deși repetă anul, nu sînt într-o situație mai fericită nici acum. Ba, Marian Popescu mai are și pretenția să i se asigure promovarea examenelor, fiindcă altfel pleacă la Institutul pedagogic din Pitești !

Și astfel, din chef în chef și din înfrîngere în înfrîngere, s-a ajuns cu trei etape înainte de sfîrșitul campionatului ca „napolitanii", în loc să-și vadă „idolii" campioni, să asiste cu inima cît un purice la lupta pentru evitarea barajului. Iar cînd cuțitul a ajuns la os s-a renunțat și la viața nesportivă și la antrenamente lejere și rezultatul s-a văzut în întîlnirea cu U.T.A. Dar odată norii grei risipiți, totul a fost luat de la început. La meciul amical cu F. C. Argeșul, Ostrovschi, șeful galeriei, a trebuit să alerge din restaurant în restaurant pentru a aduna jucătorii. Am încercat să stau de vorbă cu eroii rîndurilor de față. Toți au negat faptele lor, cunoscute de întreg orașul, spunînd că ar fi invenții ale „microbiștilor", care ar avea, cică, necaz pe ei. Mai știi...

Jucătorii nu își iubesc clubul (unde sînteți Pîcă, Iliescu, Lambru etc. ?), dînd dovadă de un mercantilism puțin obișnuit chiar și la fotbaliști. Și este normal dacă ne gîndim că foarte puțini sînt localnici, iar și mai puțini studenți, majoritatea fiind veniți la Craiova după căpătuială.

La „U" Craiova se impun măsuri drastice. Răul trebuie tăiat din rădăcină și chiar acum, cînd vor începe pregătirile pentru viitorul campionat, ca să nu fie prea tîrziu. Atmosfera încărcată dintre antrenori și conducerea clubului trebuie să dispară. Membrii secției de fotbal să-și ia munca în serios sau să facă loc altora care să supravegheze cu regularitate pe jucători (credem că s-a convins toată lumea de ce sînt aceștia în stare cînd se apelează numai la conștiința lor). Să se muncească serios cu jucătorii tineri și foarte talentați pe care-i are în prezent în grijă antrenorul Gh. Nuțescu, iar promovările să fie făcute cu mai multă grijă. Se impune, de asemenea, o organizare mai bună a clubului, căruia îi trebuie acordată mai multă autonomie (F.R.F. și Ministerul Învățămîntului trebuie să ajungă odată la o soluție unică și echitabilă în această direcție). Fiindcă se preconizează autofinanțarea echipelor de fotbal din prima divizie, trebuie luate măsuri serioase cu privire la organizarea meciurilor Cum explică I.G.O. Craiova, care se ocupă de organizarea partidelor de fotbal, faptul că la întîlnirea cu Dinamo București au asistat peste 40 000 de spectatori, dar s-au vîndut numai 22 700 de bilete ?

Dan VLAD

P.S. Am fi dorit să anunțăm cititorilor noștri planul de pregătire al echipei pentru perioada de vară. Nimeni nu știe nimic. Ce s-o mai aștepta oare ? — ne-am întrebat în ziua cînd ne-am documentat pentru acest articol. Astăzi știm ce se așteaptă : să fie angajați alți antrenori.

Ațnacav eniv!

Sînt convins că la vederea acestui titlu, 90 la sută dintre cititori vor privi semnătura și vor rosti cîteva cuvinte de compătimire la adresa autorului. Alți 90 la sută vor deschide dicționarele tuturor limbilor străine căutînd cu înfrigurare sensul acestor cuvinte ciudate. 19 la sută vor bănui că în ziua tipăririi revistei harnicii noștri tipografi veniseră de la o nuntă sau de la un chef strașnic, cu lăutari. În sfîrșit, 101 la sută vor clătina gînditor capetele și se vor privi îngrijorați în oglindă, făgăduindu-și să nu mai învețe în halul ăsta la sesiunile viitoare.

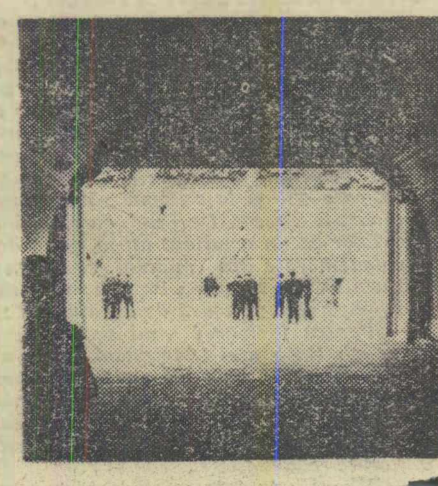
Cele mai mari nedumeriri or să le aibă însă studenții care au vreo legătură cu matematica, atunci cînd vor observa că e vorba de 300 la sută cititori !

De fapt, socoteala e simplă ! Am calculat că fiecare revistă va fi citită de trei studenți, mai ales acum, în vacanța care urmează, cînd vor trăi cele mai frumoase zile ale... Vieții studențești.

După astenia de iarnă, astenia de primăvară și astenia de sesiune, policlinicile studențești vor respira ușurate și medicii își vor putea desăvîrși în liniște măiestria la jocul de table.

Munții vor mai suporta o dată asaltul miilor de studenți plictisiți de-atîta plimbare cu liftul în cămine, iar cabanierii vor învăța în sfîrșit ce este aceea o „aslmntotă" și ce înseamnă „alea jact[illegible]". Studenții fotbaliști de la Cluj, Cr[illegible] și Iași vor urca tot undeva la m[illegible], să inspire cît mai mult... OZON. Se spune că ar fi bun pentru tehnica individuală...

Fetele de la filologie vor căuta în continuare să afle sensurile cuvîntului „băiat", iar băieții de la politehnică se vor strădui pe mai departe să descopere mecanismul cuvîntului „fată". Din can-



tine vor dispare (pentru o vreme) „bătiștii" și farfuriile zburătoare, iar cutiile pentru sugestii și reclamații vor trăi cîtva timp din ajutorul de șomaj. Pe malul mării, la Mamaia (nu e o aluzie la celebrul șlagăr al lui V. Veselovschi), la Costinești și în alte locuri unde oamenii își pierd umbrele, vor fi la mare cinste... umbrelele. În Deltă, pelicanii au ținut consiliu de război și au trimis în lumea studenților cîteva sute de spioni deghizați în stilouri, pentru a afla intențiile viitorilor intruși în împărăția stufului. Se mai spune că peștii au stabilit deja care dintre ei se vor lăsa prinși, care numai văzuți și care fotografiați.

Textierii și compozitorii de muzică ușoară, precum și scenariștii și regizorii de film pleacă și ei într-o binecuvîntată vacanță. De data asta în sensul fizic al cuvîntului. Sensul spiritual l-au epuizat de mult. La rîndul lor, Ministerul Învățămîntului și U.A.S.R. au luat toate măsurile și... greutățile pentru a oferi studenților cea mai plăcută vacanță posibilă și imposibilă. Din arsenalul vacanței va lipsi doar un singur lucru, pe care simt nevoia imperioasă a-l propune de îndată :

Toate categoriile de oameni au un bal al lor, propriu. Avem balul bobocilor, balul frizerilor, balul facultății, balul aviatorilor, „Balul de sîmbătă seara", balul fruntașilor, „Bal mascat" și... Allan Ball ! Numai balul restanțierilor nu există ! Dar pînă cînd tovarăși ? Iată că a sosit acum și momentul să vă dau explicația ciudatului titlu care stă deasupra acestui articol. E foarte simplu : văzînd că după această obositoare sesiune toți studenții sînt întorși pe dos, într-un fel sau altul, am întors și eu titlul pe dos, în speranța că voi fi mai ușor înțeles. Rămîne să mă înțeleagă și secretarul de serviciu.

Vine vacanța !

Ovidiu PĂUN

Redacția : Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCINTEII"